

Postavení žen v české vědě

Monitorovací zpráva za rok 2020

Sociologický ústav
Akademie věd ČR

Postavení žen v české vědě Monitorovací zpráva za rok 2020

Národní kontaktní centrum – gender a věda

Publikaci vydalo Národní kontaktní centrum – gender a věda Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., s podporou projektu sdílených činností STRATIN+ financovaného MŠMT (identifikační kód MS2104) a s podporou na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace RVO: 68378025.

OBSAH

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ	7
POZNÁMKA K VÝBĚRU A DOSTUPNOSTI DAT A K PŘÍSTUPU K JEJICH ZPRACOVÁNÍ	10
Definice zaměstnaneckých kategorií užívaných v Monitorovací zprávě	11
Přehled použitých zkratk.	12
ZAMĚSTNANCI VE VÝZKUMU A VÝVOJI	13
Výzkumníci.	14
IDEÁLNĚ TYPICKÁ DRÁHA OD STUDIA K VĚDECKÉ PROFESI	15
Vysokoškolské studium.	15
Od studia k výzkumu	25
VÝZKUMNÍCI PODLE VĚDNÍCH OBLASTÍ	30
VÝZKUMNÍCI PODLE SEKTORŮ PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE	31
Podnikatelský sektor.	32
Vládní sektor	33
Vysokoškolský sektor	34
AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH	35
Akademičtí pracovníci dle vědních oblastí.	37
Akademičtí pracovníci dle klasifikace	38
Mzdy	43
ROZHODOVACÍ POZICE	44
SPECIALISTÉ V OBLASTI VĚDY A TECHNIKY	46
ZÍSKÁVÁNÍ PATENTŮ Z POHLEDU POHLAVÍ	48
ČESKO V EVROPSKÉM SROVNÁNÍ	50
Výzkumníci.	50
Výzkumníci podle sektorů provádění výzkumné práce.	52
Specialisté v oblasti vědy a techniky	54
PŘÍLOHA: ČASOVÉ ŘADY	55

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji

- Počet zaměstnanců ve výzkumu a vývoji celkově roste, a to i v jednotlivých profesích výzkumník/výzkumnice, technik/technička či v ostatních zaměstnáních ve výzkumu a vývoji;
  - v roce 2020 pracovalo ve výzkumu a vývoji celkem 118 004 zaměstnanců (tj. 80 959 plných úvazků – FTE), z toho 36 191 žen.
- **Zastoupení mužů, kteří mají ve všech uvedených profesích výzkumu a vývoje převahu, každoročně stoupá.**
- Souhrnně ženy tvořily 30,7 % zaměstnanců ve výzkumu a vývoji (28,6 % v přepočtu na FTE) v roce 2020;
  - mezi výzkumníky bylo toto zastoupení 27,6 % (24,1 %, FTE);
  - mezi techniky 29,2 % (27,6 %, FTE);
  - mezi ostatními profesemi tvořily ženy 45,8 % (48,5 %, FTE).

Výzkumníci

- Výzkumníci představují 55,2 % ze všech zaměstnanců ve výzkumu a vývoji. V roce 2020 se celkově jednalo o 61 966 osob (41 198 FTE);
  - zastoupení žen mezi výzkumníky bylo 27,6 % (24,1 %, FTE).
- **Zastoupení žen mezi výzkumníky po stagnaci posledních let mírně roste, v roce 2020 tvořily 27,6 %.** I přes tento pozitivní vývoj se však jedná o jednu z nejnižších hodnot reprezentace žen mezi výzkumníky za posledních 15 let. To i navzdory faktu, že se celkový počet zaměstnanců na pozici výzkumník/výzkumnice od roku 2005 do roku 2020 zvedl o 27 651 osob.
- **V evropském měřítku měla v roce 2019 Česká republika s 27,2 % nejnižší podíl žen mezi výzkumnými pracovníky ze všech členských zemí EU** – v době vydání Monitorovací zprávy nebyla kompletní evropská data pro rok 2020 k dispozici;
  - ve všech zemích, které se nacházely v roce 2009 spolu s Českou republikou na samém chvostu tabulky, za posledních 10 let zastoupení žen mezi výzkumníky vzrostlo, zatímco v České republice se snížilo o 1,7 procentního bodu. Z dlouhodobého měřítka si tedy Česká republika na úrovni EU nevede dobře.

Ideálně typická dráha od studia k vědecké profesi

- V roce 2020 studovalo celkem 98 096 osob v magisterském stupni a 21 048 v doktorském programu;
  - na magisterském stupni studia z nich bylo 59 417 žen (60,6 %) a 38 679 mužů (39,4 %);
  - v doktorském studiu se jednalo o 9 369 žen (44,5 %) a 11 679 mužů (55,5 %).
- Nejvíce magisterských absolventů pochází ze sociálních věd (46,7 %), nejméně ze zemědělsko-lesnických a veterinárních věd (4,9 %). Rozložení je stejné i ve struktuře absolventů doktorského studia, kde vedou sociální vědy s 21,1 %, na chvostu jsou zemědělsko-lesnické a veterinární vědy s 3,5 %.
- **Zastoupení žen mezi studujícími magisterského studia se v posledních 10 letech drželo na úrovni 60 %. Ženy taktéž dlouhodobě převažují mezi absolventy magisterského studia, které v roce 2020 úspěšně dokončilo 59,6 % žen.** V přechodu mezi absolvováním magisterského programu a začátkem doktorského studia registrujeme snížený zájem žen o toto studium. **Se studiem doktorátu se rozhodne pokračovat 44,5 % žen – tj. propad zastoupení žen o 13,9 procentního bodu.**
- **Podíl studentek v doktorském programu stagnuje, roste však procento žen, které ho úspěšně absolvují. Za posledních 15 let se tato hodnota zvýšila o 10,3 procentního bodu. Pokud bude pozitivní vývoj posledních let pokračovat stejnou rychlostí i v budoucnosti, pak by mohlo dojít k vyrovnanému počtu absolventů a absolventek doktorského studia v roce 2027.**
- **Největší propad v zastoupení žen na pomyslné studijně-profesní dráze je mezi doktorskými absolventy (45,3 %) a výzkumníky samotnými (27,6 %), který v roce 2020 činil 17,7 procentního bodu.**
- V technických vědách převládají muži nad ženami ve všech sledovaných fázích studijně-profesní dráhy; tedy již od magisterského studia. V průběhu kariéry však při přechodu z magisterského studia postupně až na pozici výzkumníka klesá zastoupení žen „pouze“ o 14,7 procentního bodu, což je nejméně ze všech sledovaných vědních oborů. K největšímu propadu dochází v přírodních vědách, kde podíl žen v průběhu studijně-profesní dráhy klesá o 36,9 procentního bodu. Problematičnost oborů přírodních a technických věd je o to zásadnější, že význam těchto věd od studia směrem k vědecké kariéře co do celkového počtu osob v profesi narůstá.
- V zemědělských, lékařských a sociálních a humanitních vědách převládají mezi studujícími i absolventy magisterského i doktorského stupně vzdělání ženy. V případě výzkumné profese se však zastoupení pohlaví otáčí ve prospěch mužů.

Výzkumníci podle vědních oblastí

- V oblasti výzkumu v roce 2020 pracovalo celkem 65 193 osob. Největší podíl výzkumníků v ČR působí v technických (37,4 %) a přírodních vědách (31,0 %); dohromady tedy tvoří víc než dvě třetiny všech výzkumníků. Podíl žen mezi výzkumníky je ale v těchto oborech dlouhodobě nejnižší. Zastoupení žen v technických vědách je pouze 14,7 %, v přírodních vědách se s 24,8 % přibližovalo jedné čtvrtině;
  - po přepočtu na plné úvazky (FTE) je zastoupení žen mezi výzkumníky v obou vědních oblastech mírně nižší (13,0 % v technických vědách; 24,4 % v přírodních vědách).
- Nejblíže paritě jsou lékařské vědy, kde na pozici výzkumnice působí 48,2 % žen (50,3 %, FTE), následované zemědělskými vědami s 45,8% podílem výzkumnic (44,4 %, FTE).

Výzkumníci podle sektorů provádění výzkumné práce

- Sektorem s nejvyšším podílem výzkumníků je vysokoškolský sektor se 41,9 % pracovníků, v těsném závěsu se sektorem podnikatelským s 40,7 % výzkumníků. Vládní sektor zaměstnával 17,0 % výzkumníků, soukromý neziskový sektor pouze 0,4 % výzkumníků v roce 2020;
  - zastoupení žen ve vysokoškolském sektoru bylo lehce nad jednou třetinou (35,7 %; 38,7 % po přepočtu na FTE); v podnikatelském sektoru pod jednou sedminou (13,7 %; 13,4 % v FTE). Ve vládním a soukromém sektoru se podíl žen mezi výzkumníky pohybuje na 40 %.
- V podnikatelském sektoru nabízí nejvíc výzkumných pozic soukromé podniky pod zahraniční kontrolou (53,9 %), zároveň však ze všech podnikatelských pracovišť zaměstnávají nejméně žen (11,5 %).
- Ve vládním sektoru nabízejí největší působiště výzkumníkům s 62,6 % pracoviště Akademie věd ČR, ve kterých je podíl žen 36,4 % – druhý nejnižší naměřený podíl ve vládním sektoru.
- Ve vysokoškolském sektoru dominují veřejné a státní vysoké školy (89,7 %) s 34,7 % žen, což je nejmenší hodnota v sektoru.
- **V mezinárodním srovnání je podíl žen mezi výzkumníky ve vysokoškolském a podnikatelském sektoru nejnižší v celé Evropské unii, ve vládním sektoru má Česká republika 4. nejhorší skóre v EU.**

Akademičtí pracovníci

- V roce 2020 pracovali akademici na 18 507 celých úvazcích (FTE), ze kterých měly 36,0 % úvazků ženy.
- Nejvíce zastoupené byly ženy na pozici lektor/lektorka (56,4 %), se zvyšující se akademickou pozicí se nicméně podíl žen snižuje a na pozici profesorky je žen jen 15,3 %;
  - podíl žen mezi asistenty byl 48,8 %, u odborných asistentek šlo o 40,9 %, u docentek o 26,8 %;
  - **pokud by rychlost růstu v zastoupení profesorek, tj. o 1,8 procentního bodu každých 10 let, pokračovala stejným tempem, pak bychom parity na této pozici dosáhli za 193 let.**
- Nejvyšší podíl žen mezi akademiky najdeme v sociálních (45,5 %), lékařských (44,0 %) a humanitních vědách (41,9 %), nejnižší je zastoupení žen v technických (22,4 %) a přírodních vědách (26,0 %).
- K celkově největším ztrátám z hlediska přechodů mezi jednotlivými stupni akademické dráhy dochází mezi pozicemi odborné asistentky a docentky s propadem 14,1 procentního bodu;
  - v zemědělských vědách klesá zastoupení žen mezi lektory a profesory o 50,8 procentního bodu. Sociální vědy taktéž trpí silnou vertikální segregací s úbytkem 47,2 % žen mezi nejnižší a nejvyšší kariérní příčkou;
  - v technických vědách dochází k horizontální segregaci a koncentrace žen s ambicí započít akademickou dráhu v této oblasti je nejnižší ze všech sledovaných oblastí. Jejich úbytek je nicméně při růstu v jednotlivých akademických pozicích relativně malý a pravděpodobnost, že žena dosáhne akademické pozice profesorky, je v technických vědách v porovnání s ostatními vědami vyšší.
- Na všech kvalifikačních úrovních jsou mezi akademiky mzdové rozdíly v neprospěch žen;
  - největší mzdová propast byla mezi docentkami a docenty, kdy si muži průměrně vydělali o 12,3 % více než ženy. Nejmenší rozdíl (8,6 %) registrovali profesori a profesorky;
  - **od roku 2010 se mzdové rozdíly na všech kvalifikačních stupních, s výjimkou lektorů, zvýšily.**

Rozhodovací pozice

- Rozhodování ve výzkumu zůstává doménou mužů, kterých bylo ve vedoucích pozicích v roce 2020 90,7 %. V České konfederaci rektorů, Radě vysokých škol, Technologické agentuře ČR, Grantové agentuře ČR a Učené společnosti ČR není ve vedení žádná žena;
  - v rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech těchto institucí bylo zastoupení žen 21,8 %;
  - v poradních a expertních orgánech jejich podíl dosáhl 27,1 %.
- Přes snahy o zvýšení reprezentace žen v rozhodovacích pozicích a jejich větší viditelnost v médiích je situace paradoxně opačná a jejich podíl se snižuje.

Specialisté v oblasti vědy a techniky

- V roce 2019 byl podíl žen mezi specialisty v oblasti vědy a techniky 27,5 % – nejvyšší od roku 2011. Do této kategorie spadají specialisté v oblasti přírodních věd, matematiky a statistiky a také specialisté v oblasti technických věd, výroby, stavebnictví a architektury.
- U odborníků v této oblasti dochází k rozdílům v průměrných hrubých měsíčních mzdách nejen na základě pohlaví, ale také podle věku;
  - ženy jsou zde obecně oproti mužům znevýhodněny a k největším platovým rozdílům dochází ve věkové kategorii 25–29 let (15,9 %) a 35–44 let (16,0 %).
- V evropském měřítku má Česká republika 29,5 % žen mezi specialisty v oblasti vědy a techniky, což je lehce nad průměrem EU-27.

Patenty

- Počet přidělených patentů ženám rostl od roku 2005 do roku 2011, od té doby kolísá mezi 9 až 11 %. V roce 2020 jich bylo 10,2 % uděleno ženám;
  - nejvíce patentů, konkrétně 14,6 %, bylo uděleno ženám působícím ve vědeckých ústavech Akademie věd ČR;
  - nejméně přidělených patentů (7,8 %) měly ženy pracující v podnicích v soukromém sektoru.

POZNÁMKA K VÝBĚRU A DOSTUPNOSTI DAT A K PŘÍSTUPU K JEJICH ZPRACOVÁNÍ

Zdrojová data, ze kterých monitorovací zpráva vychází, publikuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a Český statistický úřad (ČSÚ). Dále se pracuje s daty od Eurostatu a se zprávou She Figures, publikací vydávanou Evropskou komisí, která sleduje stav rovnosti žen a mužů ve výzkumu a inovacích v Evropě i mimo ni. Taktéž vycházíme z výročních zpráv veřejných výzkumných institucí a univerzit.

Ve vztahu k ukazatelům použitým v této publikaci dodatečně poukazujeme i na následující skutečnosti:

- Z důvodu změny metodiky sběru dat (ČSÚ) jsou pro vývojové srovnání vybraných ukazatelů k dispozici časové řady primárně od roku 2005.
- Časové řady o studujících, které zveřejňuje MŠMT v rámci Statistiky výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR, jsou každým rokem nově generovány, a to v celé své datové řadě od roku 2001. Vysoké školy mají možnost data o počtech studujících a absolventů zpětně měnit, což také činí. Údaje vygenerované v tomto roce se proto mohou lišit od dat publikovaných v předchozích letech (a tudíž i v předchozích monitorovacích zprávách).
- V úvodní, textové a grafické části je dána přednost prezentaci dat o osobách ve výzkumu a vývoji v podobě fyzických počtů, tzv. Head Count (HC), před přepočtenými plnými úvazky, tzv. Full-Time Equivalent (FTE). První typ dat představuje evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. daného roku a udává počet osob, jež se účastní výzkumných a vývojových činností bez ohledu na dobu, kterou těmto činnostem věnují. FTE představuje počet zaměstnanců přepočtený na plný pracovní úvazek a vystihuje tak skutečnou dobu věnovanou výzkumu a vývoji. Bývají to především ženy, které pracují na částečné úvazky, proto je zastoupení žen v hodnotách přepočtených na celý úvazek ve většině případů nižší než ve fyzických počtech. Důvod pro upřednostnění fyzických počtů vyplývá ze snahy o kompatibilitu s daty u studujících (viz ideálně typická dráha od studia k vědecké profesi), kde se přirozeně počítá s fyzickými počty.

Z důvodu lepší přehlednosti a zachování srovnatelnosti se zdrojem přebírá tato publikace terminologii, která se užívá v oblasti statistik (data ČSÚ a MŠMT). Názvy konkrétních pozic v textu uvádíme v obou rodech s lomítkem (např. pozice výzkumník/výzkumnice), v tabulkách jsou pak ve zkrácené verzi (např. výzkumník/ice). Generické maskulinum je využito v textové části pro označení množného čísla či skupin tvořených muži i ženami (viz zejm. formulace „podíl žen mezi výzkumníky, doktorandy, absolventy“ atp.).

Definice zaměstnaneckých kategorií užívaných v Monitorovací zprávě

Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji (VaV)	Skupina tvořená výzkumnými pracovníky, technickými a odbornými pracovníky a ostatními pracovníky ve VaV.	Data: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje
Výzkumní pracovníci	Zaměstnanci VaV, kteří vytvářejí nové či rozšiřují stávající znalosti, a to zpravidla tím, že řídí a/nebo provádí činnosti, které zahrnují koncepci nebo tvorbu nových znalostí, výrobků, procesů, metod a systémů, aplikují vědecké koncepty a teorie. Jejich náplň práce obvykle zahrnuje provádění VaV včetně řízení nebo dohledu nad těmito činnostmi (např. řízení výzkumu postgraduálních studentů); rozšiřování a využití vědeckých poznatků získaných při studiu jednotlivých vědních oborů; sběr, zpracování, analyzování a interpretování vědeckých prací a zpráv.	Data: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje Data: Eurostat – Share of women researchers, by sectors of performance Data: Evropská komise: She Figures
Techničtí a odborní pracovníci	Zaměstnanci VaV, kteří provádějí technické, odborné, praktické a pomocné úkoly spojené s VaV a aplikací vědeckých koncepcí a provozních metod, a to obvykle za dohledu výzkumných pracovníků. Mezi technické a odborné pracovníky patří i pomocníci výzkumných pracovníků, jako jsou výzkumní asistenti nebo laboranti, kteří sice plní zadané výzkumné úkoly, ale sami o sobě nevytvářejí či nerozšiřují stávající znalosti. Mezi jejich obvyklé činnosti patří instalace, monitorování, provozování a obsluha speciálních přístrojů a zařízení; provádění a monitorování zkoušek, pokusů, laboratorních analýz a terénních výzkumů; shromažďování a testování vzorků; evidování, pozorování a analýza údajů bez snahy zjištění odborně interpretovat; vypracovávání, prověřování a výklad technických výkresů a grafů; plánování a provádění matematických, statistických a příbuzných výpočtů; ukládání údajů do databází a redakce počítačových záznamů; vyhledávání a ověřování bibliografických údajů atd.	Data: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje
Ostatní pracovníci ve VaV	Zaměstnanci VaV, kteří se podílejí na výzkumných a vývojových činnostech (např. řemeslníci, sekretářky a úředníci) nebo jsou do nich začleněni. Jsou zde zahrnuti i manažeři a administrativní pracovníci, jejichž činnosti jsou přímou službou VaV.	Data: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje
Akademičtí pracovníci	Profesoři, docenti, mimořádní profesoři, odborní asistenti, asistenti, lektori a vědečtí, výzkumní a vývojoví pracovníci, kteří jsou zaměstnanci vysoké školy. Vykonnávají přímou pedagogickou činnost, práce související s přímou pedagogickou činností, vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.	Data: MŠMT – Statistická ročenka (Zaměstnanci a mzdové prostředky) Data: Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR
Specialisté v oblasti vědy a techniky	Osoby v zaměstnáních s nejvyšší úrovní dovedností. Spadají sem například: astronomové, meteorologové, chemici, geologové, statistici, biologové, botanici, zoologové, specialisté ve výrobě, stavebnictví a příbuzných oborech, architekti, kartografové, zeměměřiči, inženýři elektrotechnici nebo grafici a výtvarníci v multimédiích. Skupinu definuje mezinárodně užívaná klasifikace ISCO-08, resp. její národní mutace CZ-ISCO.	Data: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS)
Osoby v rozhodovacích pozicích VaV	Osoby ve vedení institucí (ředitelé, rektori), osoby v rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech a osoby v poradních orgánech VaV.	Data: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
Osoby ve vedení institucí	Osobou ve vedení je člověk, který danou instituci zastupuje. Ve vybraných institucích se jedná o ředitele/ku, předsedu/kyni nebo rektora/ku, děkana/ku.	Data: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
Osoby v rozhodovacích strategických a kontrolních orgánech	Osoby v rozhodovacích a kontrolních orgánech jsou zařazeny dle jednotlivých institucí: <ul style="list-style-type: none"> • v. v. i.: rada ústavu a dozorčí rada • VŠ: akademický senát, proděkan/ka, vědecká/umělecká/akademická rada, správní rada • GA ČR: předsednictvo, vědecká rada, kontrolní rada • TA ČR: předsednictvo, výzkumná rada, kontrolní rada • AV ČR: akademický sněm, dozorčí komise, akademická rada, vědecká rada • RVVI: členové/ky RVVI • RVŠ: předsednictvo, sněm • ČKR: předsednictvo, komory (vcelku logicky to dost kopíruje vedení VŠ), plénum • USČR: předsednictvo, rada 	Data: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování

Osoby v poradních orgánech	Zde jsou zahrnuty podle jednotlivých institucí: <ul style="list-style-type: none"> • GA ČR: hodnotící panely, oborové komise • TA ČR: rady programů a komise • AV ČR: komise a rady • RVVI: komise • RVŠ: pracovní komise a pracovní skupiny • ČKR: pracovní skupiny a komise 	Data: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
-----------------------------------	---	--

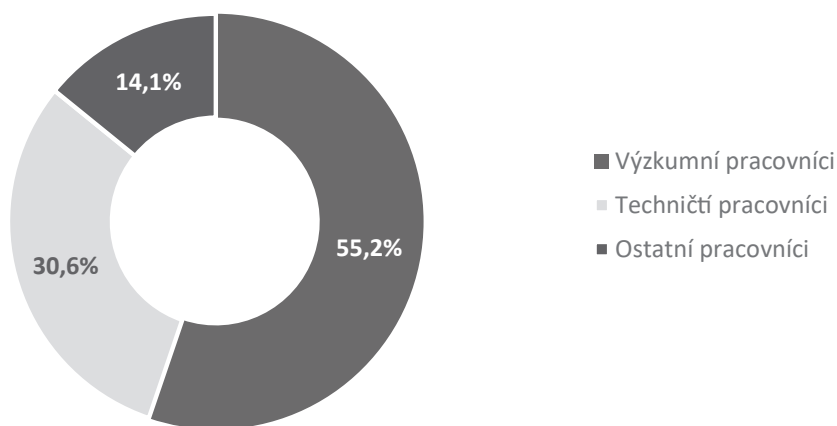
Přehled použitých zkratk

HC	Head Count, fyzické počty. Evidenční počet zaměstnanců a zaměstnankyň k 31. 12. daného roku udává počet osob účastnících se výzkumných a vývojových činností bez ohledu na dobu, kterou těmto činnostem věnují.
FTE	Full-Time Equivalent. Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plný pracovní úvazek věnovaný výzkumným a vývojovým činnostem. Vystihuje skutečnou dobu věnovanou výzkumu a vývoji. Jeden FTE se rovná jednomu roku práce na plný pracovní úvazek zaměstnance, který se plně věnuje výzkumné a vývojové činnosti. U zaměstnanců, kteří mají i jinou činnost než výzkumnou a vývojovou, se tak započítává pouze doba skutečně strávená výzkumem a vývojem.
GPG	Gender pay gap. Genderový mzdový rozdíl, relativní rozdíl mezi průměrnou hrubou mzdou mužů a žen (vztažený k průměrné hrubé mzdě mužů).

ZAMĚŠTNANCI VE VÝZKUMU A VÝVOJI

Podle dat Českého statistického úřadu (ČSU) ve výzkumu a vývoji v roce 2020 pracovalo celkem 118 004 zaměstnanců. Nadpoloviční většinu (55,2 %) tvořili výzkumní pracovníci, téměř třetina osob (30,6 %) byla zaměstnaná jako techničtí pracovníci a 14,1 % reprezentovali ostatní pracovníci ve výzkumu a vývoji.

Graf 1: Celková struktura zaměstnanců ve výzkumu dle oblasti v roce 2020 (HC, v %)

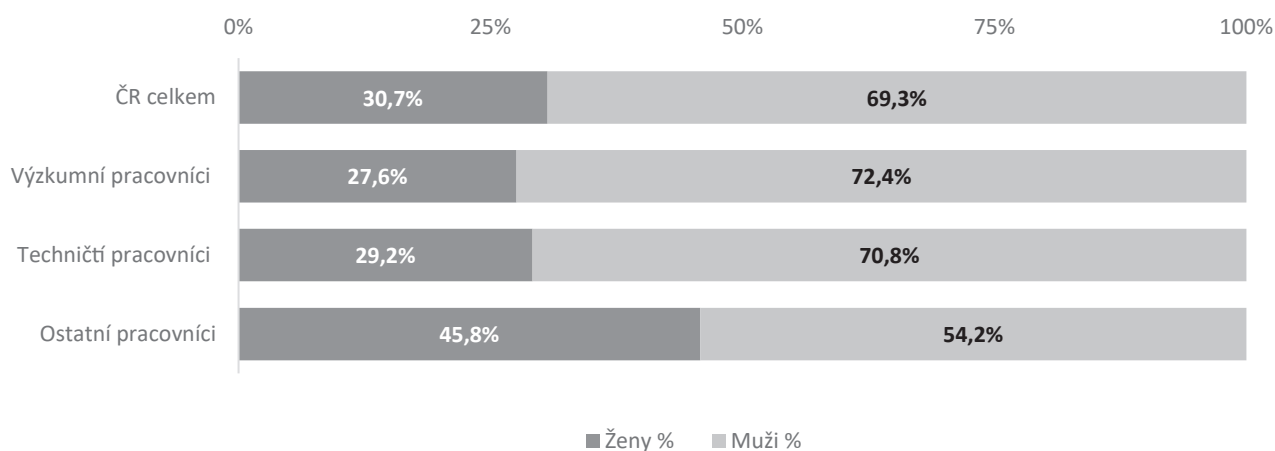

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Souhrnně ženy tvořily 30,7 % zaměstnanců ve výzkumu a vývoji. Ačkoliv zastoupení žen mezi výzkumnými, technickými a ostatními pracovníky výzkumu postupem let roste, trend je kolísavý a kladné a záporné změny jsou v řádu desetin procent. Od roku 2005, kdy bylo celkové zastoupení žen, které pracovaly ve výzkumu a vývoji na 35 %, jejich reprezentace klesala až do roku 2017, kdy byla na historickém minimu 30,2 %.¹ Proporcionální zastoupení agregované i v jednotlivých oblastech je v roce 2020 nadále nerovné, jak lze vidět v grafu 2.

V kategorii ostatních pracovníků je struktura zastoupení nejbližší rovnosti (45,8 % žen), celkově však zaměstnanci v této sféře reprezentují pouze výše zmíněných 14,1 % zaměstnanců ve výzkumu a vývoji (16 700 osob) – graf 1. V početně největší oblasti, kterou jsou výzkumní pracovníci, je však podíl žen nejmenší, z celkového počtu 65 193 osob je pouze 27,6 % žen. Techničky tvoří 29,2 % z celkového počtu 36 151 technických zaměstnanců.

Graf 2: Struktura zaměstnanců ve výzkumu a vývoji dle pohlaví v roce 2020 (HC, v %)

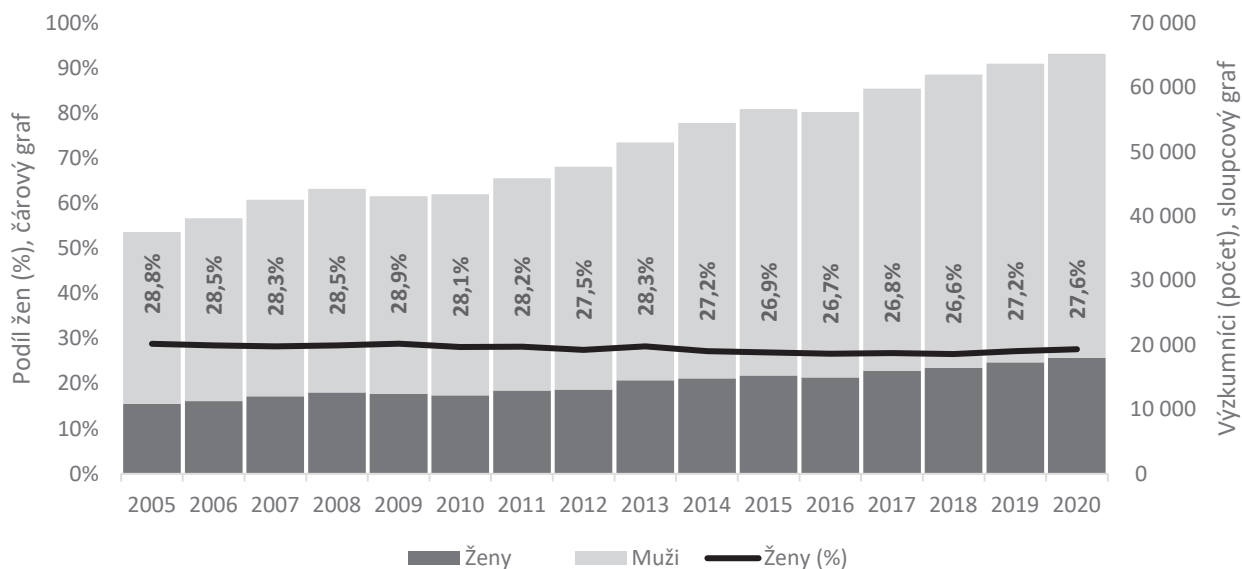
Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

¹ Tab. 1 – Struktura zaměstnanců ve výzkumu a inovacích od roku 2005 do roku 2020.

Výzkumníci

Při bližším zaměření se na skupinu výzkumníků si můžeme všimnout, že mírná fluktuace v zastoupení žen je charakteristická i pro tuto oblast. Časová osa ukazuje mírný růst za poslední dva roky, jenž v roce 2020 dosáhl 27,6 %. I přes tento pozitivní vývoj se však jedná o jednu z nejnižších hodnot reprezentace žen mezi výzkumníky za posledních 15 let, a to ačkoliv se celkový počet zaměstnanců na pozici výzkumník/výzkumnice od roku 2005 do roku 2020 zvedl o 27 651 osob. Za toto období se počet mužů výzkumníků zvedl z 26 715 v roce 2005 na 47 201 v roce 2020, zatímco počet žen výzkumnic z 10 827 v roce 2005 na 17 922 v roce 2020.

Graf 3: Vývoj počtu výzkumníků podle pohlaví v období let 2005 až 2020 (HC) ²

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

² Data viz Příloha, Tab. 1.

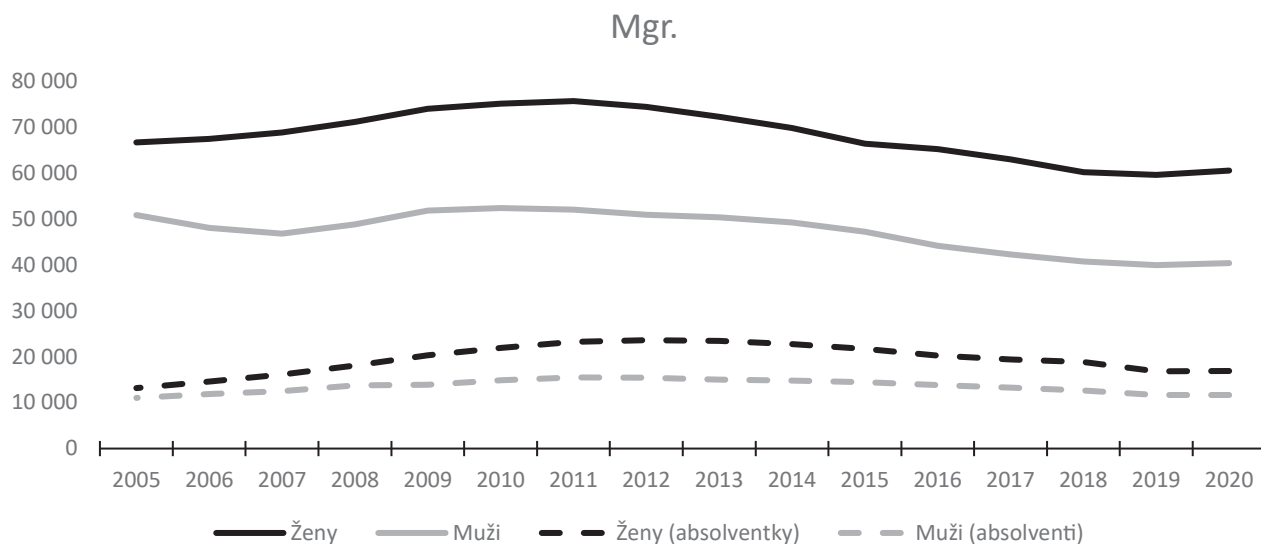
IDEÁLNĚ TYPICKÁ DRÁHA OD STUDIA K VĚDECKÉ PROFESI

Vysokoškolské studium

Cílem této kapitoly je prozkoumat genderové aspekty magisterského a doktorského vzdělávání v ČR, jejich současný stav a dlouhodobý vývoj. Pracujeme primárně s daty od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), které každoročně zveřejňuje statistiky výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol na základě klasifikace oborů ISCED-F.³ Pro účely analýzy byli bráni v potaz studenti a absolventi všech státních občanství bez rozdílu, veřejných a soukromých vysokých škol s prezenční, distanční a kombinovanou formou studia.

Údaje MŠMT uvádějí, že v roce 2020 bylo v **magisterském** stupni zapsáno celkem 98 096 studujících, z toho 59 417 žen (60,6 %) a 38 679 mužů (39,4 %). Takto vysoké zastoupení žen bylo zaznamenáno naposledy v letech 2011 až 2012, kdy se hodnoty pohybovaly mezi 60,7 % až 60,8 %.⁴ Ženy dlouhodobě převažují nejen mezi studujícími, ale i mezi absolventy magisterského studia. V roce 2020 jej absolvovalo 27 371 osob, z nichž 16 320 (59,6 %) byly ženy a 11 051 muži (40,4 %). V posledních 10 letech se reprezentace žen mezi absolventy pohybovala od 59,6 až k 60,5 procentního bodu. V roce 2005 byla hodnota nejnižší, kdy ženy tvořily 54,8 % absolventů, zatímco v roce 2013 to bylo 60,5 %. Od té doby lze sledovat mírný pokles, mezi lety 2013 až 2020 došlo k propadu o 2,1 procentního bodu.

Graf 4: Vývoj počtu osob studujících na magisterském stupni vysokoškolského studia podle pohlaví, ČR, 2005–2020 (v HC)⁵

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

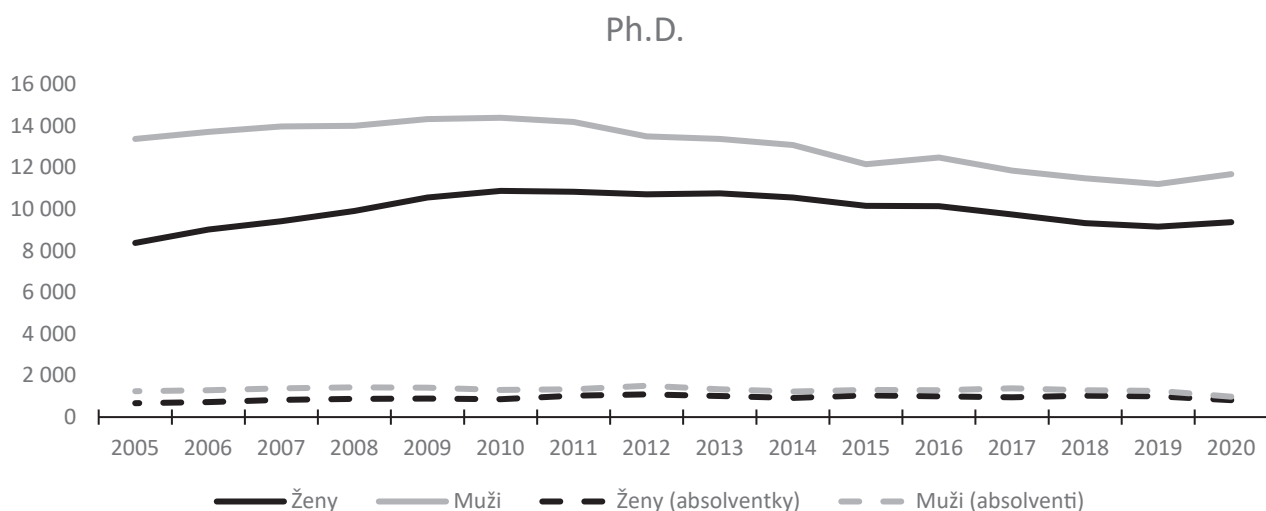
V **doktorském** programu v roce 2020 studovalo celkem 21 048 osob, konkrétně 9 369 žen (44,5 %) a 11 679 mužů (55,5 %). Tyto hodnoty jsou s malými obměnami v řádu desetin procent platné již od roku 2012, kdy procentuální zastoupení doktorandských studentek poprvé dosáhlo hodnoty nad 44 % – přesně 44,2 %. Od roku 2015, kdy ženy tvořily rekordních 46,8 % doktorandských studentů, došlo za posledních 5 let k propadu o 2,3 procentního bodu. Co se týče absolventů doktorského studia, i mezi nimi převládají muži, kterých v roce 2020 bylo 981 (54,7 %) v porovnání s 841 (45,3 %) ženami. Podíl žen mezi absolventy nicméně dlouhodobě roste; v roce 2005 tvořily ženy 35,0 % absolventů. Za 15 let tudíž došlo k nárůstu o 10,3 procentního bodu. Pokud bude pozitivní vývoj posledních let pokračovat stejnou rychlostí i v budoucnosti, pak by mohlo dojít k vyrovnanému počtu absolventů a absolventek doktorského studia v roce 2027.

3 MŠMT: Klasifikace oborů vzdělávání (CZ-ISCED-F 2013)

4 Data viz Příloha, Tab. 3.

5 Data viz Příloha, Tab. 3.

Graf 5: Vývoj počtu osob studujících na doktorském stupni vysokoškolského studia podle pohlaví, ČR, 2005–2020 (v HC)⁶

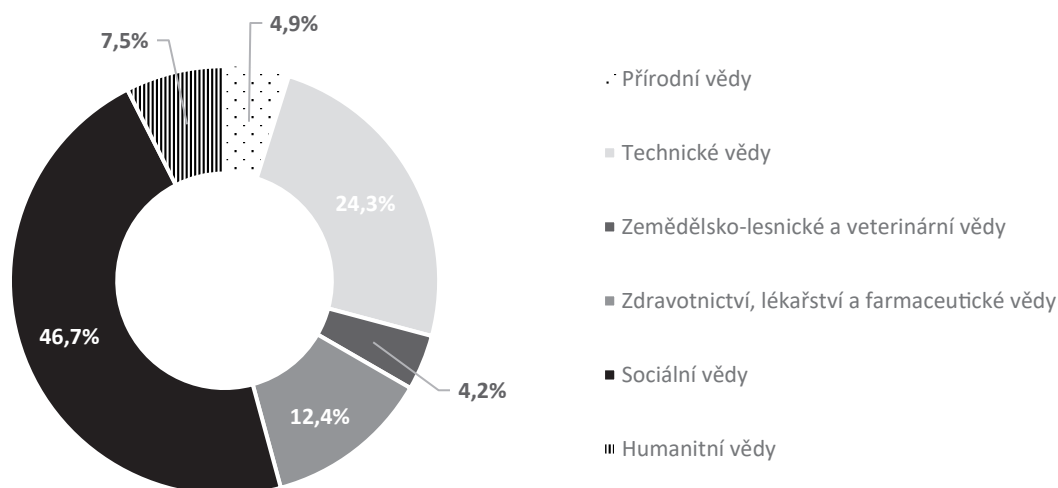

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

Jelikož ukazatel počtu zapsaných osob studujících na daném vysokoškolském stupni nebere v potaz úspěšnost takového vzdělávání, v dalších analýzách se zaměřujeme na údaje o absolventech daného studia. Evidujeme přitom i počty studentů a studentek zapsaných do magisterského a doktorského studia podle jednotlivých vědních disciplín.⁷

V roce 2020 **absolvovalo magisterské** studium 27 371 osob.⁸ Nejpočetněji mezi nimi byli zastoupeni absolventi sociálních věd, kterých bylo celkem 12 793 (46,7 %)⁹, následováni byli s velkým odstupem absolventy technických věd, kde úspěšně dokončilo magisterské studium celkem 6 650 osob (24,3 %)¹⁰. Dvouciferný podíl na celku absolventů v České republice zaujímají i absolventi zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů, kterých bylo 3 405 (12,4 %)¹¹. Menší už byla jen reprezentace humanitních oborů (7,5 %), přírodních věd (4,9 %) a zemědělských a veterinárních věd (4,9 %).

Graf 6: Struktura absolventů magisterského studia dle oborů v roce 2020

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

⁶ Data viz Příloha, Tab. 3.

⁷ Data viz Příloha, Tab. 3 až Tab. 9.

⁸ Data viz Příloha, Tab. 3.

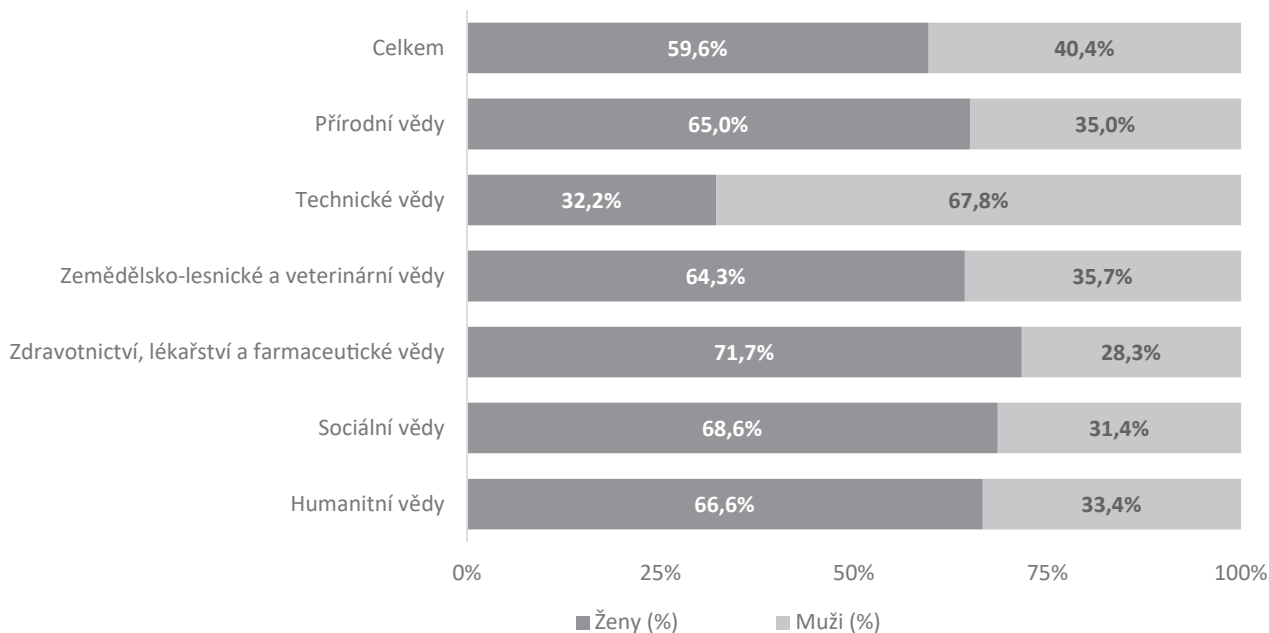
⁹ Data viz Příloha, Tab. 8.

¹⁰ Data viz Příloha, Tab. 5.

¹¹ Data viz Příloha, Tab. 7.

S výjimkou technických oborů, které absolvovalo 32,2 % žen, a zemědělsko-lesnických a veterinárních věd, kde absolventky tvořily 35,7 %, je zastoupení žen mezi absolventy ve výrazné převaze nad mužskými protějšky. V technických vědách se nicméně počet absolventek každoročně zvyšuje; od roku 2005 došlo k nárůstu o 8,8 procentního bodu¹². Časové osy vývoje pro všechny vědní oblasti celkem a odděleně naleznete v grafech 9 až 14.

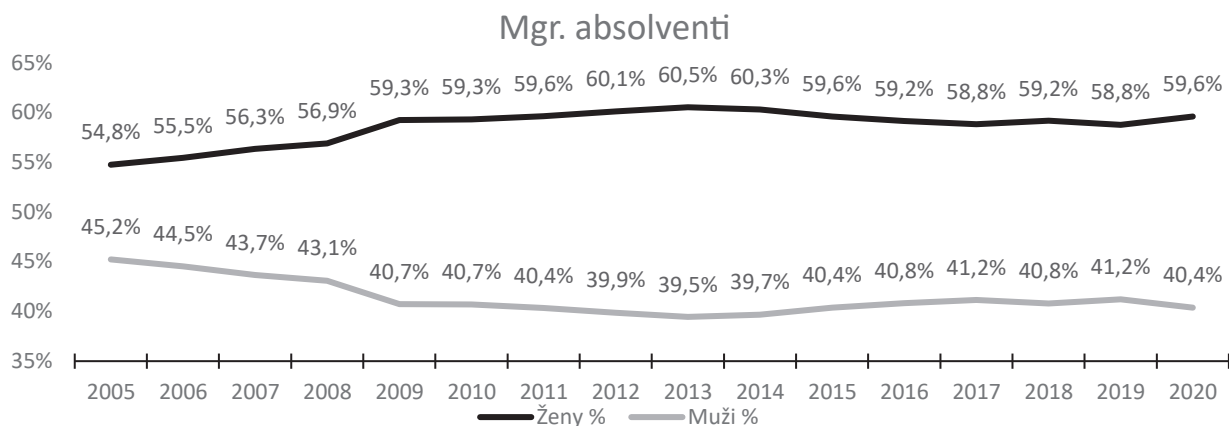
Graf 7: Absolventi magisterského stupně studia dle pohlaví v roce 2020¹³, odděleně podle oborů (v %)

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

Od začátku měření v roce 2005 měly ženy vždy nadpoloviční většinu mezi osobami absolvujícími magisterské studium. Jejich zastoupení bylo nejnižší v roce 2005 s 54,8 % (12 957 absolventek) a dosáhlo vrcholu v roce 2013 s 60,5 % (22 359 absolventek). Podobně jako v případě ostatních stupňů studia má podíl žen proměnlivou tendenci, od roku 2009 však celkový počet absolventek, i přes změny v síle jednotlivých populačních ročníků, neklesl pod 58 procentních bodů.

Graf 8: Absolventi magisterského stupně studia, časový vývoj v zastoupení žen a mužů od roku 2005 do roku 2020¹⁴, všechny obory a vědní oblasti celkem (HC)

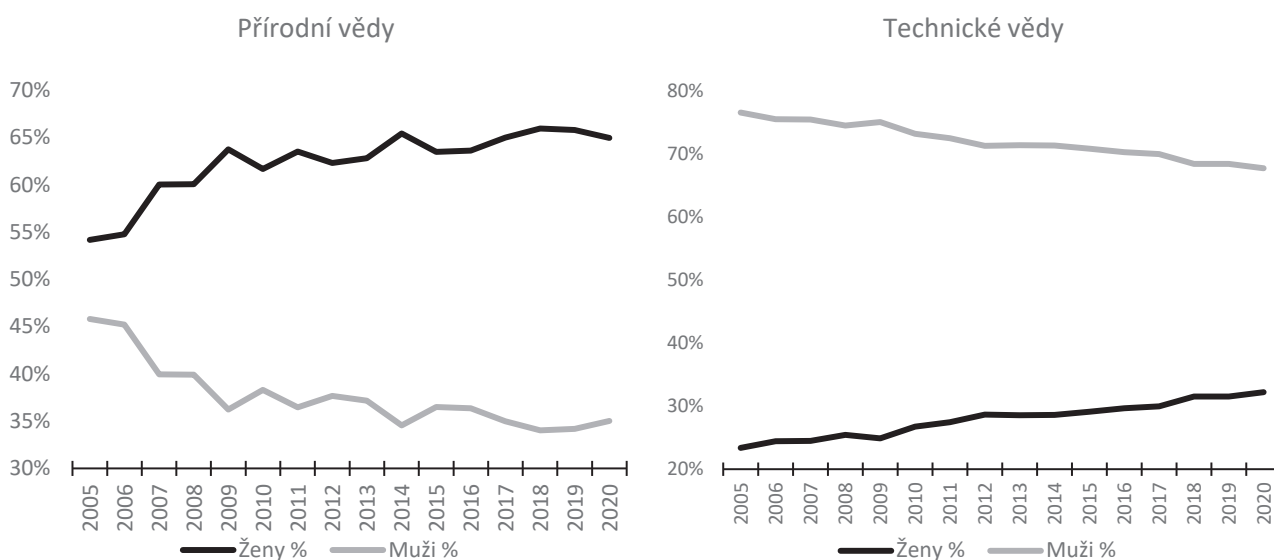
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

¹² Data viz Příloha, Tab. 5.

¹³ Data viz Příloha, Tab. 3 až Tab. 9.

¹⁴ Data viz Příloha, Tab. 3.

Graf 9 a 10: Přírodní vědy (HC) a technické vědy (HC) – absolventi magisterského studia, časový vývoj v zastoupení žen a mužů od roku 2005 do roku 2020¹⁵

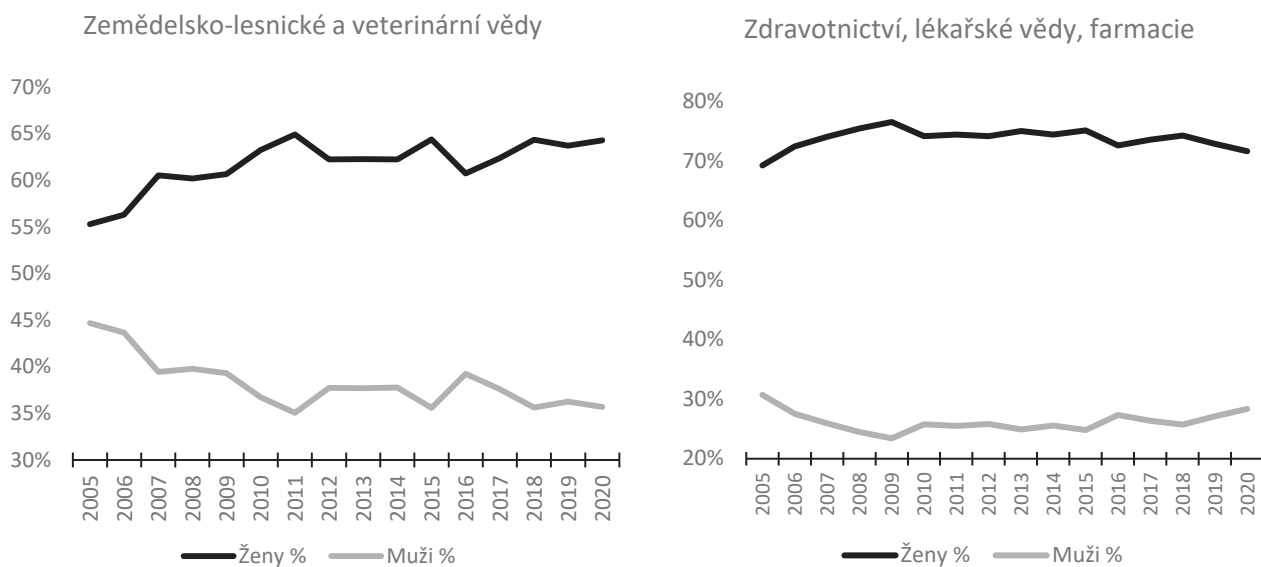
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

V následujícím textu se zaměříme na situaci v jednotlivých oborech. V přírodních vědách můžeme sledovat setrvalý růst počtu žen mezi absolventy. Zatímco v roce 2005 absolvovalo magisterský obor přírodního zaměření 602 žen (54,2 %) a 509 mužů (45,5 %), v roce 2020 to bylo už 863 absolventek (65,0 %) oproti 465 absolventům (35,0 %).

Při prvním pohledu na graf výše je evidentní, že v technických vědách se počty absolventů výrazně liší podle pohlaví. Z podílu 23,4 % žen a 76,6 % mužů v roce 2005 se zastoupení žen zvýšilo na 26,8 % v roce 2010, 29,1 procentního bodu v roce 2015 až na 32,2 % v roce 2020. Každých sledovaných 5 let se hodnota zvýšila průměrně o 3 procenta. Pokud bude růst postupovat stejným tempem, pak lze předpokládat, že rovnost pohlaví u absolventů magisterského studia technických věd bude dosažena v roce 2050.

¹⁵ Data viz Příloha, Tab. 4 a 5.

Graf 11 a 12: Zemědělsko-lesnické a veterinární vědy (HC) a zdravotnictví, lékařské vědy, farmacie (HC) – absolventi magisterského studia, časový vývoj v zastoupení žen a mužů od roku 2005 do roku 2020¹⁶

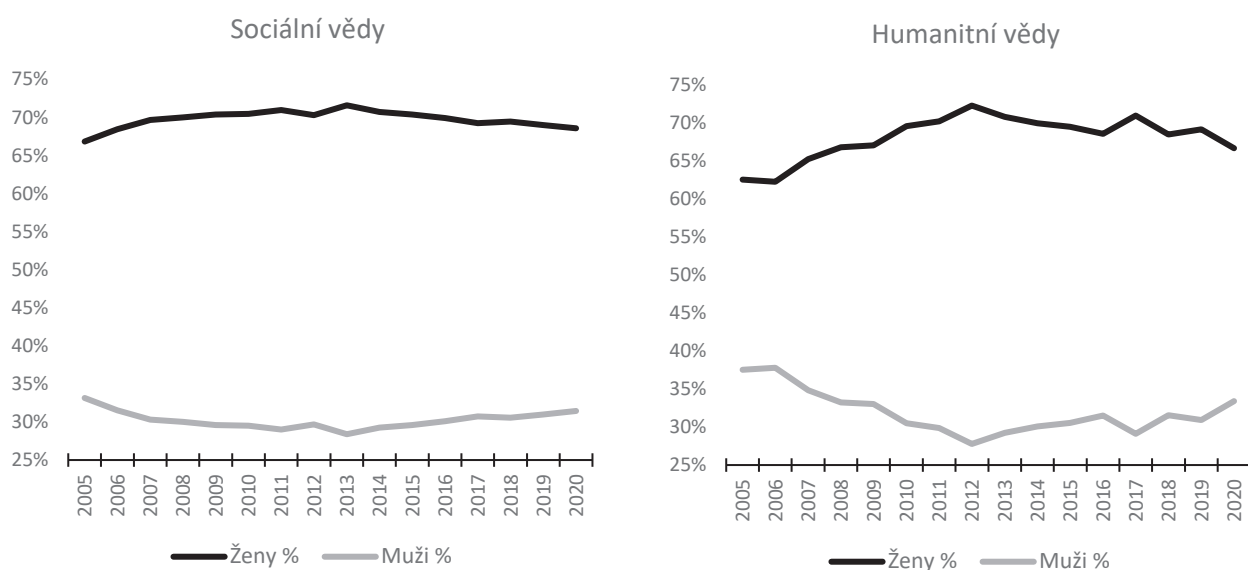
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

Zemědělsko-lesnické a veterinární vědy mají stejně jako ostatní zkoumané vědní obory, co se týče reprezentace žen, vzestupnou tendenci. S počátečním počtem 857 absolventů v 2005, z nichž bylo 474 (55,3 %) žen a 383 (44,7 %) mužů, se počet osob, které dokončily studium v roce 2020, zvýšil na 737 žen (64,3 %) a 409 mužů (35,3 %). Nárůst počtu mužů byl však minimální – konkrétně jich přibýlo 26, zatímco u žen to bylo 263, což je více než desetinásobek. Z toho důvodu se zastoupení mužů za posledních 15 let snížilo o 9 % na současných 35,7 %.

Zdravotnictví, lékařství a farmaceutické nauky mají na rozdíl od předešlé vědní disciplíny dlouhodobě nejvyšší zastoupení žen mezi absolventy. V roce 2005, kdy bylo jejich zastoupení procentuálně nejnižší, ženy tvořily 69,3 % – a od té doby nikdy neklesly pod 70 procentních bodů. Nejvíce žen mezi absolventy magisterského studia bylo v roce 2009, kdy jejich zastoupení dosáhlo dokonce 76,6 %. Se zvyšujícím se počtem mužů reprezentace žen mírně klesla, v roce 2020 byla na 71,7 %.

¹⁶ Data viz Příloha, Tab. 6 a 7.

Graf 13 a 14: Sociální vědy (HC) a humanitní vědy (HC)
– absolventi magisterského studia, časový vývoj v zastoupení žen a mužů od roku 2005 do roku 2020¹⁷

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

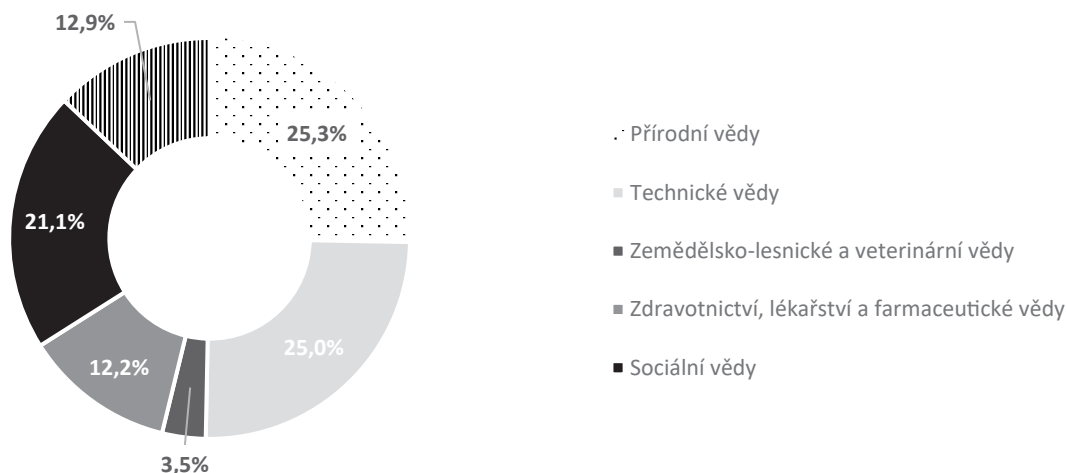
Počty absolventů magisterského studia sociálních věd se od roku 2005 do roku 2012 pravidelně zvyšovaly, od roku 2013 ale klesají, na procentuální zastoupení žen a mužů to však nemělo velký dopad. V roce 2012, kdy absolvovalo celkem 20 655 osob, sociální vědy v magisterském stupni studia studovalo celkem 14 521 (70,3 %) žen a 6 134 (29,7 %) mužů. Pro porovnání, v roce 2005, kdy studium dokončilo nejméně studentů, to bylo 7 932 (66,8 %) absolventek a 3 934 (33,2 %) absolventů. V roce 2020 ženy tvořily 8 772 (68,6 %) a muži 4 021 (31,4 %) absolventů – jedná se o druhý nejnižší podíl žen mezi absolventy magisterského studia sociálních věd za posledních 15 let.

Zatímco od roku 2006 do roku 2012 vzrostl počet absolventek humanitních věd o 840, ve stejném časovém období se počet absolvujících mužů zvýšil jen o 42 osob. Procentuální zastoupení žen se tedy zvýšilo z 62,2 % v roce 2006 (oproti 37,8 % mužů) na 72,2 % (vs. 27,8 % mužů) v roce 2012, což je nárůst o 10 procentních bodů. Od roku 2013 však podíl a počet žen klesá, v roce 2020 tvořily 66,6 % absolventů ženy a 33,4 % muži. Procentuální zastoupení mužů, kteří absolvují magisterské studium humanitních věd, naopak roste a od roku 2012 (27,8 %) do roku 2020 (33,4 %) se zvýšilo o 5,6 procentního bodu.

Doktorský stupeň studia absolvovalo v roce 2020 1 795 osob. Dominovali v něm absolventi přírodních věd (25,3 %) v těsném závěsu za čerstvými doktory technických (25,0 %) a sociálních věd (21,1 %). Humanitní vědy úspěšně dostudovalo 12,9 % osob a doktorát ve zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborech obhájilo 12,2 % osob. Nejmenší část doktorských absolventů tvořili absolventi zemědělských a veterinárních věd (3,5 %).

¹⁷ Data viz Příloha, Tab. 8 a 9.

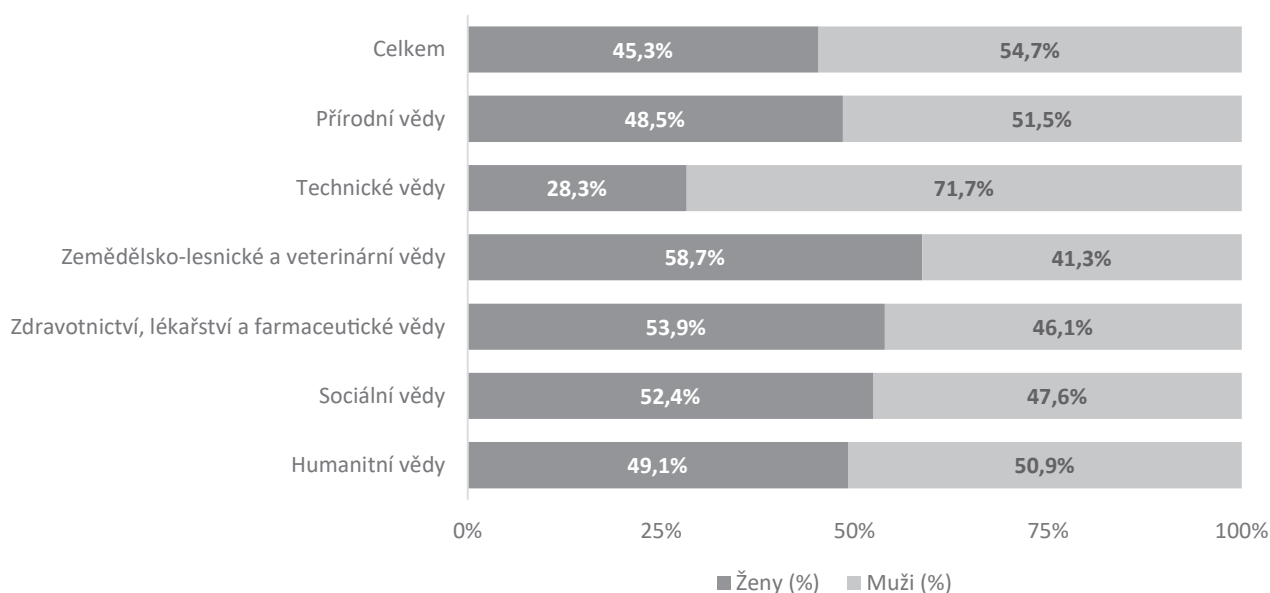
Graf 15: Struktura absolventů doktorského studia dle oborů v roce 2020

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

Rozložení absolventů a absolventek doktorského studia je kromě technických oborů poměrně vyrovnané. V technických vědách se i přes celkově nízké zastoupení žen jejich podíl, s výjimkou let 2012 a 2017, každoročně zvyšuje.¹⁸ Konkrétně se zde počty zvýšily ze 17,7 % v roce 2005 na 28,3 % v roce 2020.¹⁹ Stabilní růst zastoupení žen vykazují i ostatní sledované obory. Nejvíce znatelný posun byl v zemědělských a veterinárních vědách, kde došlo od roku 2005 (43,7 %) do roku 2020 (58,7 %) ke zvýšení o 15 procentních bodů. Ve zdravotnických a lékařských oborech a farmacii hodnota vzrostla za stejné období o 14 procentních bodů (39,9 % v roce 2005 a 53,9 % v roce 2020). Sociální vědy měly již od začátku pozorování, tj. v roce 2005, zastoupení žen blízké se paritě. V roce 2005 to bylo 43,3 % a v roce 2020 už 52,4 %. Podobně na tom byly humanitní vědy s 45,9 % absolventek v roce 2005 oproti 49,1 % v roce 2020. Časové osy vývoje pro všechny vědní oblasti celkem a odděleně naleznete v grafech 18 až 23.

Graf 16: Absolventi doktorského stupně studia dle pohlaví v roce 2020²⁰, odděleně podle oborů (v %)

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

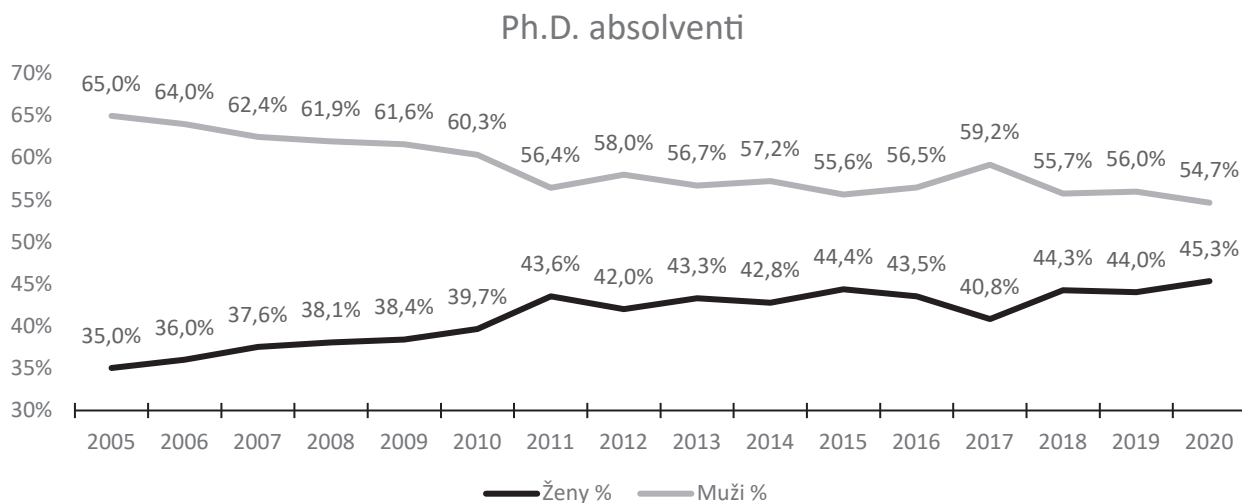
¹⁸ Data viz Příloha, Tab. 5.

¹⁹ Data viz Příloha, Tab. 5.

²⁰ Data viz Příloha, Tab. 3 až Tab. 9.

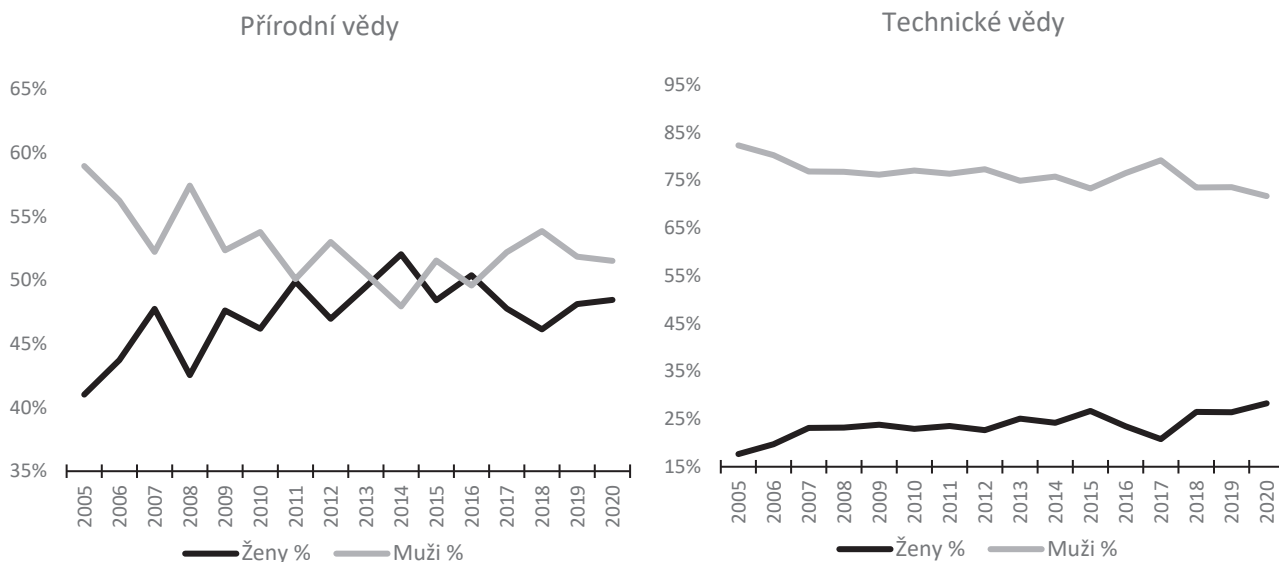
V časové ose, která je znázorněna v grafu 17, si můžeme všimnout, že se každoročně smazává rozdíl mezi počtem žen a mužů, kteří absolvují doktorské studium. V roce 2005 tvořily ženy pouhých 35 % absolvujících doktorandů, o 5 let později to už bylo 39,7 %. S podobnou rychlostí posledních let vývoj pokračoval do roku 2015, kdy zastoupení žen bylo 44,4 %. Od roku 2015 do roku 2020 růst zpomalil a došlo pouze k minimálnímu zvýšení o 0,9 procentního bodu na současných 45,3 %.

Graf 17: Absolventi doktorského stupně studia, časový vývoj v zastoupení žen a mužů od roku 2005 do roku 2020²¹, všechny obory a vědní oblasti celkem (HC)

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

Graf 18 a 19: Přírodní vědy (HC) a technické vědy (HC) – absolventi doktorského studia, časový vývoj v zastoupení žen a mužů od roku 2005 do roku 2020²²

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

Velmi mírnou tendenci k růstu podílu žen registrují i přírodní vědy, ve kterých přesáhla reprezentace žen nadpoloviční většinu v letech 2014 (52 %) a 2016 (50,4 %) a obor se stal postupem času poměrně genderově vyváženým. I přes kolísající tendenci procentuálního zastoupení se hodnota od roku 2010 drží nad 46 % a v roce 2020 se rovnala 48,5 %. Pro zajímavost, ženy jako absolventky magisterského studia přírodních věd tvořily 65 % v tom samém roce – graf 9.

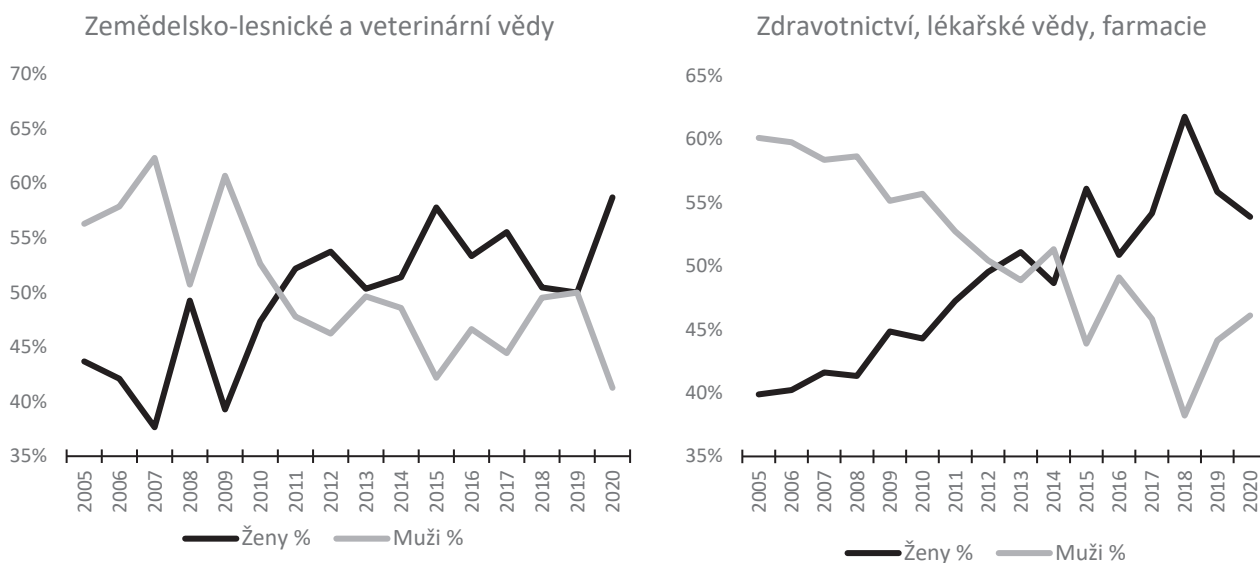
²¹ Data viz Příloha, Tab. 3.

²² Data viz Příloha, Tab. 4 a 5.

Technické vědy jsou v genderové paritě nejdále ze všech vědních oborů. I přes trend růstu je tu zastoupení žen velmi nízké. V roce 2020 tvořily absolventky doktorského studia technických věd 28,3 %. Za posledních 10 let se tato hodnota zvýšila o pouhých 5,4 procentního bodu z 22,9 % v roce 2010. Situace je nepříznivá i u absolventek magisterského studia technických oborů – graf 10, tam je však reprezentace žen vyšší, byť i tak je v řádu nižších jednotek procent; v roce 2020 to bylo 32,2 %. Komplexní problematiku nízkého zastoupení žen v technických oborech je proto třeba řešit již od primárního stupně studia. Pozitivní vývoj na úrovni terciárního vzdělání a zejména doktorském stupni se v takovém případě projeví až s poměrně dlouhým časovým odstupem. Je tudíž žádoucí cílené aktivity na zvýšení zájmu o tyto obory spustit co nejdříve.²³

Graf 20 a 21: Zemědělsko-lesnické a veterinární vědy (HC) a zdravotnictví, lékařské vědy, farmacie (HC) – absolventi doktorského studia, časový vývoj v zastoupení žen a mužů od roku 2005 do roku 2020²⁴

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

Zemědělsko-lesnické a veterinární vědy patří mezi obory, kde se situace zlepšila nejvýrazněji. S počáteční hodnotou 43,7 % v roce 2005 se podíl žen zde zvýšil na 47,4 % v roce 2010 a 57,8 % v roce 2015. Mezi lety 2018 a 2019 spadla hodnota k 50 % a v roce 2020 se vrátila zpět na 58,7 %. Je však třeba poznamenat, že počty absolventů se pohybovaly v desítkách osob ročně. V roce 2020 se jednalo celkem o 63 osob – 37 žen a 26 mužů. Z toho důvodu může mít nárůst nebo pokles v řádu jednotek absolventů poměrně velký dopad na procentuální reprezentaci obou pohlaví. Svůj vliv na převaze žen mezi absolventy a menším zájmu mužů o doktorské studium tohoto vědního oboru může mít i fakt, že mzdy v tomto oboru se pohybují relativně nízko. Po nástupu do praxe absolventi dostávají zhruba o čtvrtinu nižší mzdy ve srovnání s absolventy technických věd, a dokonce nižší, než dosahují absolventi humanitních oborů.²⁵ Muži navíc častěji vyhledávají profese s vyšším mzdovým ohodnocením v lukrativních odvětvích.²⁶

Až do roku 2012 byla mezi absolventy doktorského programu zdravotnictví, lékařských věd a farmacie převaha mužů. V následujícím roce, tj. 2013, poprvé přesáhlo zastoupení žen 50 %, které hned v následujícím roce zase kleslo na 48,7 %. Od roku 2015 se ale reprezentace žen drží nad polovinou, s rekordními 61,8 % v roce 2018. Momentální rozložení v roce 2020 je 53,9 % žen a 44,1 % mužů. Ženy dlouhodobě dominují mezi studenty a absolventy magisterského a doktorského studia tohoto vědního oboru. Na základě dat z minulých let se dá očekávat, že feminizace tohoto oboru bude pokračovat i v následujících letech. Stakeholderi by tudíž měli vyvinout větší úsilí o genderovou vyváženost mezi studenty lékařských věd, podobně jako se o tom dlouhodobě mluví u pedagogických oborů.

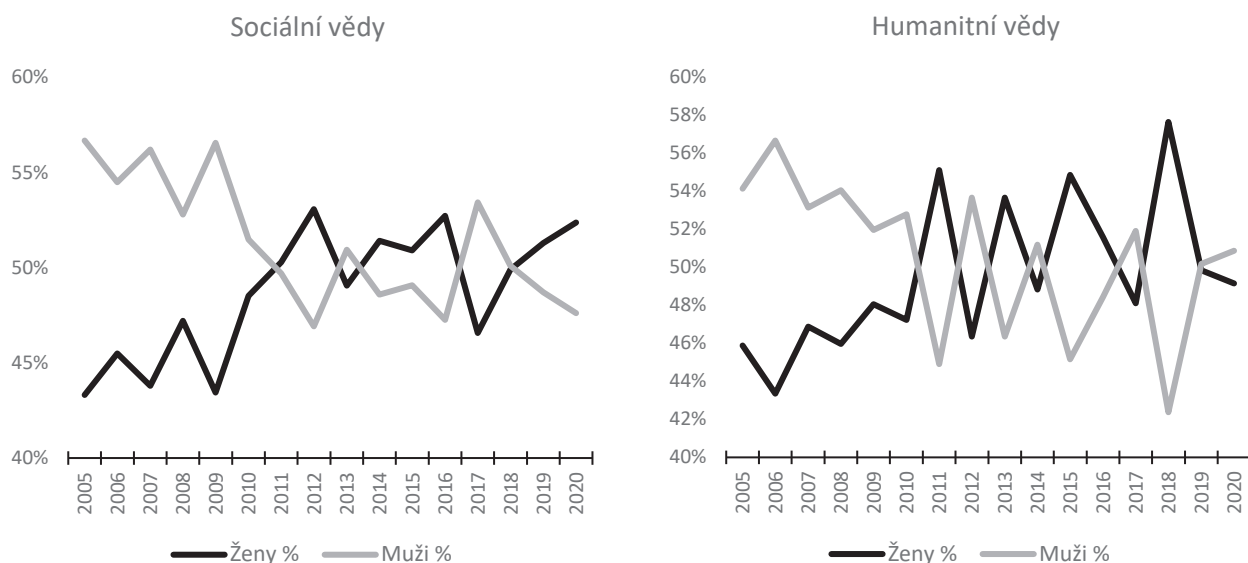
23 Czesaná, V. a kol.: Příprava odborníků pro uplatnění ve VaVal. Studie v rámci projektu sdílených činností STRATIN+(MS2104). Národní vzdělávací fond, 2022, str. 6.

24 Data viz Příloha, Tab. 6 a 7.

25 Czesaná, V. a kol.: Příprava odborníků pro uplatnění ve VaVal. Studie v rámci projektu sdílených činností STRATIN+(MS2104). Národní vzdělávací fond, 2022, str. 69.

26 Evropský parlament: Rozdíly v odměňování žen a mužů: definice a příčiny.

Graf 22 a 23: Sociální vědy (HC) a humanitní vědy (HC)
– absolventi doktorského studia, časový vývoj v zastoupení žen a mužů od roku 2005 do roku 2020²⁷

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování.

Pro sociální vědy jsou příznačné větší výkyvy v zastoupení obou pohlaví mezi absolventy doktorského studia. Od roku 2010 až do roku 2020, s výjimkou v roce 2017, se podíl žen s různými obměnami pohyboval mezi 48,5 % a 52,7 %. Letošní hodnota je druhá nejvyšší naměřená s 52,4% zastoupením žen mezi absolventy sociálních věd. U absolventek magisterského programu je však situace jiná – každoročně ho dokončuje průměrně 69,8 % žen²⁸ – graf 13. Je třeba připomenout, že ačkoliv mají sociální vědy nejvyšší počet absolventů magisterského studia ze všech zkoumaných oborů, celkový počet absolventů doktorského studia sociálních věd (378 osob) je nižší než u přírodních (454) a technických věd (449).²⁹

Humanitní vědy v některých ohledech napodobují výše popsané sociální vědy. Nicméně především v roce 2015 a 2018 byly právě v humanitních vědách výkyvy v podílu ženských a mužských absolventů velmi výrazné. V roce 2015 absolvovalo humanitní vědy 54,8 % žen (oproti 48,8 % v roce 2014 a 51,6 % v roce 2016), v roce 2018 to bylo 57,6 % (oproti 48,1 % v roce 2017 a 49,8 % v roce 2018). Pro tuto vědní disciplínu registrujeme proměnlivý trend v reprezentaci žen, který měl poměrně kolísavou tendenci mezi lety 2010 až 2020, pohybující se v širokém rozmezí od 45,2 % do 57,6 %. V roce 2020 bylo mezi absolventy doktorského studia humanitních věd 49,1 % žen. Podobně jako u sociálních věd je počet absolventek magisterského studia vyšší než těch, co dostudují doktorský program – graf 14, ten úspěšně dokončuje průměrně 68 % žen.³⁰

27 Data viz Příloha, Tab. 8 a 9.

28 Aritmetický průměr procentuálního zastoupení žen absolventek od roku 2005 do roku 2020, data viz Příloha, Tab. 8.

29 Magisterské studium sociálních věd v roce 2020 absolvovalo celkem 12 793 studentů, přírodní vědy 1 328 osob, technické vědy 6 650 studentů.

30 Aritmetický průměr procentuálního zastoupení žen absolventek od roku 2005 do roku 2020, data viz Příloha, Tab. 9.

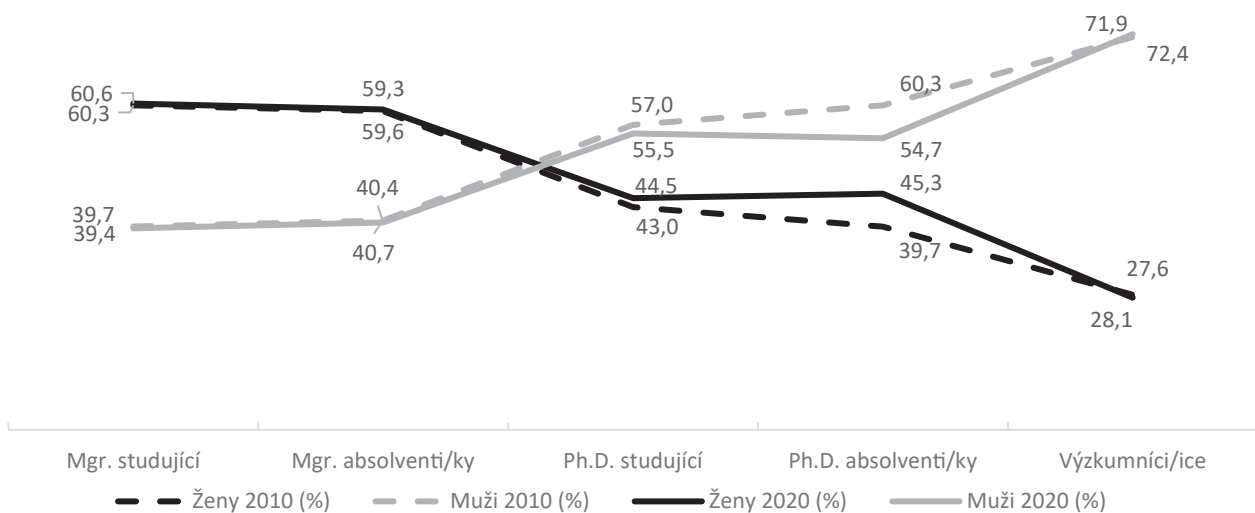
Od studia k výzkumu

Tato část si klade za cíl s pomocí dat od MŠMT a ČSÚ vyhodnotit zastoupení žen a mužů v jednotlivých vědních oborech a zmapovat ho od začátku magisterského studia až do profesní fáze výzkumníka či výzkumnice. Pro názornou ilustraci vývoje používáme srovnání let 2010 a 2020, které prezentujeme agregované a oddělené podle jednotlivých vědních disciplín.

Ve sledovaném období registrujeme stabilní převahu žen mezi studujícími a absolventy magisterského studia a také drobný růst v procentuálním zastoupení žen na úrovni doktorského studia. Situace studujících doktorandek se za posledních 10 let mírně zlepšila, tempo růstu je nicméně velmi nízké, až nepatrné; mezi lety 2010 a 2020 se jejich podíl zvýšil jen o 1,5 procentního bodu. Pozice absolventek doktorského studia vykazuje optimističtější hodnoty, ve sledovaném období se jejich zastoupení zvýšilo z 39,7 % v roce 2010 o 5,6 procentního bodu na 45,3 % v roce 2020. Paradoxně se však více absolventek doktorského programu rozhoduje nepokračovat v navazující profesní dráze výzkumnice – v roce 2020 byl rozdíl v zastoupení žen mezi absolventy doktorátu a mezi výzkumníky 17,2 %, zatímco v roce 2010 to bylo 12,1 %. To má za následek, že i přes nadpoloviční většinu v zastoupení žen mezi magisterskými studenty a absolventy, a mírně podprůměrnou hodnotu u doktorského studia, ženy celkově tvoří necelou třetinu výzkumníc. Jejich reprezentace byla 28,1 % v roce 2010 a 27,6 % v roce 2020, což je snížení o 0,5 procentního bodu za 10 let. I v případě, že by se situace obrátila a docházelo by k růstu o půl procenta každou dekádu, bychom parity nedosáhli ani do konce 21. století.

Obecně trpí sféra výzkumu nízkým zastoupením žen. Počet osob pracujících ve výzkumu se celkově každým rokem zvyšuje, jsou to však především muži, kteří tato čísla táhnou směrem nahoru, jak je viditelné v následujícím grafu 24. V roce 2010 na pozici výzkumníka pracovalo 31 220 (71,8 %) mužů, v roce 2020 to už bylo 47 201 (72,4 %) – nárůst o 15 981 osob. Oproti tomu bylo v roce 2010 výzkumníc 12 198 (28,1 %) a v roce 2020 17 992 (27,6 %) – zvýšení o 5 794 žen.³¹

Graf 24: Od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %),³² všechny obory a vědní oblasti celkem (HC), roky 2010 a 2020

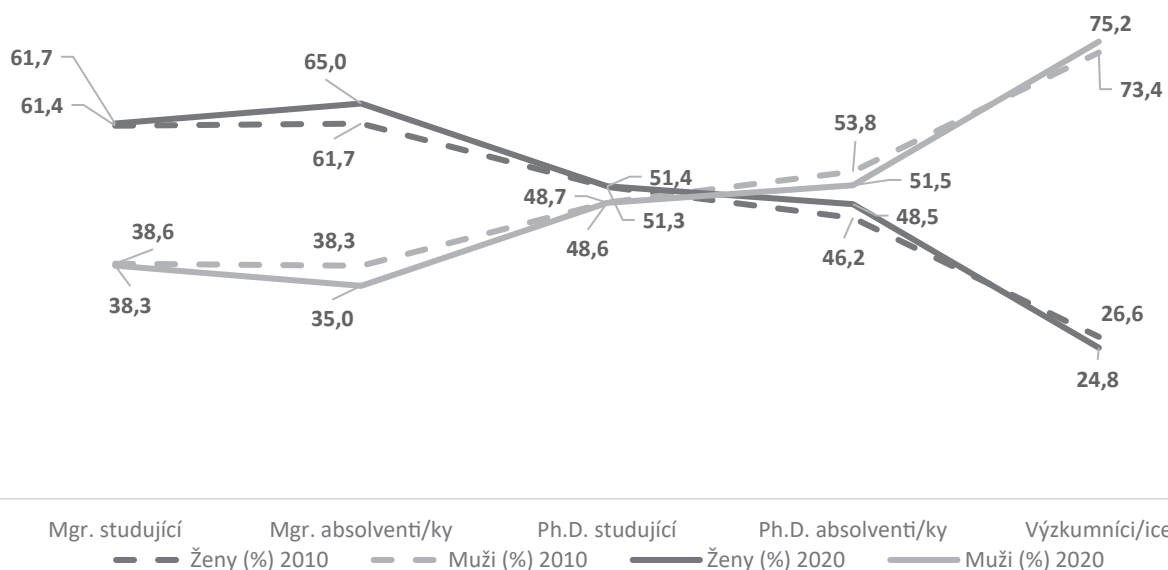
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Z grafu 25 věnujícímu se studijní a profesní dráze osob v přírodních vědách si můžeme všimnout, že k největšímu růstu došlo v zastoupení absolventek magisterského a doktorského studia. Mezi lety 2010 a 2020 se jejich počet v magisterském stupni zvýšil o 3,3 procentního bodu na 65 %, přírůstek o 2,3 procentního bodu za 10 let pozorujeme na úrovni doktorského studia. Z výše zmíněných hodnot lze konstatovat, že za sledované období příliš výrazný růstu nenastal. Poměrně velká část žen se navíc rozhoduje po dokončení magisterského studia nepokračovat dále ve vědecké profesi (viz rozdíl 13,6 procentního bodu). Jedinou kategorií, která vykazuje pokles, je výzkum – tam zastoupení žen kleslo o 1,8 procentního bodu. Pro přírodní vědy je příznačné, že poměrově velká část žen, která úspěšně dokončí doktorské studium v tomto oboru, se rozhodne nepokračovat ve výzkumné kariéře – rozdíl mezi absolventkami doktorského programu a výzkumnicemi byl v roce 2020 23,7 procentního bodu.

³¹ Data viz Příloha, Tab. 3.

³² Data viz Příloha, Tab. 3.

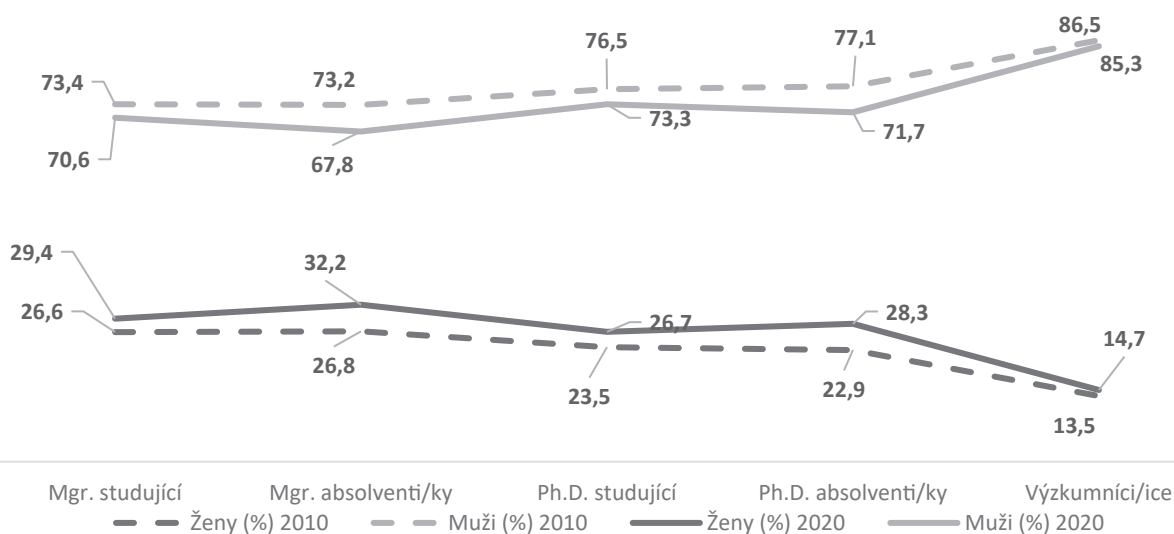
Graf 25: Přírodní vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %),³³ roky 2010 a 2020

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Technické vědy dlouhodobě trpí nerovností v zastoupení žen a jejich počet se snižuje v každé navazující fázi od studia k vědecké profesi. Dobrou zprávou může být, že ve všech stupních studia se jejich reprezentace mezi lety 2010 a 2020 zvýšila – změny však byly pouze v jednotkách procent. Žen studujících na magisterském stupni přibýlo o 2,8 %, zatímco počet absolventek magisterského studia vzrostl o 5,4 procentního bodu mezi lety 2010 a 2020. Na doktorském stupni byla situace obdobná – zastoupení studentek se zvýšilo o 3,2 procentního bodu na 26,7 % a absolventek o 5,4 procentního bodu na 28,3 % v 2020. Podobně jako v přírodních vědách i v tomto oboru dochází k velkému propadu v počtu žen, které nepokračují v kariéře výzkumnice. Konkrétně se jedná o úbytek v hodnotě 13,6 procentního bodu v roce 2020. Celkově ženy netvoří ani šestinu ze souhrnného počtu výzkumníků. V roce 2020 mezi nimi bylo 3 587 žen (14,7 %) oproti 20 781 mužům (85,3 %).

Graf 26: Technické vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %),³⁴ roky 2010 a 2020

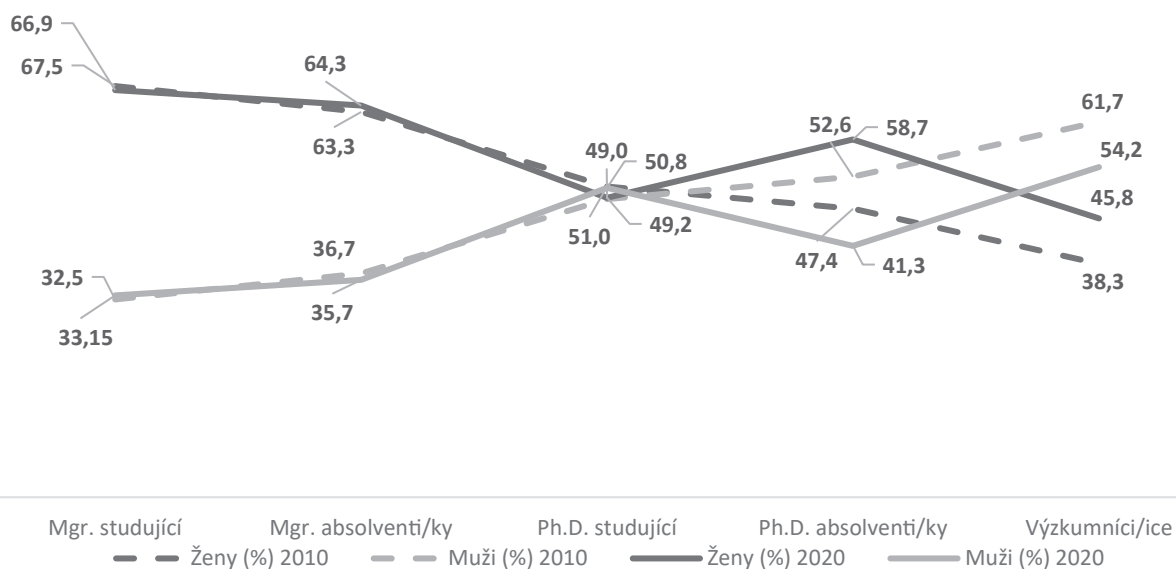
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

³³ Data viz Příloha, Tab. 4.

³⁴ Data viz Příloha, Tab. 5.

Srovnání dat z roku 2010 a 2020 ukazuje, že co do počtu se převaha žen v magisterském studiu zemědělsko-lesnických a veterinárních výrazně nezměnila. Velká část se však rozhodne nepokračovat s doktorským studiem a propad mezi těmito dvěma stupni činil v roce 2020 15,1 procentního bodu. Zastoupení studujících doktorandek nicméně kleslo pod 50% hranici na 49,2 % v roce 2020 oproti 51,0 % v roce 2010. Absolventky doktorského studia v roce 2020 reprezentovaly 58,7 % všech absolventů, což je zvýšení o 11,3 procentního bodu od roku 2010. Je důležité zmínit, že i přes pozitivní tendenci růstu se celkový počet absolventů doktorského programu zemědělsko-lesnických a veterinárních věd a nauk dlouhodobě drží velmi nízko – v roce 2010 ho dokončilo 63 žen (47,4 %) a 70 mužů (52,6 %), v roce 2020 to bylo 37 žen (58,7 %) a 26 mužů (58,7 %). I v tomto vědním oboru ztrácíme velké procento žen po absolvování doktorátu a před vstupem do vědecké profese, v roce 2020 se jednalo o 12,9 % žen. Výzkumu se ten samý rok věnovalo 45,8 % žen, což je od roku 2010 zvýšení o 7,5 procentního bodu. Vzhledem k velkému pokroku v digitalizaci, a především v zavádění metod precizního zemědělství, autonomních robotů, monitoringu stavu porostů a zvířat, se dá očekávat, že se poptávka po vysoce kvalifikovaných odbornících a výzkumnících bude v následujících letech prudce zvyšovat. Díky časové dostupnosti, menší fyzické náročnosti, které bylo docíleno cestou moderních technologií, a bezprostřední práci v terénu bude v oboru zemědělsko-lesnických a veterinárních v budoucnu větší prostor pro uplatnění žen.³⁵

Graf 27: Zemědělské vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %),³⁶ roky 2010 a 2020

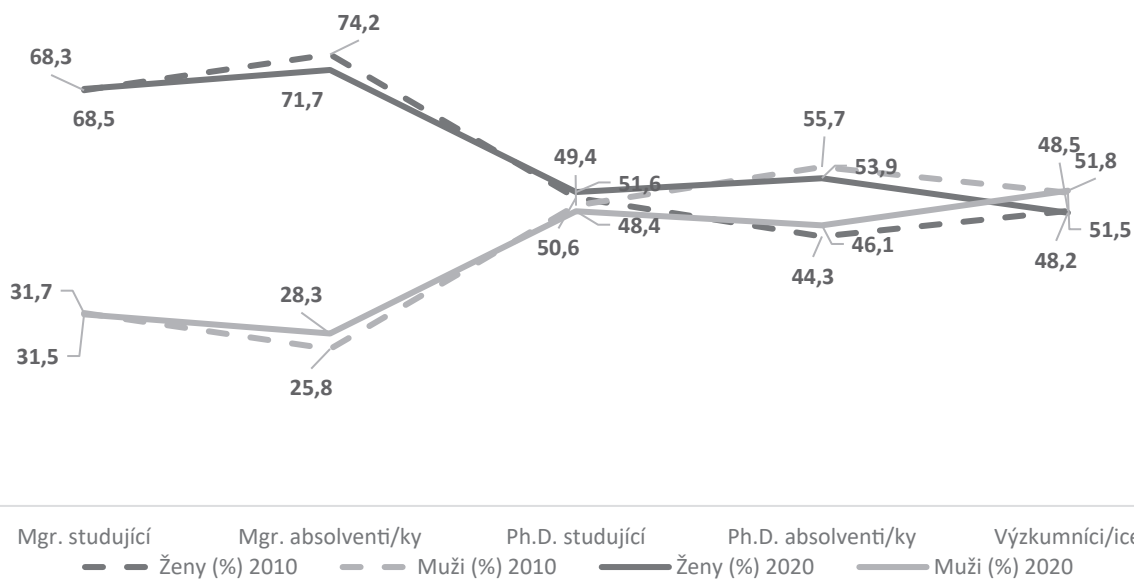
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

V lékařských a farmaceutických vědách je na obou stupních magisterského studia nadpoloviční zastoupení žen – studentky tvořily 68,5 % a absolventky 71,7 % – a mezi studujícími doktorandami 51,6 %. Po období růstu v nultých letech však nastala stagnace. I přes tento trend je zde zastoupení žen nejvyšší ze všech sledovaných vědních oborů. Za posledních 10 let taktéž poměrně vzrostla reprezentace žen mezi absolventy doktorského studia ze 44,3 % v roce 2010 na 53,9 % v roce 2020. Mezi výzkumníky pak bylo v roce 2020 45,8 % žen a v tomto vědním oboru docházelo k jednomu z nejmenších odlišností žen na přechodu od získání doktorátu k vědecké profesi – jednalo se jen o ztrátu 5,1 procentního bodu. Největší pokles ze všech sledovaných věd však zaznamenáváme u lékařských a farmaceutických věd při přechodu z magisterského studia na doktorské, u kterých se v roce 2020 jednalo o 20,1 procentního bodu.

35 Czesaná, V. a kol.: Příprava odborníků pro uplatnění ve VaVal. Studie v rámci projektu sdílených činností STRATIN+(MS2104). Národní vzdělávací fond, 2022, str. 69.

36 Data viz Příloha, Tab. 6.

Graf 28: Lékařské vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %),³⁷ roky 2010 a 2020

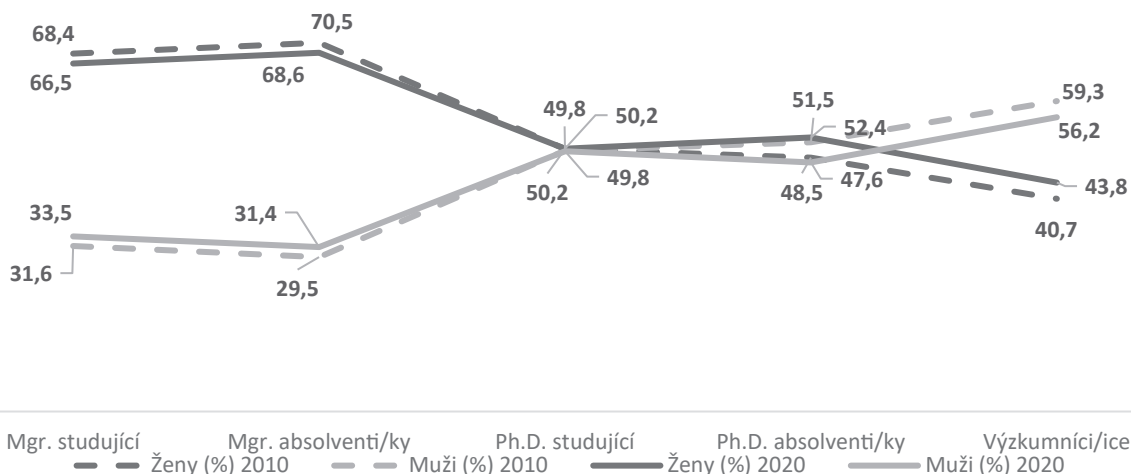

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Na magisterském stupni studia se v sociálních vědách mezi lety 2010 a 2020 nepatrně snížil počet žen (o 1,9 procentního bodu) jak u studujících, tak mezi absolventy, na 66,5 % studentek a 68,6 % absolventek v roce 2020. I přes tento nepatrný pokles ženy tvoří více jak tři pětiny osob zapsaných v tomto studijním programu. Při studiu doktorátu se nicméně nůžky v rozdílech pohlaví uzavírají a poměr žen a mužů je od tohoto stupně dále poměrně vyrovnaný. Důvodem může být fakt, že velký počet žen se po dokončení magisterského studia rozhodne studium ukončit. Propad v podílu studujících doktorandek v roce 2020 činil 18,4 procentního bodu. Co se týče počtu studujících doktorandek, v této sféře se hodnota nezměnila a v obou sledovaných obdobích byla na 50,2 %. Ke zvýšení o 3,9 procentního bodu nicméně došlo v úspěšném dokončení doktorského studia, kde v roce 2020 ženy tvořily 53,9 % z celkového počtu absolventů. Z výše popsaných čísel je tedy zřejmé, že podobně jako v zemědělských a lékařských vědách ženy dominují v obou stupních terciálního vzdělání. Převaha mužů, která se postupem let pomalu smazává, je však v sektoru výzkumu. V roce 2010 na pozici výzkumníka pracovalo 1 958 (59,3 %) mužů a 1 342 (40,7 %) žen, v roce 2020 to bylo 3 223 (54,2 %) mužů a 2 507 (43,8 %) žen. Ačkoliv se každým rokem celkový počet výzkumníků v sociálních vědách zvyšuje, stejně jako zastoupení žen, které za 10 let narostlo o 3,1 procentního bodu, parita se dá s obdobným tempem růstu očekávat až v roce 2040.

³⁷ Data viz Příloha, Tab. 7.

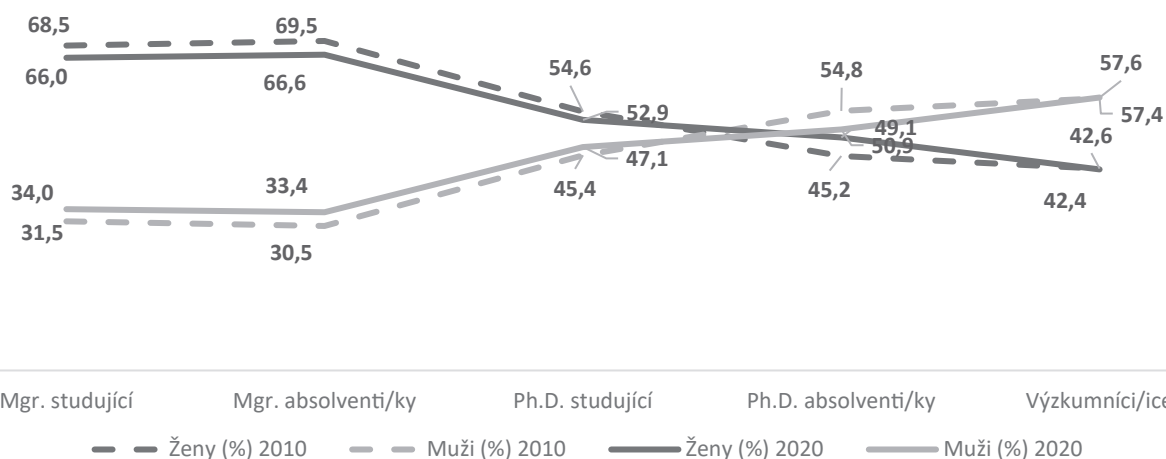
Graf 29: Sociální vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %),³⁸ roky 2010 a 2020

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Podobný trend jako sociální vědy následoval i obor humanitních věd, kde i přes klesající zastoupení žen na magisterském stupni studia jejich počet převyšoval v roce 2020 nadpoloviční většinu – u studujících se jednalo o 66,0 % (oproti 68,5 % v roce 2010), absolventky tvořily 66,6 % (vs. 69,5 % v roce 2010). I v humanitních vědách docházelo v roce 2020 k největšímu pomyslnému odlivu žen na ideálně typické dráze po absolvování magisterského a před začátkem doktorského studia – jednalo se o 14,9 procentního bodu. V doktorském programu byla situace podobná, studentek mírně ubylo mezi lety 2010 a 2020 o 1,7 procentního bodu na konečnou hodnotu 52,9 %. Zvýšil se však počet žen, které úspěšně dokončily doktorát – v roce 2020 jich byla skoro polovina, konkrétně se jednalo o 49,1 %. Počet výzkumnic zůstal v letech 2010 a 2020 prakticky nezměněn, poklesl o 0,2 procentního bodu na 42,4 %.

Graf 30: Humanitní vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %),³⁹ roky 2010 a 2020

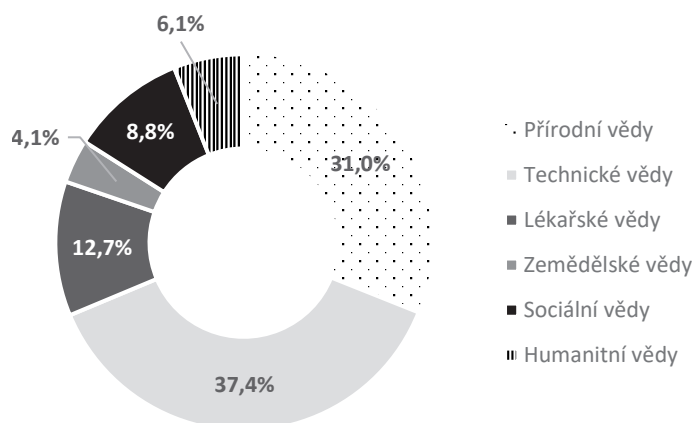
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

38 Data viz Příloha, Tab. 8.

39 Data viz Příloha, Tab. 9.

VÝZKUMNÍCI PODLE VĚDNÍCH OBLASTÍ

Graf 31: Výzkumníci podle vědních oblastí v roce 2020 (HC, v %)

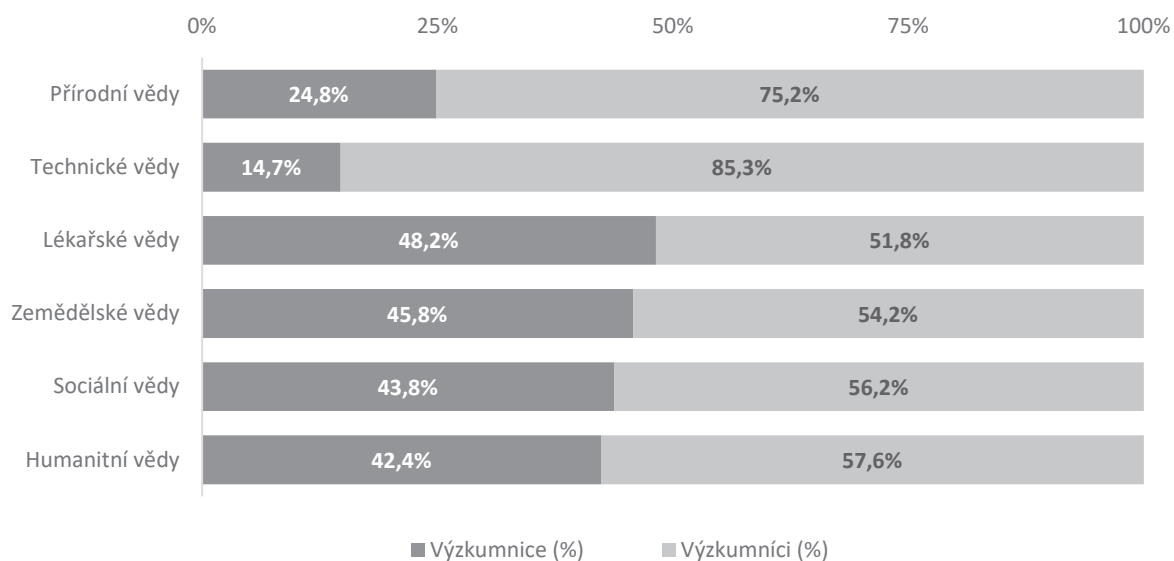
Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Dle dat ČSÚ v oblasti výzkumu v roce 2020 pracovalo celkem 65 193 osob. Suverénní postavení v něm zastávaly technické (37,4 %) a přírodní vědy (31,0 %), ve kterých součtem působilo 68,4 % všech výzkumníků. S velkým odstupem následovaly lékařské vědy (12,7 %), v jednociferných hodnotách se pohybovaly sociální vědy (8,8 %), humanitní vědy (6,1 %) a co do počtu nejmenší zemědělské vědy (4,1 %). Z hlediska meziročního porovnání došlo k nárůstu v oblasti přírodních, lékařských, zemědělských a humanitních věd. Pokles byl zaznamenán u technických a sociálních věd. Změny se však pohybovaly v řádech desetin procent.

V předešlé části od studia k výzkumu (graf 4–30), ve které bylo rozložení žen a mužů popsáno od magisterského studia přes doktorský program až ke kariéře výzkumníka, bylo zastoupení pohlaví zasazeno do kontextu ideální cesty od studia k výzkumu. V následujícím grafu 32 je znázorněno rozložení výzkumníků dle pohlaví a výzkumné oblasti.

Nejnižší zastoupení žen mezi výzkumnými pracovníky bylo v technických vědách, ve kterých zastávaly ženy 3 587 výzkumných pozic (14,7 %), přičemž mužů na stejné pozici pracovalo 20 781 (85,3 %). Následovaly přírodní vědy s 5 020 (24,8 %) ženami a 15 195 (75,2 %) muži. Na dobré cestě k rovnosti pohlaví jsou z hlediska kvantitativního ostatní vědní disciplíny s 42,4 % žen v humanitních vědách, 43,8 % v sociálních vědách, 45,8 % v zemědělských vědách a 48,2 % v lékařských vědách, což je odvětví, ve kterém je dlouhodobě poloviční až nadpoloviční reprezentace žen.

Graf 32: Výzkumníci dle pohlaví v roce 2020, odděleně podle vědních oblastí (HC, v %)⁴⁰

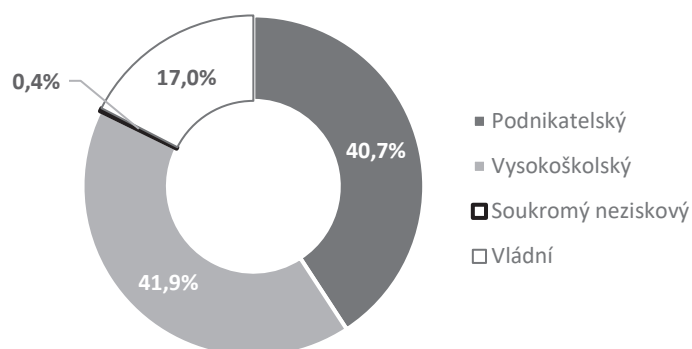
Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

⁴⁰ Data viz Příloha, Tab. 10.

VÝZKUMNÍCI PODLE SEKTORŮ PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE

Graf 33: Výzkumníci podle sektoru provádění výzkumné práce v roce 2020 (HC, v %) ⁴¹

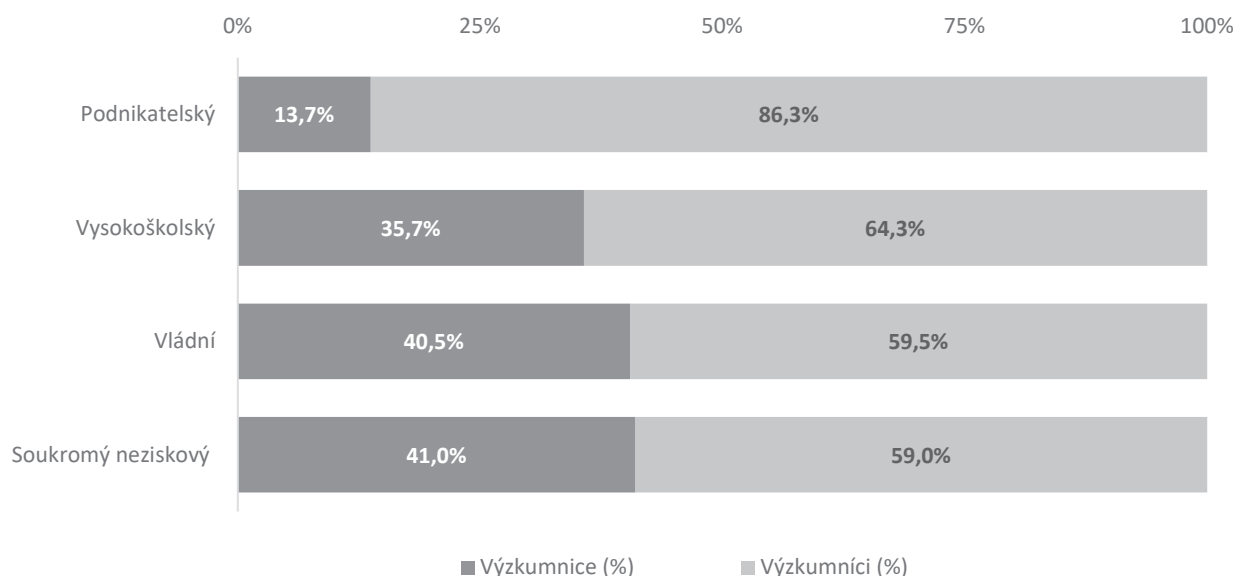

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Sektorem s nejvyšším podílem výzkumníků je sektor vysokoškolský, ve kterém našlo uplatnění celkem 27 325 osob (41,9 %). V těsném závěsu byl podnikatelský sektor s 26 522 výzkumníky (40,7 %). Vládní sektor zaměstnával na pozici výzkumník/výzkumnice 11 080 osob (17,0 %) a soukromý neziskový pouze 266 osob (0,4 %). V porovnání s rokem 2019 se o 0,1 procentního bodu snížil počet výzkumníků ve vysokoškolském sektoru a naopak o 0,1 procentního bodu vzrostl v podnikatelském sektoru. U soukromého neziskového a vládního sektoru zůstaly hodnoty beze změn.

Vysokoškolský sektor, největší zaměstnavatel výzkumných pracovníků, měl mezi svými zaměstnanci nepatrně více než jednu třetinu žen (35,7 %), jak je znázorněno v grafu 34. Podnikatelský sektor, který v roce 2020 celkově zaměstnával 26 522 osob, nabídl uplatnění pouze 3 639 ženám (13,7 %) oproti 22 882 mužům (86,3 %) a ze všech zkoumaných oblastí si vedl nejhůře. V ostatních sektorech výzkumu byl počet žen nad 40 %, konkrétně 40,5 % ve vládním sektoru a 41,0 % v soukromém neziskovém sektoru.

Graf 34: Výzkumníci dle pohlaví v roce 2020, odděleně podle sektoru provádění výzkumné práce (HC, v %) ⁴²

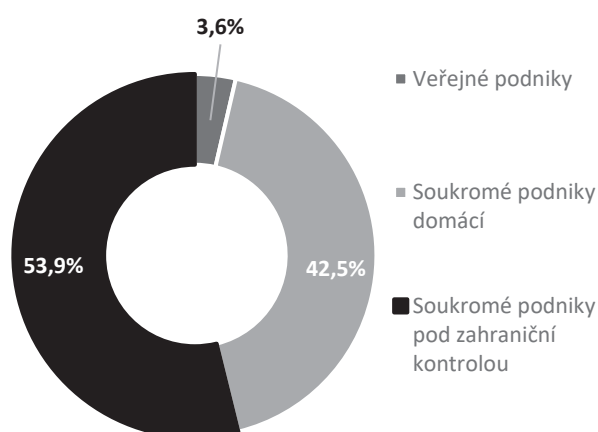
Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

41 Data viz Příloha, Tab. 24.

42 Data viz Příloha, Tab. 24.

Podnikatelský sektor

Graf 35: Výzkumníci v podnikatelském sektoru podle druhu pracoviště v roce 2020 (HC, v %) ⁴³

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

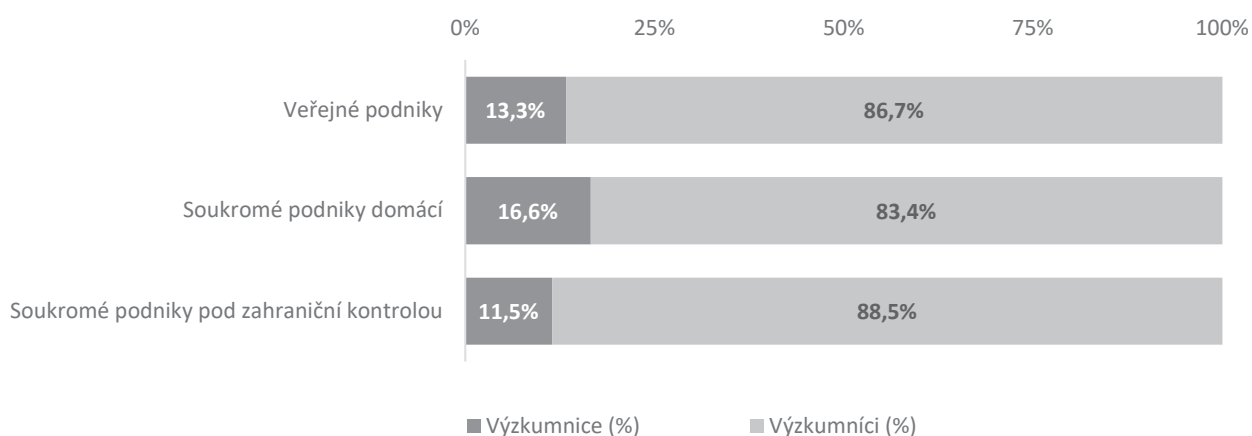
Výzkumná práce v podnikatelském sektoru se soustřeďuje především v soukromých podnicích, které zaměstnávají celkem 96,4 % výzkumníků pracujících v tomto odvětví. Vedou mezi nimi podniky, které jsou kontrolovány zahraničními partnery – v roce 2020 v nich pracovalo celkem 53,9 % zaměstnanců ve výzkumu, v českých podnicích se jednalo o 42,5 %. Veřejné podniky mají v souhrnném počtu nepatrný podíl s pouhými 3,6 % výzkumných pracovníků v tomto sektoru.

Co se týče rozložení žen a mužů v podnikatelském sektoru, při detailnějším pohledu na jednotlivé druhy pracovišť je zřejmé, že nízké zastoupení žen je problémem všude, ani v jednom případě nepřekračuje reprezentace žen jednu šestinu. Ačkoliv soukromé podniky se zahraniční kontrolou patří mezi největší zaměstnavatele výzkumníků v podnikatelském sektoru – graf 35, v roce 2020

v nich pracovalo nejméně žen, konkrétně 1 642 (11,5 %) oproti 12 641 (88,5 %) mužům. Veřejné podniky, ve kterých našlo uplatnění nejméně výzkumníků, mělo ve svých řadách 13,3 % žen. Největším zaměstnavatelem žen byly české soukromé podniky, ve kterých působilo 1 869 (16,6 %) výzkumnice a 9 407 (83,4 %) výzkumníků.

Svůj podíl na majoritním zastoupení soukromých podniků pod zahraniční kontrolou jakožto zaměstnavatele výzkumníků může mít fakt, že zahraniční společnosti často nabízí vyšší mzdy než domácí společnosti, aby přilákaly nejlepší kandidáty.⁴⁴ Zároveň lze předpokládat, že využívají místní méně genderově senzitivní kulturu, která jim – často na rozdíl od jejich domovských zemí – umožňuje problematiku genderové rovnosti nijak nezohledňovat. Zastoupení žen mezi výzkumníky v podnikatelském sektoru je u nás nejnižší v Evropské unii, v roce 2019 činilo 13,2 % – graf 66. Zahraniční firmy také nejsou nijak aktivně motivovány k tomu se genderovou rovností svého výzkumného personálu zabývat, jelikož u nás neexistují žádné pobídky nebo podmínky ze strany vlády, které by toto stanovovaly.

Graf 36: Výzkumníci dle pohlaví v roce 2020 v podnikatelském sektoru (HC, v %) ⁴⁵

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

⁴³ Data viz Příloha, Tab. 25.

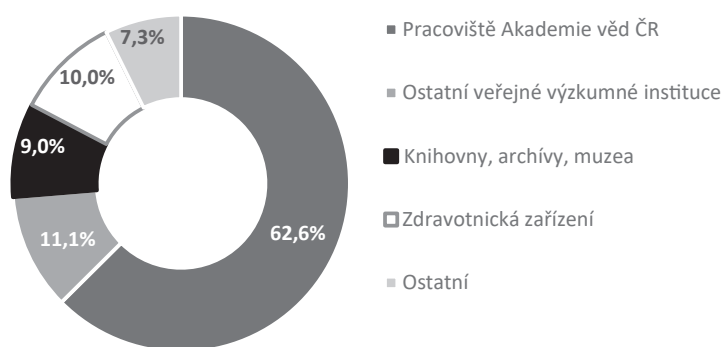
⁴⁴ Institute for the Study of Labor: Do Foreign Firms Really Pay Higher Wages? Evidence from Different Estimators

⁴⁵ Data viz Příloha, Tab. 25.

Vládní sektor

Ve vládním sektoru zaujímají nadpoloviční většinu výzkumní pracovníci Akademie věd České republiky, kteří reprezentují 62,6 % výzkumníků v tomto odvětví. Následují osoby pracující v jiných veřejných výzkumných institucích (11,1 %) a ve zdravotnických zařízeních s 10,0 %. Jednociferné procentuální zastoupení pak mají knihovny, archívy, muzea s 9,0 % a dále ostatní výzkumná pracoviště nezařazená v předchozích kategoriích se 7,3 %.

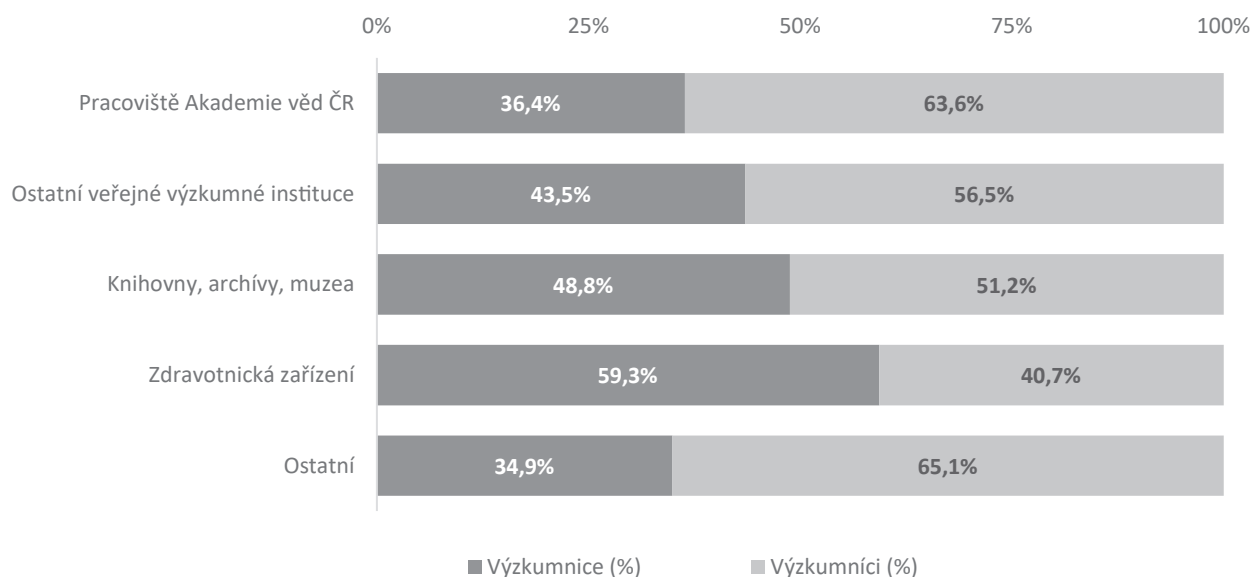
Graf 37: Výzkumníci ve vládním sektoru podle druhu pracoviště v roce 2020 (HC, v %)⁴⁶

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Převaha žen mezi studujícími a absolventy lékařských oborů a farmacie se logicky projevuje v jejich zastoupení ve zdravotnických zařízeních, kde ženy tvořily 59,3 % výzkumnic, konkrétně 656 žen oproti 450 mužům. Lehce pod padesátiprocentní hranicí se pohybovaly knihovny, archívy a muzea, které i přes druhý nejmenší počet výzkumníků mají ve svých řadách 48,8 % žen. Pracoviště Akademie věd ČR poskytují působiště více než třem pětinám výzkumníků ve vládním sektoru, ale zaměstnávají pouze 36,4 % žen – 2 521 výzkumnic versus 4 410 výzkumníků (64,6 %), což je druhá nejnižší naměřená hodnota ve vládním sektoru. Od roku 2005 do roku 2020 reprezentace žen v Akademii věd stoupla o pouhých 3,9 procentního bodu.⁴⁷ Nejméně ženských výzkumnic (34,9 %) pracovalo v početně nejmenší sféře ostatních výzkumných působišť.⁴⁸

Graf 38: Výzkumníci dle pohlaví v roce 2020 ve vládním sektoru (HC, v %)⁴⁹

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

46 Data viz Příloha, Tab. 26.

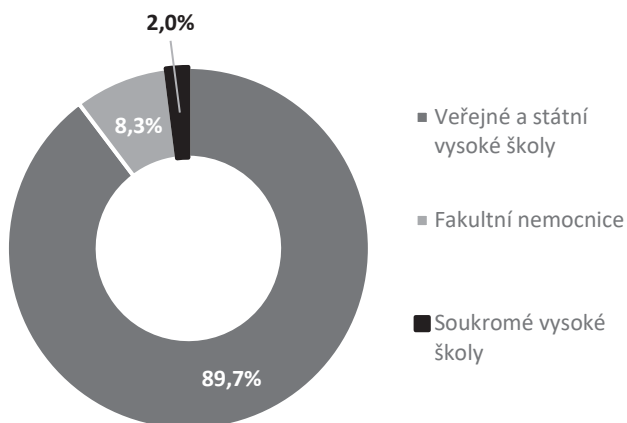
47 Data viz Příloha, Tab. 26.

48 Jedná se o všechny veřejné výzkumné instituce vyjma pracovišť Akademie věd ČR.

49 Data viz Příloha, Tab. 26.

Vysokoškolský sektor

Graf 39: Výzkumníci ve vysokoškolském sektoru podle druhu pracoviště v roce 2020 (HC, v %) ⁵⁰

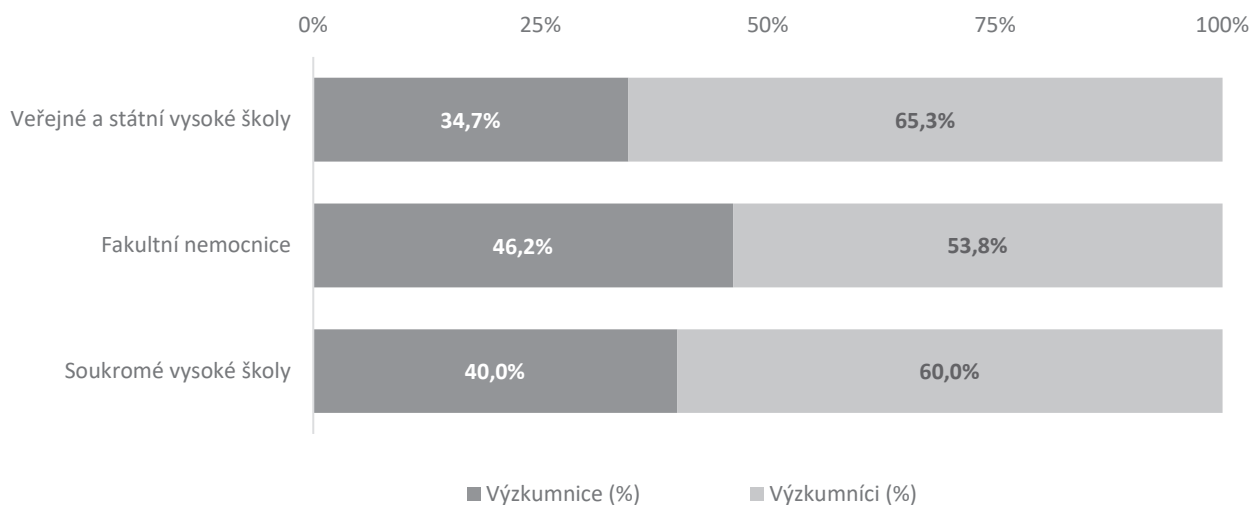
Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

Ve vysokoškolském sektoru jasně dominují veřejné a státní vysoké školy. V roce 2020 jich z celkového počtu 27 325 osob pracovalo 24 510 (89,7 %) na prvním jmenovaném pracovišti. Druhé místo zaujmuly s velkým odstupem fakultní nemocnice s 8,3 %. Soukromé vysoké školy patří mezi minoritní instituce zaměstnávající pouze 2 % výzkumných pracovníků tohoto sektoru.

Co se týče genderové parity, té jsou nejbližší fakultní nemocnice, ve kterých pracuje 1 047 výzkumnic (46,2 %) a 1 221 (53,8 %) výzkumníků. Svůj podíl na tomto rozložení má s největší pravděpodobností dlouhodobá převaha žen ve zdravotnických, farmaceutických a lékařských studijních oborech. Na soukromých vysokých školách se věnuje výzkumné činnosti 40,0 % žen a 60,0 % mužů. Největší rozdíly jsou u největší skupiny poskytovatelů práce ve výzkumu, tj. na veřejných a státních

vysokých školách, ve kterých působí pouze 8 493 žen (34,7 %) a 16 017 mužů (65,3 %). V následující kapitole bude rozvedeno zastoupení žen a mužů v akademické sféře ve větším detailu.

Graf 40: Výzkumníci dle pohlaví v roce 2020 ve vysokoškolském sektoru (HC, v %) ⁵¹

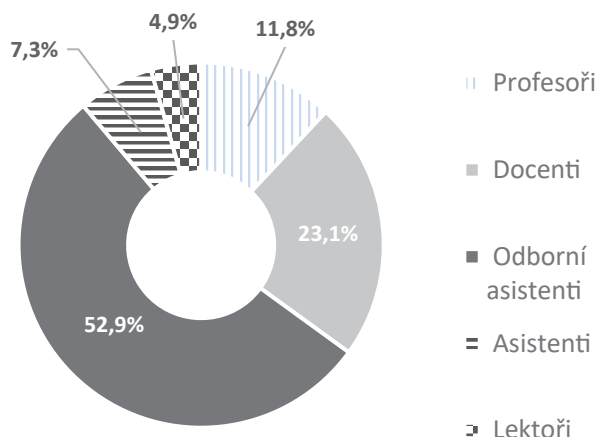
Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování.

⁵⁰ Data viz Příloha, Tab. 27.

⁵¹ Data viz Příloha, Tab. 27.

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Graf 41: Struktura úvazků (FTE) akademických pracovníků podle kvalifikačního stupně v roce 2020 (v %)⁵²

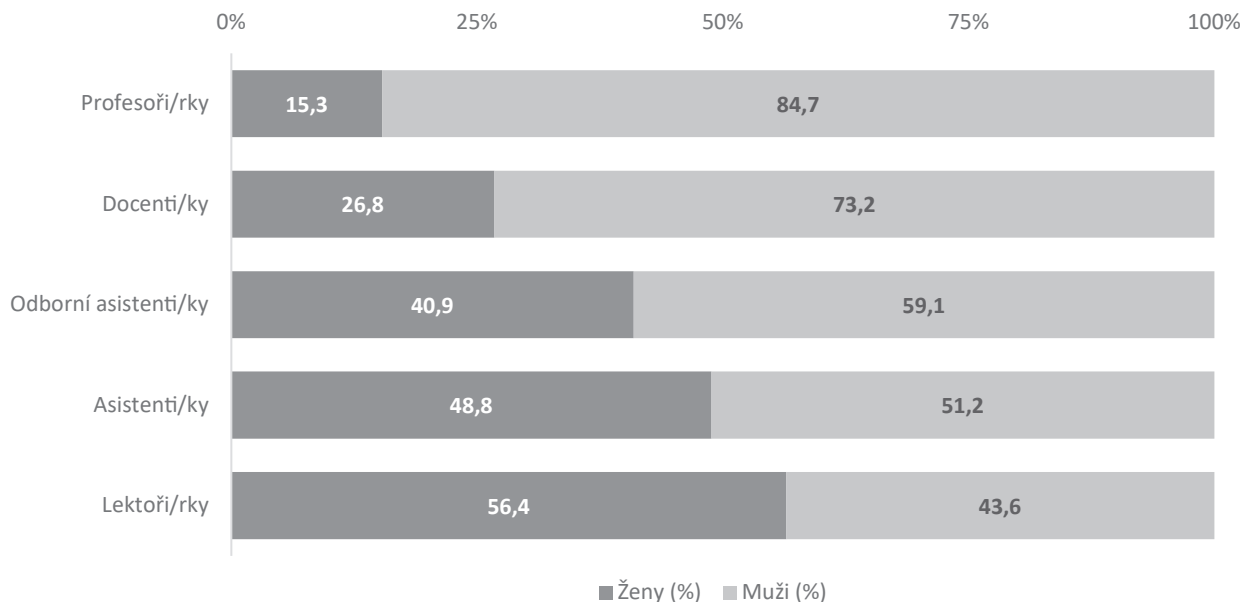
Zdroj: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

Podle dat MŠMT, které každoročně zveřejňuje informace o akademických pracovnících v přepočtené formě na celé úvazky (FTE), pracovali akademici v roce 2020 na 18 507 celých úvazcích. Přesně 36 % z nich tvořily ženy. Více než polovina akademiků, konkrétně v 52,9 %, vykonávala činnost na pozici odborného asistenta/asistentky. Na pozici docenta/docentky působilo 23,1 % osob, zatímco profesoři/profesorů představovali jen 11,8 % akademických pracovníků. Jednociferné zastoupení mezi akademickými pracovníky měli asistenti/asistentky (7,3 %) a lektori/lektorky (4,9 %).

Z následujícího grafu 42 jasně vidíme, že se zvyšující se akademickou funkcí prudce klesá zastoupení žen na těchto postech. Nejvíce akademiček najdeme mezi lektory, kterých na této pozici pracovalo v roce 2020 celkem 56,4 %. Následují asistentky, které mají blízko rovnému zastoupení s 48,8 % oproti 51,2 % mužů.

Na pozici odborného asistenta pracovalo už jen 40,9 % akademiček, docentek bylo lehce nad jednou čtvrtinou (26,8 %). A z celkového počtu 2 178 profesorů bylo v roce 2020 pouze 334 žen (15,3 %).

Graf 42: Struktura úvazků (FTE) akademických pracovníků dle pohlaví v roce 2020, odděleně podle kvalifikačního stupně (v %)⁵³

Zdroj: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

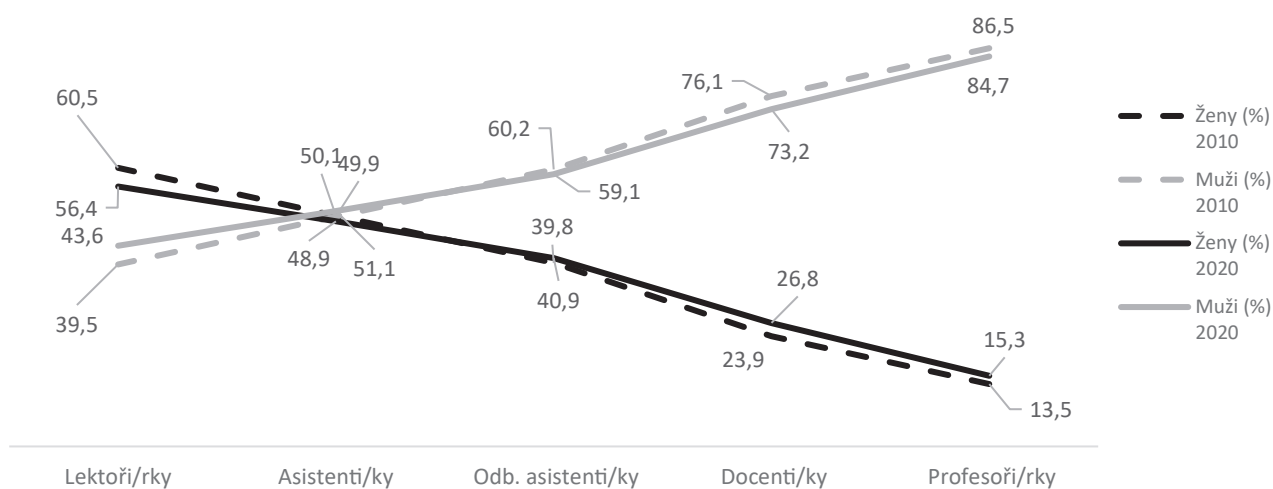
Časové srovnání ukazuje, že na nejnižších pozicích akademické dráhy, tj. v případě lektorů/lektorek a asistentů/asistentek, za posledních 10 let přibyli zejména muži. U lektorů se jednalo o nárůst o 4,1 procentního bodu z 39,5 % na 43,6 %, zatímco řady asistentů se zvýšily o 1,2 procentního bodu. To mělo za následek, že v roce 2020 na pozici asistenta dominovali muži s 51,1 % v roce 2020 oproti 49,9 % v roce 2010. U ostatních akademických

52 Data viz Příloha, Tab. 29.

53 Data viz Příloha, Tab. 29.

profesí je zřejmý opačný trend, změny se však odehrávají v pomalém tempu. Odborných asistentek bylo v roce 2020 40,9 % – v roce 2010 se jednalo o 39,8 %, reprezentace docentek vzrostla o 2,9 procentního bodu z 23,9 % v roce 2010 na 26,8 % v roce 2020. Nejvýraznější rozdíl je v zastoupení profesorek, které se na celkovém počtu profesorů podílí pouze z jedné šestiny. Za sledované období jejich procentuální zastoupení vzrostlo z 13,5 % v roce 2010 na 15,3 % v roce 2020. Pokud by rychlost růstu, tj. o 1,8 procentního bodu každých 10 let, pokračovala stejným tempem, pak bychom parity dosáhli za 193 let, v roce 2213. Změny ve všech kvalifikačních stupních se nicméně pohybovaly maximálně v řádu 3 procentních bodů, a tudíž je nelze označit za výrazné. Pozitivní však je, že v horizontu posledních let můžeme sledovat nepatrnou tendenci k uzavírání nůžek, kdy mezi lektory/lektorkami a asistenty/asistentkami dochází k růstu podílu mužů, zatímco na pozici odborných asistentů/asistentek, docentů/docentek a profesorů/profesorek se zvyšuje podíl žen.

Graf 43: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) mezi roky 2010 a 2020, odděleně podle ideálně typické dráhy akademických pracovníků (v %) ⁵⁴

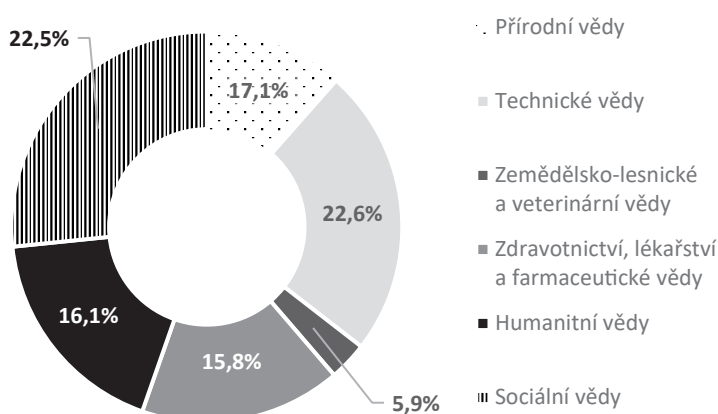
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

⁵⁴ Data viz Příloha, Tab. 29.

Akademičtí pracovníci dle vědních oblastí

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nesbírá data o akademických pracovnících podle vědních oblastí, ale poskytuje je v rozlišení podle jednotlivých fakult vysokých škol. Fakulty jsou v této kapitole ručně kódovány dle Frascatiho manuálu,⁵⁵ mezinárodně uznávané metodiky sběru a využití statistik výzkumu a vývoje, poskytující detailní informace o klasifikaci disciplín do vědních oblastí. Následný text lze tedy vnímat jako obecný přehled o pozici žen a mužů mezi akademiky (FTE) podle vědních oblastí, ovšem s přihlédnutím k tomu, že přiřazení akademiků k oboru dle názvu fakulty, na které působí, může být do určité míry nepřesné – například v centrech jazykové přípravy nebo na katedrách tělesné výchovy, které má v podstatě každá fakulta, často působí akademici s jiným odborným zaměřením než tím, které náleží konkrétní fakultě, což může hodnoty mírně zkreslovat.

Graf 44: Struktura úvazků (FTE) akademických pracovníků podle vědních oblastí v roce 2020 (v %)

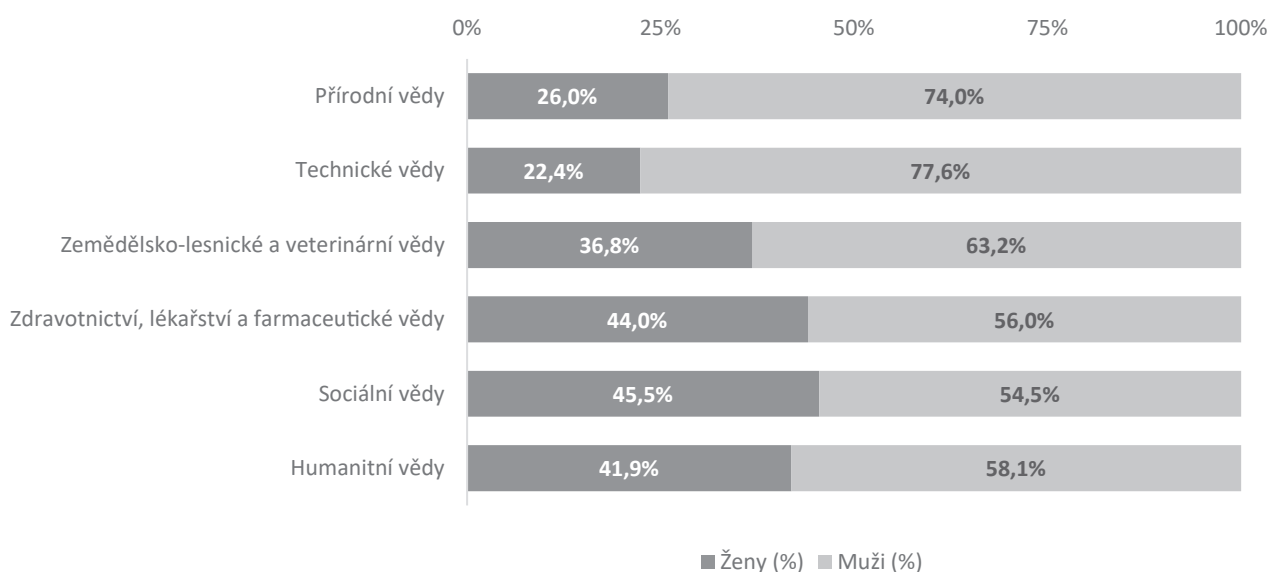
Zdroj dat: MŠMT, Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové ukazatele; vlastní zpracování.

Nejvyšší podíl v akademických úvazcích mají technické vědy (22,6 %), v jejichž těsném závěsu jsou sociální vědy s rozdílem jedné desetiny procenta (22,5 %). V clusteru hodnot pohybujících se mezi 15 až 20 % jsou přírodní (17,1 %), humanitní (16,1 %) a lékařské (15,8 %) vědy. Nejméně úvazků nabízí akademickým pracovníkům zemědělsko-lesnické a veterinární vědy s 5,9 %.

Zastoupení žen a mužů v rámci akademických úvazků podle uvedených vědních oblastí prezentuje graf 45. Paritě se nejvíc blíží sociální vědy, kde v roce 2020 zastávaly 45,5 % úvazků akademičky. Podobně na tom byly i lékařské (44,0 %) a humanitní vědy (41,9 %). Na druhém konci byly technické vědy, které trpí nedostatkem žen ve všech sférách, s 22,4 %

úvazků akademiček v roce 2020. Mírně lepší byla situace v přírodních vědách, kde měly 26,0 % ženy. Mírně nad třetinou jsou zemědělsko-lesnické a veterinární vědy s 36,8 % úvazků pro akademické pracovnice.

Graf 45: Struktura úvazků (FTE) akademických pracovníků dle pohlaví v roce 2020, odděleně podle vědní oblasti (v %)⁵⁶

Zdroj: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

⁵⁵ OECD. Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development.

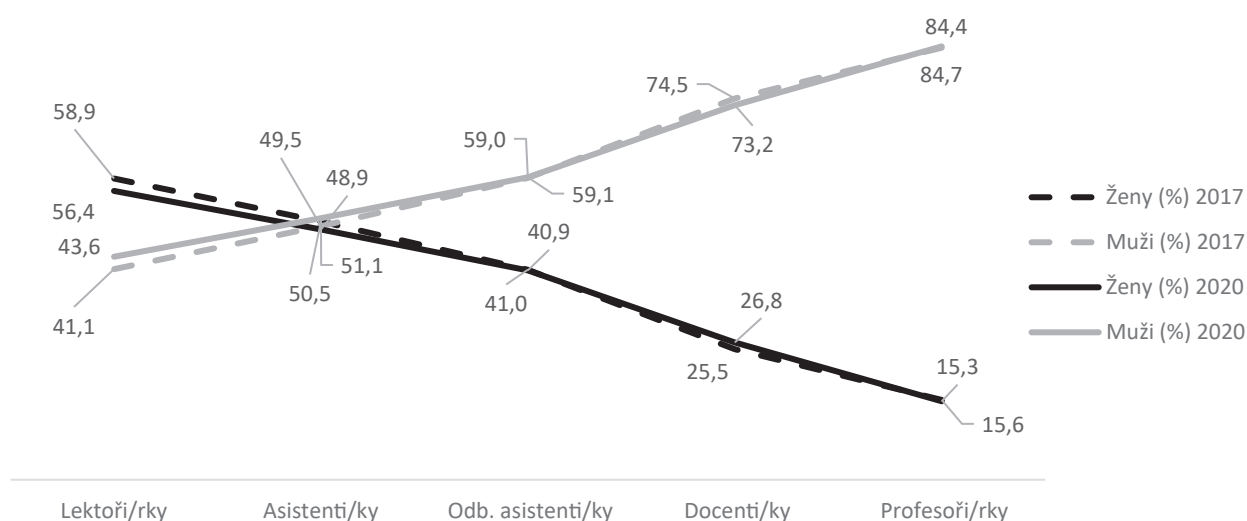
⁵⁶ Data viz Příloha, Tab. 30.

Akademičtí pracovníci dle klasifikace

Podobně jako u akademických pracovníků dle vědních oborů i pro tuto část čerpáme data od MŠMT, která jsou manuálně kódována dle Frascatiho manuálu⁵⁷, vyjádřená v sumě akademických úvazků (FTE). Informace o struktuře akademiků podle jejich pracovní pozice a vědního oboru nicméně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy sbírá teprve od roku 2017. Z toho důvodu jsou pro časové srovnání použity roky 2017 a 2020.

Jak naznačuje graf 46, se zvyšující se akademickou klasifikací se v každém stupni snižuje podíl žen o zhruba 10 procentních bodů. V celkovém měřítku došlo mezi lety 2017 a 2020 ke změnám v zastoupení žen a mužů na jednotlivých akademických postech, ve většině případů se však jednalo pouze o minimální zvýšení či snížení v řádu desetin procent. Lektorek v roce 2020 působilo 56,4 %, což je pokles o 2,5 procentního bodu od roku 2017 (58,9 %). Podobně na tom byly asistentky, jejichž zastoupení kleslo z nadpoloviční hodnoty 50,5 % v roce 2017 na 48,9 % v roce 2020. Podíl úvazků odborných asistentek klesl od roku 2017 (41 %) do roku 2020 (40,9 %) o nepatrnou desetinu procentního bodu. Jediná klasifikace, která zaznamenala růst, byla kategorie docent/docentka. Žen v této roli pracovalo oproti roku 2017 (25,5 %) o 1,3 procentního bodu více s hodnotou 26,8 % úvazků v roce 2020. Největší nerovnost pohlaví registrují ženy s akademickým titulem profesorka. Ten mělo na vysokých školách v roce 2020 15,3 % žen, což je propad o 0,3 procentního bodu od roku 2017 (15,6 %). Největší ztráty z hlediska přechodů mezi jednotlivými stupni akademické dráhy najdeme mezi odbornými asistentkami a docentkami (14,1 procentního bodu) a docentkami a profesorkami (11,5 procentního bodu).

Graf 46: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) mezi roky 2017 a 2020, odděleně podle klasifikace (v %)⁵⁸

Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

I přes rostoucí trend v zastoupení žen mezi akademickými pracovníky, ke kterému dochází ve všech vědních oborech, je tempo růstu velmi pomalé. Jsou to především docentky a profesorky, které jsou ve všech oblastech podreprezentovány. Dá se předpokládat, že pokud nebude vyvinuto úsilí o jejich výraznější zastoupení, parity alespoň v jednom ze šesti sledovaných vědních oborů nebude dosaženo u docentek dalších 10 let – rovnost by jako první v roce 2030 dosáhly docentky v sociálních vědách – a u profesorek dalších 54 let – taktéž s prvenstvím v sociálních vědách, ale až v roce 2074.⁵⁹ V detailu si situaci v každém vědním oboru probereme v další sekci.

V přírodních vědách dochází s rostoucí akademickou pozicí k rozevření nůžek a úbytku žen. Na pozici lektor/lektorka je ze všech klasifikací nejvyšší procentuální zastoupení žen, které v roce 2020 tvořilo 44,3 %. Od roku 2017 se však jejich počet prakticky nezvýšil, došlo k nárůstu o pouhé 4 desetiny procenta z 43,9 %. Asistentek v roce 2020 pracovalo 33,8 %, což je pokles o 4,2 procentního bodu (38,0 %) od roku 2017. Reprezentace žen mezi akademickými pracovníky na pozici odborná asistentka, docentka a profesorka v období 2017–2020 stoupla, jednalo se nicméně jen o minimální změny. Odborných asistentek v roce 2020 bylo zaměstnáno 30,8 % (30,4 % v 2017), docentek 19,4 % (16,9 % v 2017) a profesorek 11 % (10,7 %). Ačkoliv se procentuální zastoupení

⁵⁷ OECD. Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development.

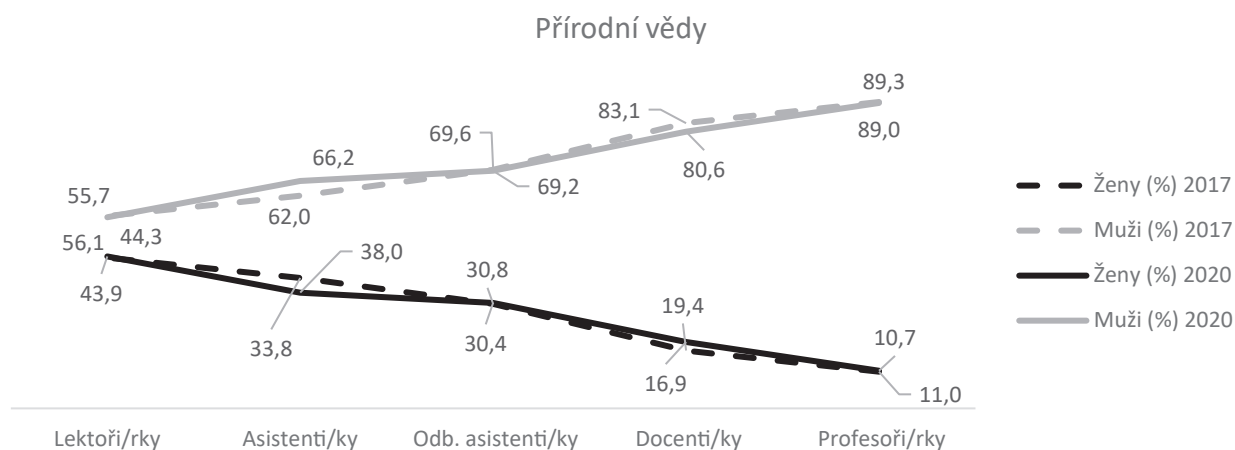
⁵⁸ Data viz Příloha, Tab. 29.

⁵⁹ Za předpokladu, že by tempo růstu ve všech vědních oborech zůstalo stejné jako mezi lety 2017 a 2020.

profesorek za sledované období zvýšilo, prakticky se jejich počet snížil. V roce 2017 jich působilo 46 ve srovnání s 383 profesory, v roce 2020 se jednalo o 45 profesorek a 366 profesorů. Procentuální nárůst o 0,3 bodu byl tudíž způsoben především odchodem 17 profesorů mezi lety 2017 a 2020.⁶⁰ Největší úbytek žen na ideálně typické dráze najdeme hned na začátku při přechodu z pozice lektorky k pozici asistentky (propad 10,5 procentního bodu) a mezi odbornými asistentkami a docentkami (propad 11,4 procentního bodu).

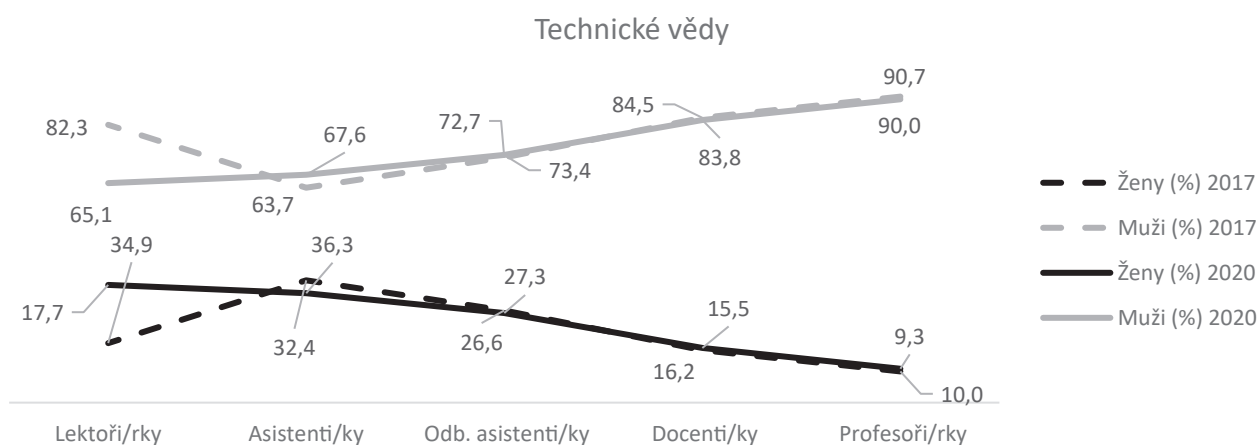
Graf 47: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v přírodních vědách mezi roky 2017 a 2020, odděleně podle klasifikace (v %)⁶¹

Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

Technické vědy se vyznačují nerovnou reprezentací mezi pohlavími ve všech sledovaných oblastech, a jak naznačuje graf 48, situace akademických pracovníků bohužel není výjimkou. Na úrovni úvazků zde dochází k horizontální segregaci a koncentrace žen s ambicí započít akademickou dráhu v této oblasti je nízká. Úbytek zastoupení žen na přechodu mezi jednotlivými stupni akademické dráhy je relativně shodný po celé sledované délce kariéry – s výjimkou přestupu z pozice odborné asistentky na docentku, tam je úbytek vyšší. Dobrou zprávou však může být fakt, že od roku 2017 se skoro zdvojnásobilo procentuální zastoupení lektorek ze 17,7 % na 34,9 % v roce 2020. Asistentek ubylo o 3,9 procentního bodu z 36,6 % v roce 2017 na 32,4 % v roce 2020 – tudíž více než dvě třetiny asistentů tvořili muži (67,6 %). Na pozici odborné asistentky pracovalo v roce 2020 26,6 % žen (27,3 % v 2017) oproti 73,4 % odborných asistentů. Na akademické pozici docent/docentka se zvýšilo zastoupení žen o 0,7 procentního bodu (15,5 % v roce 2017 vs. 16,2 % v roce 2020), stejný procentuální nárůst byl zaznamenán i u profesorek (9,3 % v roce 2017 oproti 10,0 % v roce 2020).

Graf 48: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v technických vědách mezi roky 2017 a 2020, odděleně podle klasifikace (v %)⁶²

Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

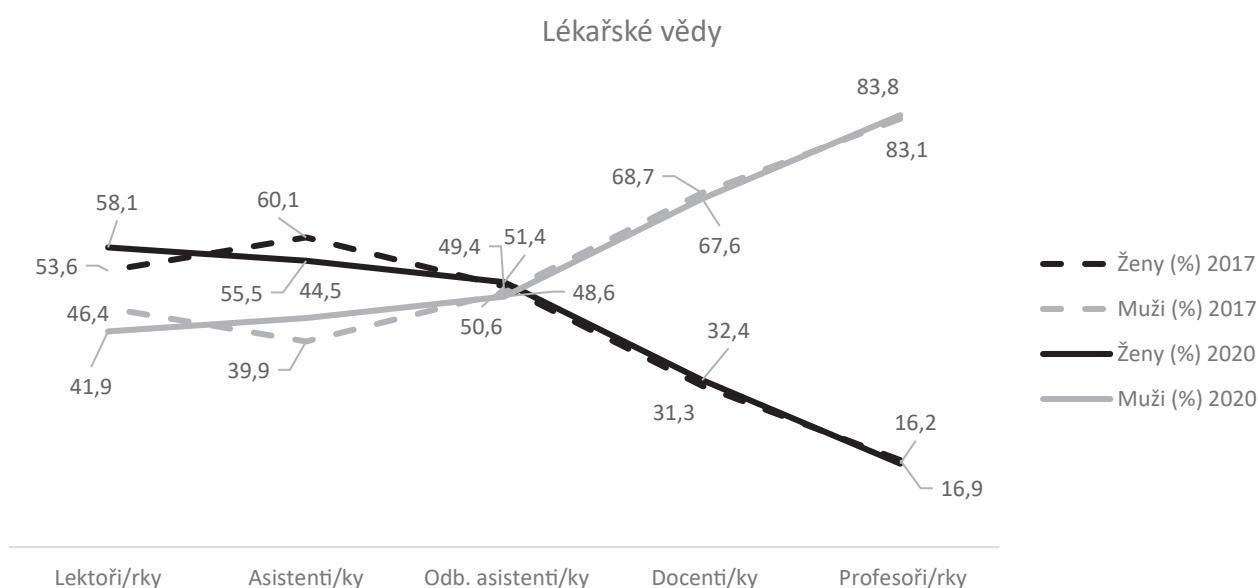
60 Data viz Příloha, Tab. 31.

61 Data viz Příloha, Tab. 31.

62 Data viz Příloha, Tab. 32.

Paritní zastoupení bylo v lékařských vědách zaznamenáno hned u tří klasifikací – lektor/lektorka, asistent/asistentka a odborný asistent/asistentka. Konkrétně na pozici lektorky pracovalo 58,1 % žen v roce 2020 (53,6 % v roce 2017), asistentek bylo 55,5 % v roce 2020 (60,1 % v roce 2017) a odborných asistentek v lékařských vědách působilo 51,4 % v roce 2020 (50,6 %). Ačkoliv je rovná reprezentace na těchto pozicích dobrým indikátorem, je třeba dát pozor, aby nedošlo k přílišné feminizaci oboru a byla zachována rovnováha genderového zastoupení. Je k zamyšlení, zda na pozici docent/docentka a profesor/profesorka nedochází k efektu skleněného stropu. Na těchto dvou akademických pozicích i přes nadpoloviční zastoupení žen mezi studujícími a absolventy magisterského a doktorského studia lékařských věd, a vysokému podílu výzkumnic⁶³, pracuje velmi málo žen a jejich zastoupení nekorresponduje s jejich přítomností v oboru. Konkrétně na pozici docentky pracovalo 32,4 % žen v roce 2020 (31,3 % v roce 2017), což je méně než jedna třetina z celkového počtu 466 osob (151 docentek vs. 315 docentů). Podobná je situace u profesorek, kterých bylo v roce 2020 z celkového počtu 385 osob pouze 62 (16,2 %), což je méně než jedna šestina – oproti 16,9 % v roce 2017. Doslova zlom v ideálně typické dráze akademiček v lékařských vědách znamená přechod z pozice odborné asistentky k pozici docentky, zde je ztráta zastoupení žen 19 procentních bodů. Ztráta podílu žen mezi lektorkami a profesorkami je 41,9 procentního bodu.

Graf 49: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v lékařských vědách mezi roky 2017 a 2020, odděleně podle klasifikace (v %)⁶⁴

Zdroj: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

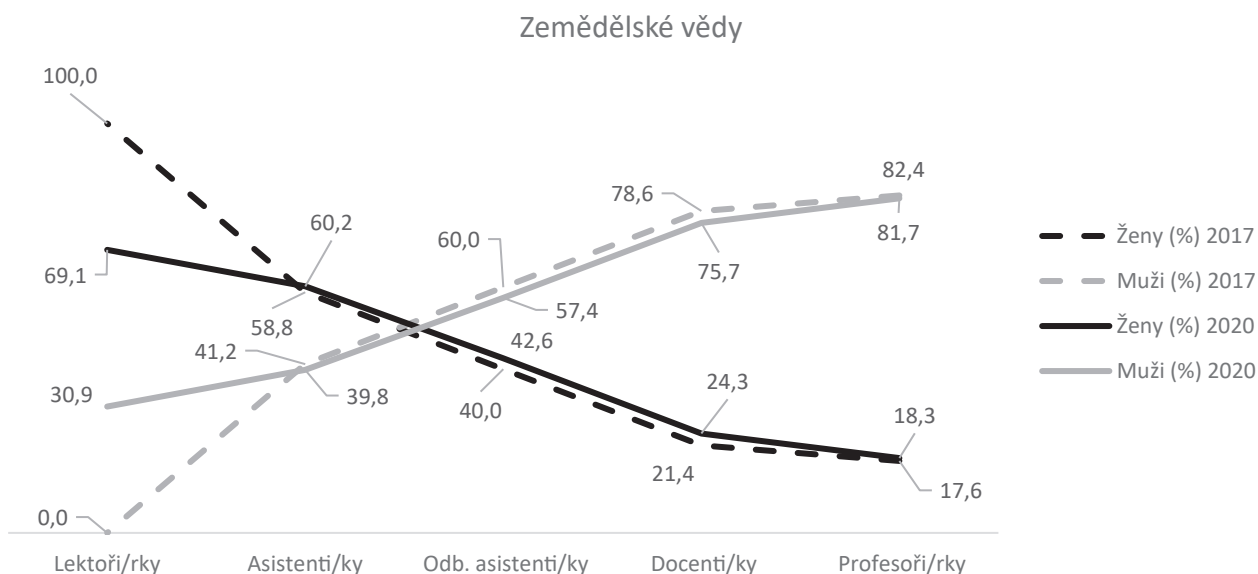
V grafu 50 popisujícím zemědělské vědy je třeba uvést na pravou míru, že extrémní hodnota 100 % v zastoupení žen mezi lektory je způsobena tím, že v roce 2017 jako lektorky v zemědělských vědách pracovaly pouze 2 ženy (100 %) a žádný muž (0 %), což je v porovnání s ostatními vědními obory velmi nízké číslo.⁶⁵ Z toho důvodu může tato hodnota působit překvapivě. V roce 2020 se nicméně situace zlepšila a jako lektor/lektorka pracovali 2 muži (30,9 %) a 4 ženy (69,1 %). Na ostatních akademických pozicích v letech 2017 a 2020 reprezentace žen vzrostla mezi 0,7 až 2,9 procentního bodu. V roli asistentky pracovaly v roce 2020 více než tři pětiny žen (60,2 %) oproti 58,8 % v roce 2017, odborných asistentek v zemědělských vědách působilo 42,6 % (40,0 % v roce 2017), docentky měly podíl 24,3 % (21,4 % v roce 2017) a profesorky tvořily 18,3 % (17,6 % v roce 2017). I přes pozitivní tendenci růstu je tempo zvýšení velmi pomalé. Nejbližší paritě mají odborní asistenti/asistentky, kteří by rovnosti dosáhli v roce 2029 v případě, že by zvýšení pokračovalo stejnou rychlostí, tj. o 2,6 procentního bodu každé 3 roky. Ztráty zastoupení žen na pomyslné dráze k profesuře jsou v zemědělských vědách největší ze všech oborů. Mezi lektory a profesory klesá zastoupení žen o 50,8 procentního bodu. Největší ztrátu představují přechody mezi asistentkami a odbornými asistentkami (17,6 procentního bodu) a mezi odbornými asistentkami a docentkami (19 procentních bodů).

⁶³ Data viz Příloha, Tab. 7.

⁶⁴ Data viz Příloha, Tab. 33.

⁶⁵ Data viz Příloha, Tab. 34.

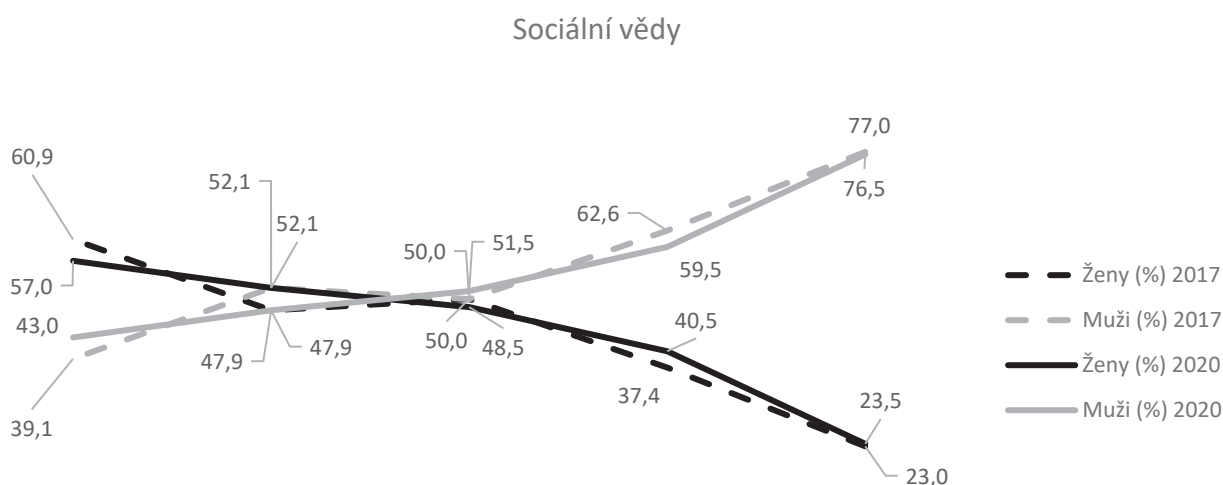
Graf 50: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v zemědělských vědách mezi roky 2017 a 2020, odděleně podle klasifikace (%)⁶⁶

Zdroj: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

Dobrym příkladem pro ostatní vědní obory mohou být sociální vědy, ve kterých byly v zastoupení žen a mužů registrovány nejmenší rozdíly na všech klasifikačních stupních. V případě vyšších stupňů akademické dráhy jsou ovšem i v sociálních vědách rozdíly velké. Lektorek zde působilo 57,0 % v roce 2020 (60,9 % v roce 2017), tudíž nadpoloviční podíl žen postupem času klesá. V roli asistent/asistentka měly 52,1 % úvazků ženy (47,9 % v roce 2017), na pozici odborného asistenta/asistentky se jednalo o 48,5 % (50,0 % v roce 2017). Podíl docentek mezi lety 2017 a 2020 stoupl o 3,1 procentního bodu z 37,4 % na 40,5 %. K největšímu propadu v zastoupení žen na akademické dráze dochází v přechodu z docentky na profesorku. Rozdíl mezi těmito akademickými stupni v roce 2020 činil 17 procentních bodů a následkem toho podíl žen mezi profesory roste velmi pomalu. V roce 2017 se jednalo o 65 profesorek (23,0 %) a 219 profesorů (77,0 %), v roce 2020 to bylo 67 profesorek (23,5 %) a 218 profesorů (76,5 %). I přes minimální růst mají v sociálních vědách profesorky největší podíl ze všech sledovaných disciplín, jejich zastoupení je však v celkovém počtu profesorů menší než čtvrtinové.⁶⁷

Graf 51: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v sociálních vědách mezi roky 2017 a 2020, odděleně podle klasifikace (%)⁶⁸

Zdroj: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

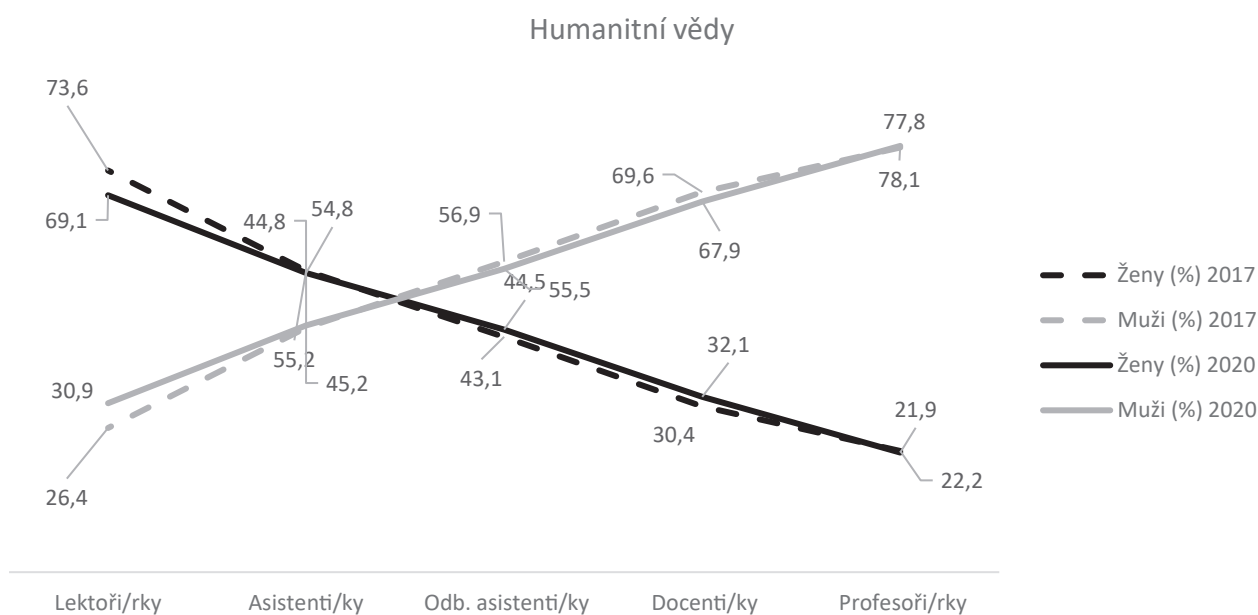
⁶⁶ Data viz Příloha, Tab. 34.

⁶⁷ Nejmenší podíl profesorek je v technických vědách s 10% zastoupením žen v roce 2020.

⁶⁸ Data viz Příloha, Tab. 35.

V neposlední řadě se podíváme na časové srovnání v humanitních vědách. Graf 52 ukazuje, že tento obor trpí – podobně jako zemědělské vědy – silnou vertikální segregací, kdy se s vyšší akademickou pozicí dramaticky zmenšuje počet žen v těchto rolích. Ztráta podílu žen mezi nejvyšší a nejnižší kariérní příčkou je 47,2 procentního bodu. Úbytek zastoupení žen je tu přitom relativně rovnoměrný; rozdíl mezi jednotlivými stupni je od 14,3 procentního bodu k 10,2 procentního bodu. Co do počtu a do podílu v tomto oboru pracuje nejvíce žen na pozici lektorky – v roce 2020 se jednalo o 158 žen (69,1 %) oproti 165 (73,6 %) v roce 2017.⁶⁹ Asistentky tvořily v roce 2020 nadpoloviční většinu (54,8 %) akademických pracovníků v této roli a jejich podíl se zanedbatelně snížil z 55,2 % v roce 2017. Pozitivní tendenci mají čísla odborných asistentů/asistentek, která se pomalu přibližují paritě s 44,5 % žen a 55,5 % mužů v roce 2020, v porovnání s 43,3 % žen v roce 2017. Podobný trend následují docenti a docentky, kteří se nicméně spíše než rovnosti přibližují třetinovému zastoupení žen (32,1 % v roce 2020 oproti 30,4 %) na této akademické pozici. Závěrem lze konstatovat, že i humanitní vědy před sebou mají velký kus práce v nastolení větší rovnosti v profesorských rolích. V roce 2020 zde působilo pouze 21,9 % profesorek (22,2 % v roce 2017) oproti 78,1 % profesorů – muži tuto pozici zastávají ze čtyř pětín.

Graf 52: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v humanitních vědách mezi roky 2017 a 2020, odděleně podle klasifikace (v %)⁷⁰

Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

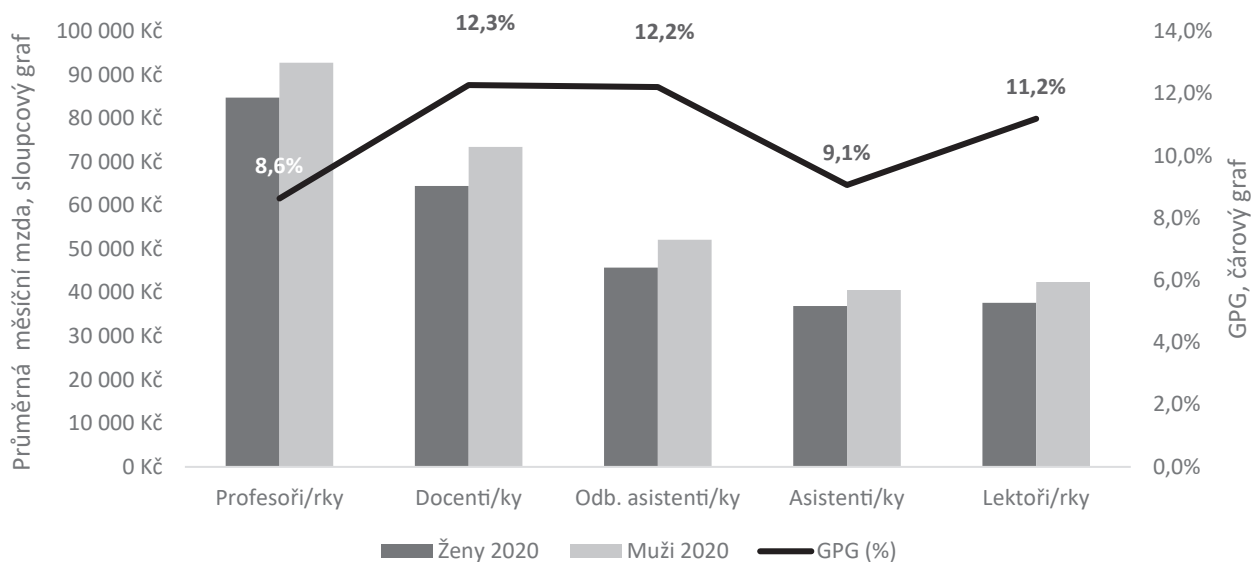
69 Data viz Příloha, Tab. 36.

70 Data viz Příloha, Tab. 36.

Mzdy

Genderové mzdové rozdíly ukazují, o kolik procent se liší průměrná měsíční mzda akademických pracovníků a pracovníků. Muži měli v roce 2020 na všech kvalifikačních stupních v průměru vyšší mzdu než ženy a tento rozdíl se pohyboval od 8,6 % do 12,3 %. Nejvýraznější propast byla mezi docentkami a docenty, kdy muži průměrně vydělávali 73 508 Kč, zatímco ženy 64 484 Kč, což je o 9 024 Kč méně. Nejmenší hranice byla na profesorském stupni, kde jsou obecně platy nejvyšší. Průměrné měsíční finanční ohodnocení profesorek činilo 84 815 Kč, jejich mužští kolegové si přišli na částku vyšší o 8 009 Kč – jejich průměrná mzda činila 92 824 Kč. Odborné asistentky si průměrně vydělaly o 6 371 Kč méně než odborní asistenti, u asistentek byl rozdíl 3 679 Kč a u lektorek 4 749 Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že do analyzovaných dat nebylo možné zahrnout údaje o složce platu zahrnující osobní ohodnocení, lze předpokládat, že skutečné rozdíly ve mzdách akademických pracovníků budou ještě výraznější. Od roku 2010, kdy informace o rozdílech v odměňování akademických pracovníků a pracovníků byly poprvé publikovány, se navíc mzdové rozdíly na všech kvalifikačních stupních, s výjimkou lektorů, zvětšily.⁷¹

Graf 53: Genderové rozdíly (GPG, v %) v průměrných hrubých měsíčních mzdách akademických pracovníků v roce 2020, odděleně podle kvalifikačního stupně⁷²

Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování.

71 Data viz Příloha, Tab. 37.

72 Data viz Příloha, Tab. 37.

ROZHODOVACÍ POZICE

Rozložení žen a mužů v rozhodovacích pozicích vědy a výzkumu mělo i v roce 2020 daleko k rovnosti, velkou většinu rolí zastávali muži. V roce 2020 byl podíl žen ve vedení výzkumných, vysokoškolských a dalších institucí výzkumu a vývoje pouhých 9,3 %, což je od roku 2018 (14,9 %) propad o 5,6 procentního bodu. V rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech usedlo pouze 21,8 % žen, což je pokles o 1,2 procentního bodu od roku 2018 (23 %). Podobná je situace v poradních orgánech, kde je zastoupení žen lehce nad jednou čtvrtinou – 27,1 % v roce 2020 oproti 28,1 % v roce 2018. Přes snahy o zvýšení reprezentace žen v rozhodovacích pozicích je situace paradoxně opačná a jejich podíl se snižuje.

Tabulka A: Zastoupení žen a mužů na vedoucích a rozhodovacích pozicích institucí výzkumu a vývoje v roce 2020⁷³

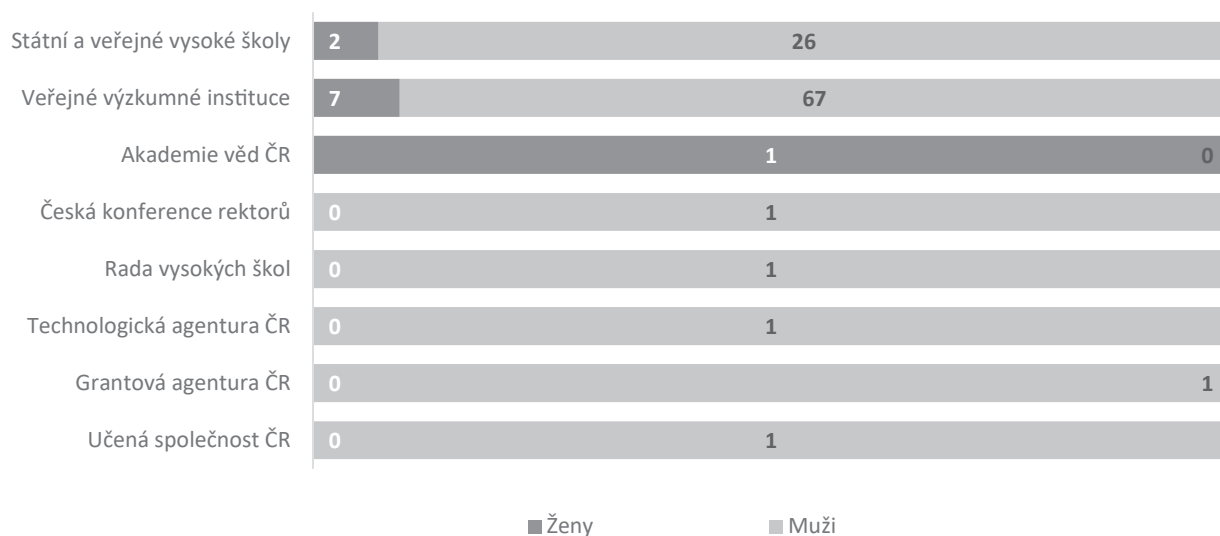
	Vedení			Rozhodovací, strategické a kontrolní orgány			Poradní orgány		
	ženy	muži	% ženy	ženy	muži	% ženy	ženy	muži	% ženy
Státní a veřejné vysoké školy	2	26	7,1	513	1 817	22,0	-	-	-
Veřejné výzkumné instituce	7	67	9,5	245	945	20,6	-	-	-
Akademie věd ČR	1	0	100	61	250	19,6	84	294	22,2
Česká konference rektorů	0	1	0	11 *	32 *	25,6	20 *	74 *	21,3
Rada vysokých škol	0	1	0	102	175	36,8	136	237	36,5
Technologická agentura ČR	0	1	0	5	24	17,2	58	158	26,9
Grantová agentura ČR	0	1	0	5	22	18,5	14	78	15,2
Učená společnost ČR	0	1	0	13	154	7,8	-	-	-
Celkem	10	98	9,3	955	3 419	21,8	312	841	27,1

* Data z roku 2021, hodnoty z roku 2020 nebyly k dispozici.

Zdroj: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování.

Graf 54 ilustruje jednotlivé počty žen v institucích výzkumu a vývoje. Celkem pět z nich – Česká konference rektorů, Rada vysokých škol, Technologická agentura ČR, Grantová agentura ČR a Učená společnost ČR – vedou výhradně muži, pouze v Akademii věd ČR zastává vedoucí pozici žena. Ve státních a veřejných vysokých školách je ve vedení 7,1 % žen a ve veřejných výzkumných institucích 9,5 % žen. Celkově bylo v roce 2020 ve vedení výzkumu 90,7 % mužů a pouze 9,3 % žen.

Graf 54: Počty žen a mužů ve vedení institucí výzkumu a vývoje v roce 2020⁷⁴

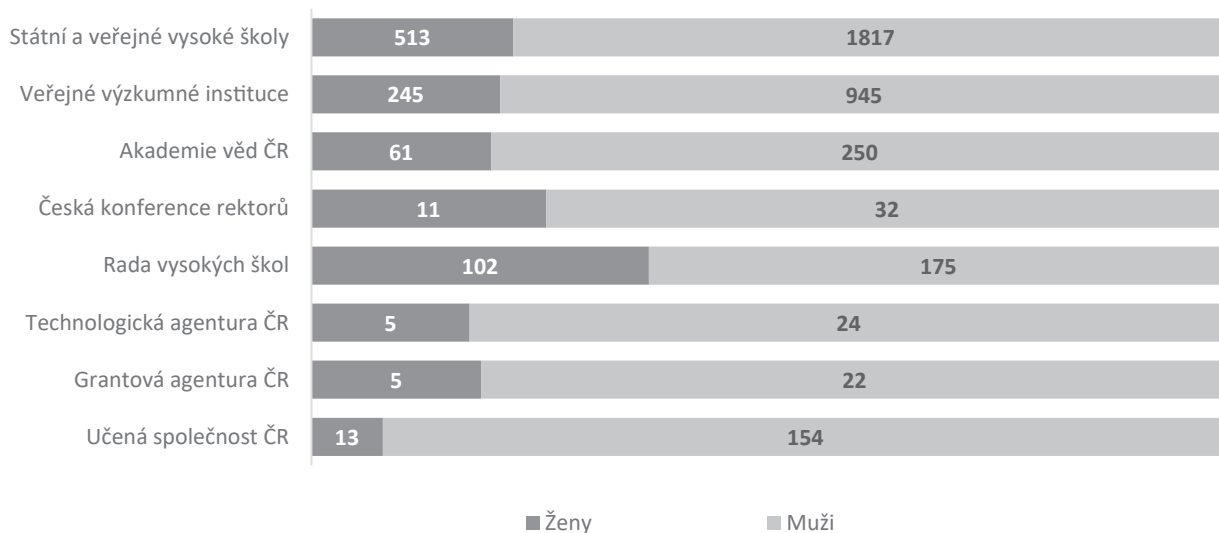
Zdroj: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování.

⁷³ Data viz Příloha, Tab. 38 až Tab. 44; zároveň bychom chtěli upozornit, že došlo ke změně metodiky, kdy MŠMT zohledňuje mimo rektorů univerzit i děkany a zahrnuje dále např. vedoucí kateder, proto nejsou uváděné hodnoty srovnatelné s hodnotami před rokem 2018.

⁷⁴ Data viz Příloha, Tab. 38 až Tab. 44.

Co se týče rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánů, v nich jsou ženy zastoupeny oproti vedoucím pozicím ve větším počtu. Přibližně mezi 15 % a 25 %. Výjimkou je Rada vysokých škol, kde je podíl žen největší a překračuje třetinu – 102 (36,8 %), a Učená společnost ČR, která je na druhém pólu s pouhými 13 ženami (7,8 %). Celkově na těchto nižších rozhodovacích postech působilo 955 žen (21,8 %) a 3 419 (78,2 %) mužů.

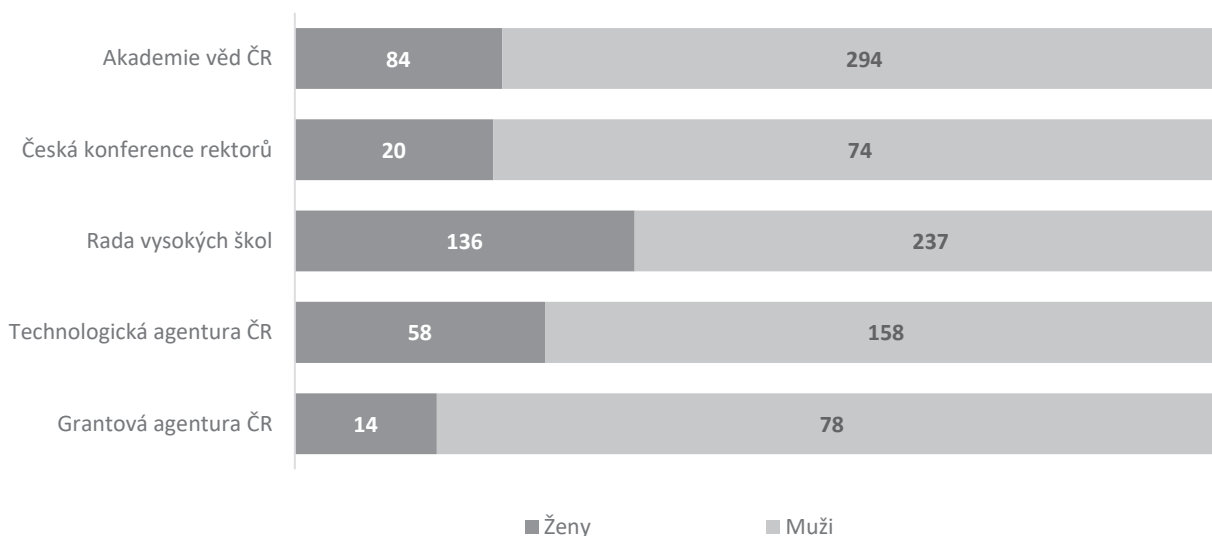
Graf 55: Počty žen a mužů v rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech institucí výzkumu a vývoje v roce 2020⁷⁵

Zdroj: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování.

V neposlední řadě se zaměříme na zastoupení žen a mužů v poradních orgánech. V této sféře je přítomno nejvíce žen v Radě vysokých škol se 136 (36,5 %) ženami a 237 muži (64,5 %), nejméně v Grantové agentuře ČR s 14 (15,2 %) ženskými a 78 mužskými (84,8 %) reprezentanty. Akademie věd ČR má ve svých řadách 84 žen (22,2 %), Technologická agentura ČR 58 žen (26,9 %), Česká konfederace rektorů 20 žen (21,3 %). I přes to, že parita má v poradních orgánech daleko od reality, je jí ze všech orgánů institucí výzkumu a vývoje nejbližší.

Graf 56: Počty žen a mužů v poradních orgánech institucí výzkumu a vývoje v roce 2020⁷⁶

Zdroj: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování.

75 Data viz Příloha, Tab. 38 až Tab. 44.

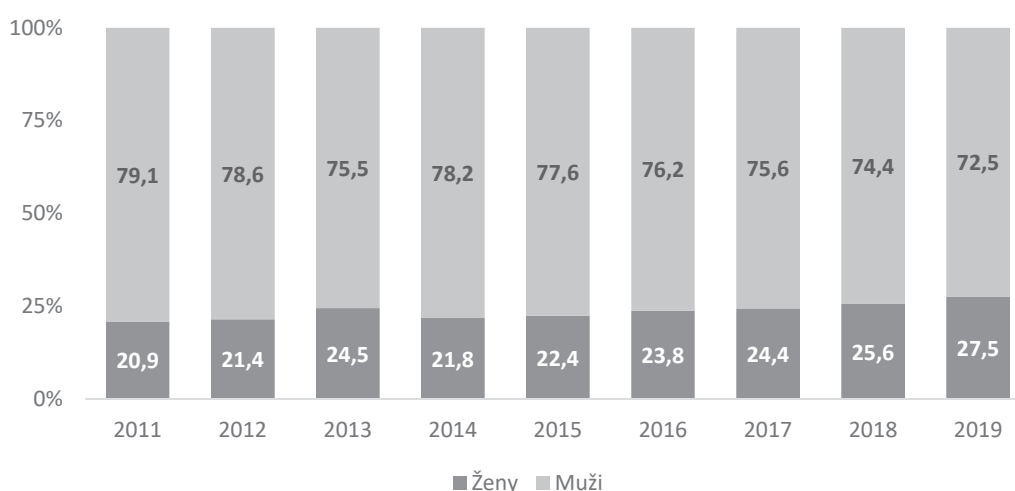
76 Data viz Příloha, Tab. 38 až Tab. 44.

SPECIALISTÉ V OBLASTI VĚDY A TECHNIKY

Věda a technika patří taktéž mezi oblasti, kde je velkým problémem nerovné zastoupení mužů a žen. To bylo mimo jiné popsáno v předešlých kapitolách věnujících se studentům, absolventům a akademikům v oboru přírodních a technických věd. V této části zprávy se s pomocí dat Českého statistického úřadu, která jsou sbírána v rámci výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), blíže podíváme na podíl žen a mužů v profesích v oblasti vědy a techniky a taktéž na genderové rozdíly v jejich odměňování.

V roce 2019 (data pro rok 2020 nebyla v době vydání Monitorovací zprávy pro rok 2020 k dispozici na webu ČSÚ) v oblasti vědy a techniky pracovalo celkem 143,7 tisíce specialistů. Z nich tvořily 39,5 tisíce osob ženy (27,5 %) oproti 104,2 tisíce mužů (72,5 %). Ačkoliv v absolutních číslech můžeme v čase pozorovat mírný postupný nárůst žen v této oblasti⁷⁷, poměrově nejsou rozdíly příliš zásadní. V roce 2011 ženy byly zastoupeny z 20,9 %, v roce 2019 byl jejich podíl 27,5 %. Jedná se o růst o 6,6 procentního bodu. Pokud by zvýšení reprezentace žen pokračovalo stejnou rychlostí jako v posledních 8 letech, pak by bylo možné očekávat rovnost pohlaví v oblasti vědy a techniky v roce 2048.

Graf 57. Zastoupení mužů a žen na pozici specialista v oblasti vědy a techniky 2011–2019⁷⁸ (%)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS; vlastní zpracování.

U odborníků v oblasti vědy a techniky navíc dochází k rozdílům v průměrných hrubých měsíčních mzdách nejen na základě pohlaví, ale také podle věku. Ženy jsou zde obecně oproti mužům znevýhodněny a v roce 2020 k největším platovým rozdílům docházelo ve věkové kategorii 25–29 let (rozdíl 7 017 Kč) a 35–44 let (10 072 Kč), ve kterých byl GPG žen oproti mužům ve výši 16 %.

U kategorie 35–44 let a 45–54 let je příjmová propast mezi ženami a muži dlouhodobě největší, od roku 2015 se nicméně mírně snížila. U věkové skupiny 35–44 let činila v roce 2020 16,0 % (oproti 19,2 % v roce 2015), zatímco specialistky v oblasti vědy a techniky ve věku 45–54 let vydělávaly v roce 2020 o 13,3 % méně než muži (oproti 20,4 % v roce 2015). U žen ve věku 30–34 let došlo pouze k mírným výkyvům, hodnoty pro rok 2015 (11,7 %) a 2020 (11,8 %) jsou prakticky totožné. K horšímu se vyvíjí situace pro specialistky ve věku 25–29 let, jejichž průměrná měsíční mzda byla oproti jejich mužským kolegům v roce 2020 nižší o 15,9 %, v roce 2015 byla příjmová propast o více než polovinu menší (7,8 %).⁷⁹

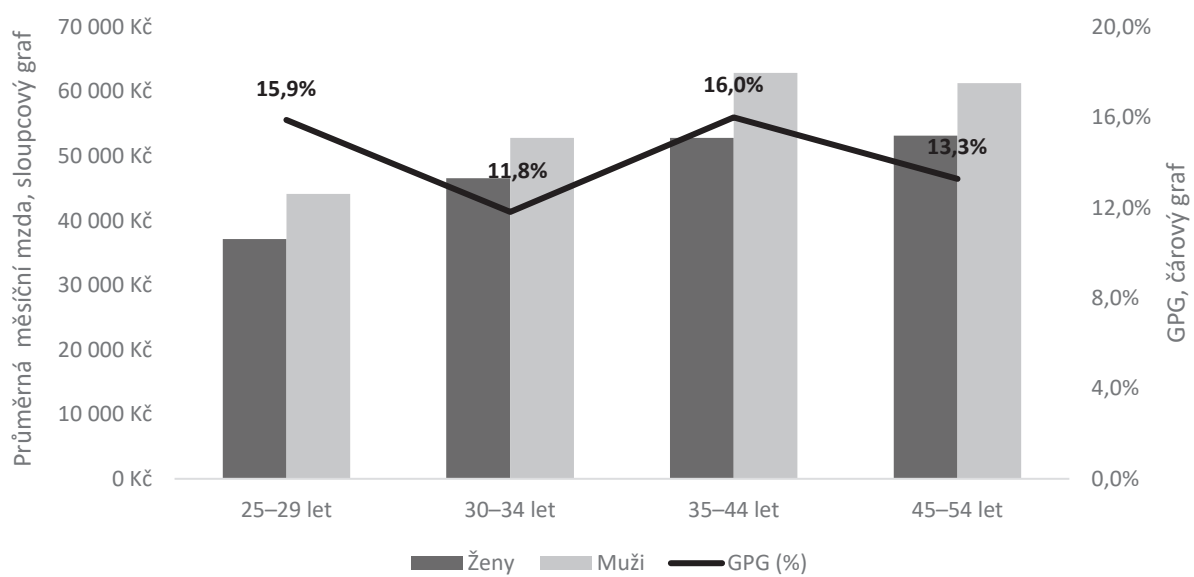
⁷⁷ Data viz Příloha, Tab. 45.

⁷⁸ Data pro rok 2020 nebyla v době vydání Monitorovací zprávy pro rok 2020 zveřejněna na webu ČSÚ.

⁷⁹ Data viz Příloha, Tab. 45.

Graf 58. Genderové rozdíly (GPG, v %) v průměrných hrubých měsíčních mzdách specialistů vědy a techniky v roce 2020, odděleně podle věkové kategorie

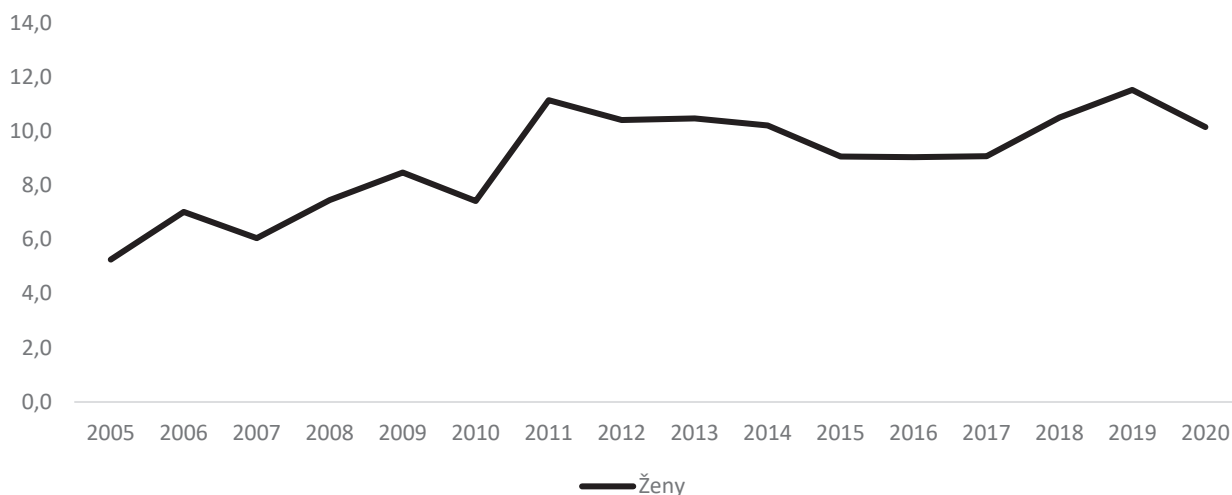

Zdroj: ČSÚ, VŠPS; vlastní zpracování.

ZÍSKÁVÁNÍ PATENTŮ Z POHLEDU POHLAVÍ

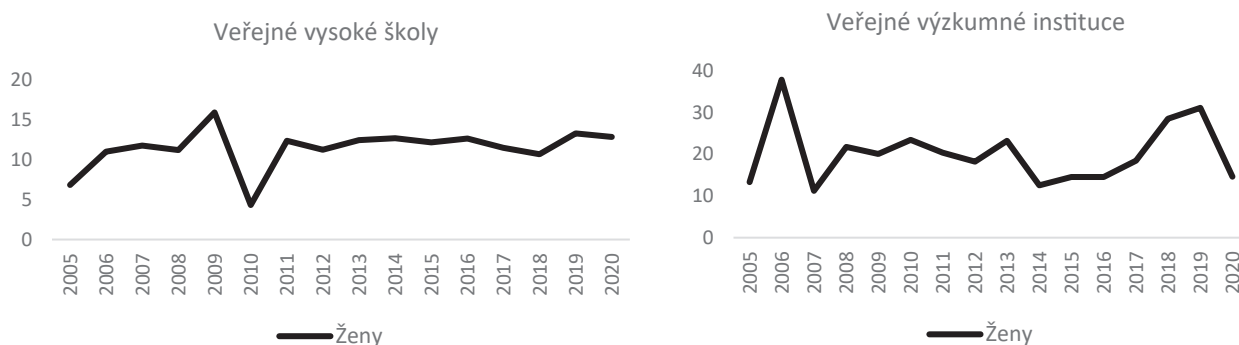
Data od Úřadu průmyslového vlastnictví a ČSÚ, které mají seřazené patenty s účinky v České republice podle pohlaví přihlašovatele, naznačují, že v roce 2020 bylo 53 patentů (10,2 %) z celkového počtu 525 patentů uděleno ženám. Od roku 2011, kdy hranice udělených patentů ženám poprvé překročila 10procentní hranici, se hodnota příliš nezměnila a kolísala mezi 9–11 %. Čísla z posledních let tedy nenaznačují, že by mělo v budoucích letech dojít k většímu růstu, jak tomu bylo mezi lety 2005 a 2010.

Graf 59. Vývoj celkového počtu přidělených patentů ženám od roku 2005 do roku 2020 (%)⁸⁰

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2021.

Graf 60 a 61. Vývoj počtu přidělených patentů ženám ve veřejných vysokých školách a veřejných výzkumných institucích od roku 2005 do roku 2020 (%)⁸¹

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2021.

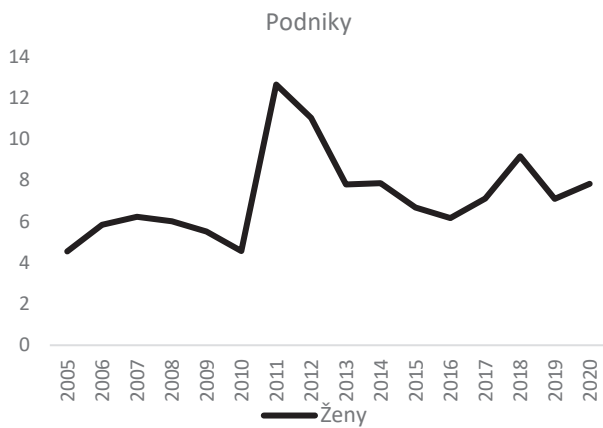
Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2021.

Pokud se zaměříme na jednotlivé oblasti, tak u veřejných vysokých škol a podniků je situace obdobná. S výjimkou let 2005 (6,9 %) a 2010 (4,3 %), kdy ženy procentuálně získaly méně jak 10 % ze všech udělených patentů v této sféře, se jejich počet pohyboval mezi 11–13 %. Nejvíce patentů ženy získaly v roce 2009 (16,0 %). Naproti tomu však ze všech sledovaných sektorů vykazují veřejné výzkumné instituce, mezi které se řadí především vědecké ústavy Akademie věd ČR, nejvíce patentů získaných ženami. V roce 2020 toto číslo činilo 14,6 %, což je téměř dvojnásobný propad oproti posledním dvěma letem, kdy ženám bylo uděleno 28,5 % patentů v roce 2018 a 31,3 % v roce 2019.

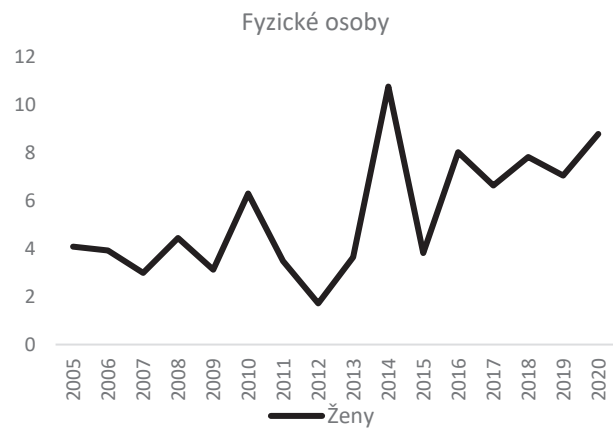
⁸⁰ Data viz Příloha, Tab. 46.

⁸¹ Data viz Příloha, Tab. 46.

Graf 62 a 63. Vývoj počtu přidělených patentů ženám v podnicích a jakožto fyzickým osobám od roku 2005 do roku 2020 (%)⁸²

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2021.

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2021.

V soukromém sektoru je situace ve srovnání s veřejnou sférou horší. V podnicích v roce 2020 ženy získaly pouze 7,8 % patentů, v tomto oboru však počet udělených patentů překročil alespoň 10procentní hranici v letech 2011 (12,7 %) a 2012 (11,0 %). U fyzických osob byla tato hodnota pokořena pouze jednou, a to v roce 2014 (10,8 %). V roce 2020 ženy jako fyzické osoby dostaly pouze 8,8 % ze všech udělených patentů.

82 Data viz Příloha, Tab. 46.

ČESKO V EVROPSKÉM SROVNÁNÍ

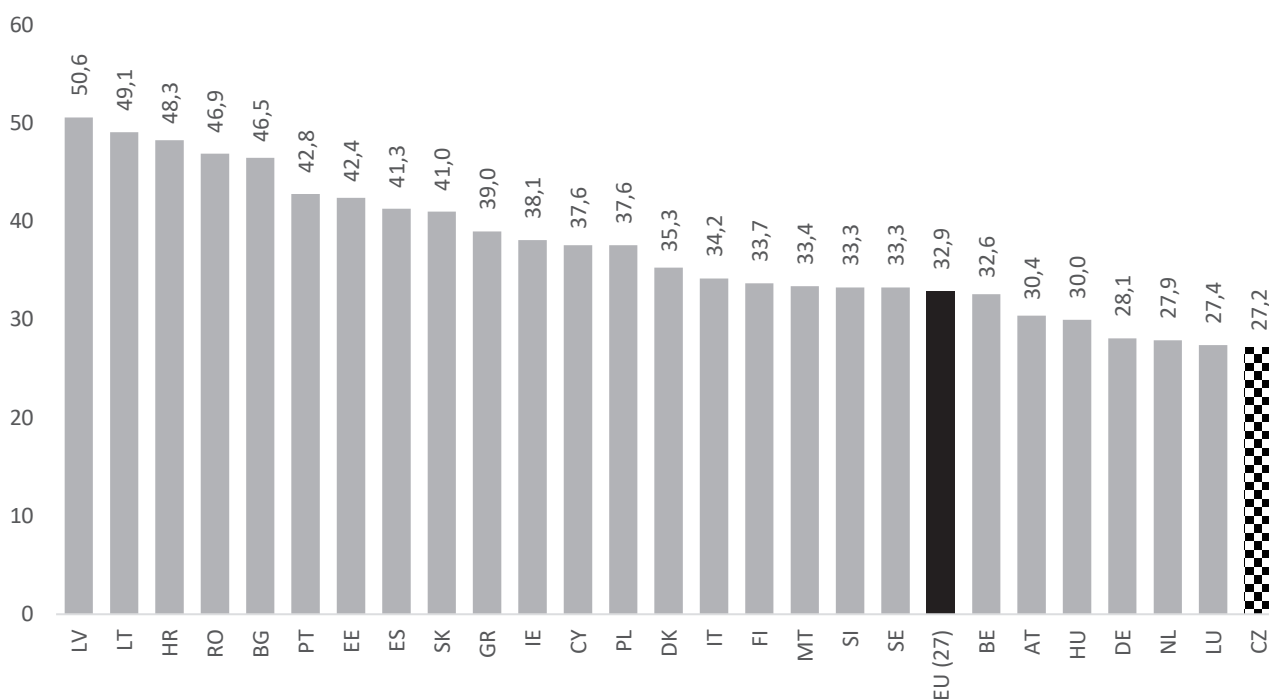
Výzkumníci

Evropský statistický úřad (Eurostat) publikuje průběžná data o počtu a struktuře pracovníků v oblasti výzkumu a vývoje v jednotlivých členských zemích Evropské unie a v zemích Evropské zóny volného obchodu (EZVO). Data jsou pravidelně přebírána z národních statistických úřadů jednotlivých zemí. Vzhledem k tomu, že údaje jsou zveřejňovány zpětně a některé členské státy je vydávají s velkým časovým zpožděním, nejsou pro všechny analýzy v této kapitole dostupná data z roku 2020.

V evropském měřítku měla v roce 2019 Česká republika s 27,2 % nejnižší podíl žen mezi výzkumnými pracovníky ze všech členských zemí EU. Nejvyšší podíl žen mezi výzkumnice byl v Litvě, kde ženy tvořily více než polovinu (50,6 %) výzkumných pracovníků. Pod evropským průměrem činícím 32,9 % se nacházelo jen 6 zemí – Belgie, Rakousko, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Lucembursko a již jmenovaná Česká republika.

Jedním z vysvětlení rozdílů v zastoupení žen mezi výzkumníky v Evropě je, že nízké celkové výdaje v této oblasti jsou převedeny do malých platů, což má za následek odliv mužů, kteří upřednostňují pracovní pozice s vyšším finančním ohodnocením v jiných sektorech trhu práce.⁸³ Dalším z důvodů může být odlišná orientace výzkumu, kdy větší orientace na STEM obory (v ČR tu působí 68,4 % výzkumníků) může značně ovlivnit celkový obrázek. Tuto teorii by ale bylo vhodné dále zkoumat.

Graf 64: Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (HC) ve státech EU, 2019 (%)

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování.

V porovnání s rokem 2009 se ve většině evropských zemí zastoupení žen mezi výzkumnými pracovníky zvýšilo, Česká republika se nicméně s propadem o 1,7 procentního bodu mezi tyto země neřadila. Ve státech, jako je Rakousko (+2,0 %), Nizozemsko (+2,0 %), Německo (+3,1 %) a Lucembursko (+6,2 %), které v roce 2009 zaujímaly spolu s námi poslední příčky tabulky, došlo ale k poměrně velkému nárůstu. I přes toto úsilí se i v roce 2019 všechny jmenované země nacházely pod průměrem EU-27 – graf 64. Naopak v Litvě, Lotyšsku a Bulharsku, které v roce 2009 zaujímaly první tři pozice v zastoupení žen mezi výzkumníky, mezi lety 2009 a 2019 došlo k mírnému poklesu, který však příliš neovlivnil jejich vedoucí postavení v roce 2019.

83 European Commission. Waste of talents: turning private struggles into a public issue. Women and Science in the Enwise countries

Graf 65: Rozdíl mezi zastoupením žen mezi výzkumnými pracovníky v letech 2009 a 2019 ve státech EU, všechny sektory provádění výzkumné práce (%)

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování.

Výzkumníci podle sektorů provádění výzkumné práce

V České republice patřil podíl žen mezi výzkumníky pracujícími v **podnikatelském sektoru** v roce 2019 k nejnižšímu v celé EU (13,2 %). V evropském měřítku si nicméně nevedou příliš dobře ani sousední země – Německo má mezi výzkumníky v podnikatelském sektoru jen 14,8 %, Rakousko 17,7 %, na Slovensku podíl činí 15,9 % a v Maďarsku 17,6 %, což je pod průměrem EU-27 21,3 %. Na samém konci je Japonsko s 10,2 %. Na druhé straně žebříčku stojí Černá Hora, ve které v podnikatelském sektoru působilo 41,8 % výzkumnic, následována Srbskem s 39,1 %. Ze sledovaných zemí je na tom nejlépe Lotyšsko (37,1 %), Bulharsko (35,6 %) a Litva (34,1 %).

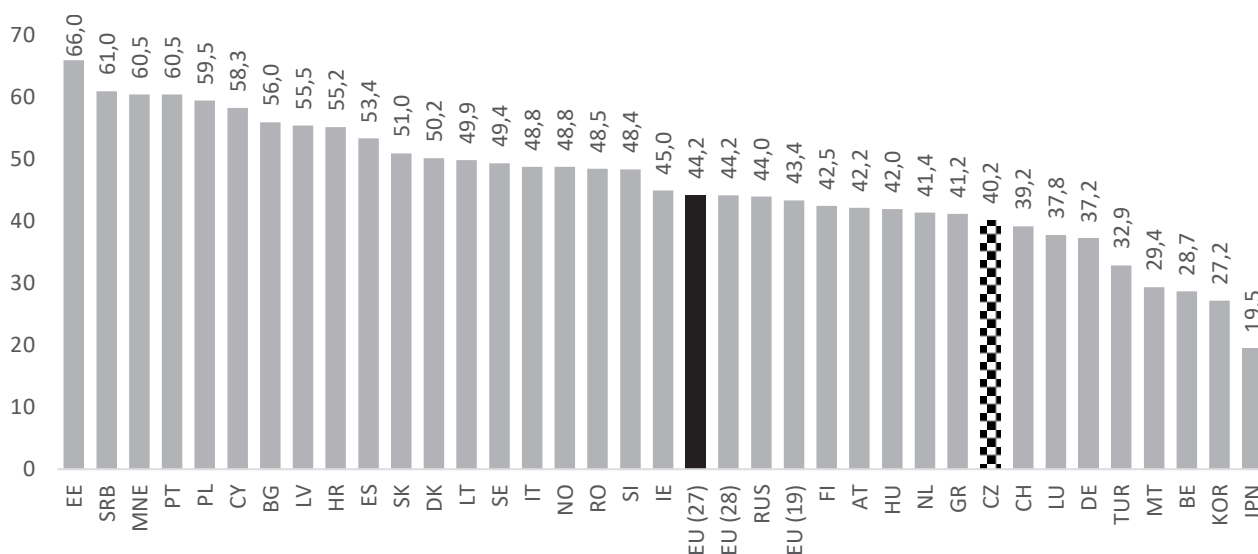
Graf 66: Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (HC) v podnikatelském sektoru, státy EU a EZVO, 2019 (%)

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování.

Rozdíly v zastoupení žen mezi výzkumníky pracujícími ve **vládním sektoru** jsou ve sledovaných zemích velké, s rozpětím od 19,5 % do 66 %. Premiantem bylo Estonsko s 66% podílem žen, s odstupem 5 procentních bodů Srbsko (61 %) a se shodnými 60,5 % Černá Hora a Portugalsko. Česká republika se s hodnotou 40,2 % umístila pod průměrem EU-27, který činil 44,2 % v roce 2019. Hůř než Česko na tom z členských zemí Evropské unie bylo Lucembursko (37,8 %), Německo (37,2 %), Malta (29,4 %) a Belgie (28,7 %), ze zemí EZVO se jednalo o Švýcarsko (39,2 %), Turecko (32,9 %) a Jižní Koreu (27,2 %). Celkově nejnižší podíl žen mezi výzkumníky ve vládním sektoru mělo Japonsko s 19,5% podílem.

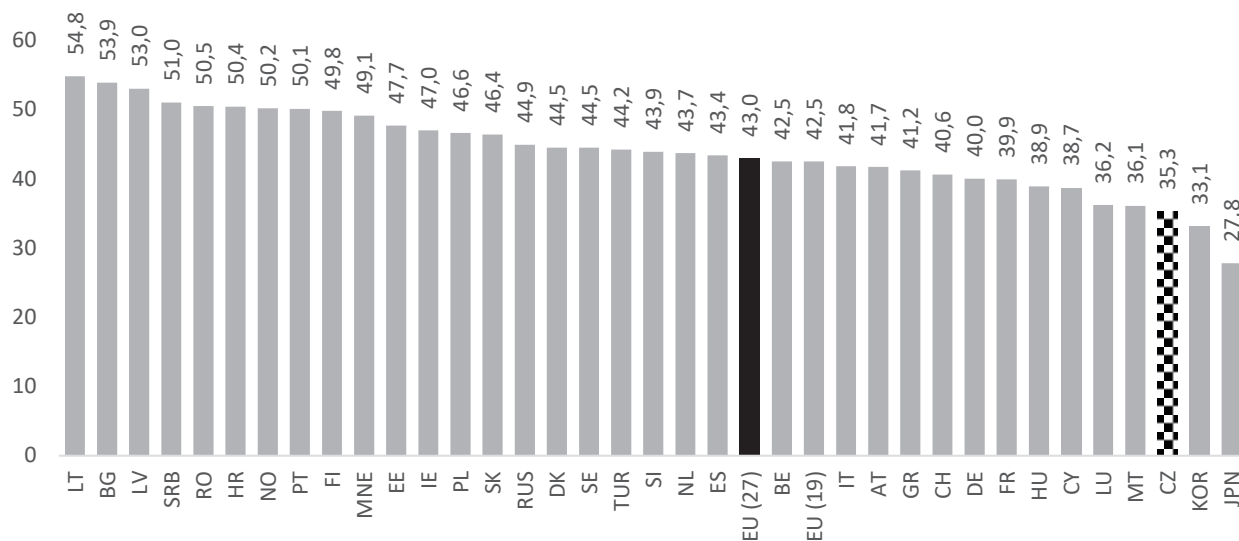
Graf 67: Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (HC) ve vládním sektoru, státy EU a EZVO, 2019 (%)

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování.

Jak je znázorněno v grafu 68, podobná situace byla i u výzkumníků pracujících ve **vysokoškolském sektoru**, jejichž 35,3% zastoupení v České republice bylo v roce 2019 pod průměrem EU-27, který byl 43,0 %. Nejvyšší podíl žen mezi výzkumníky měla Litva (54,8 %), Bulharsko (53,9 %) a Lotyšsko (53,0 %), nejmenší po České republice Jižní Korea (33,1 %) a Japonsko (27,8 %).

Graf 68: Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (HC) ve vysokoškolském sektoru, státy EU a EZVO, 2019 (%)

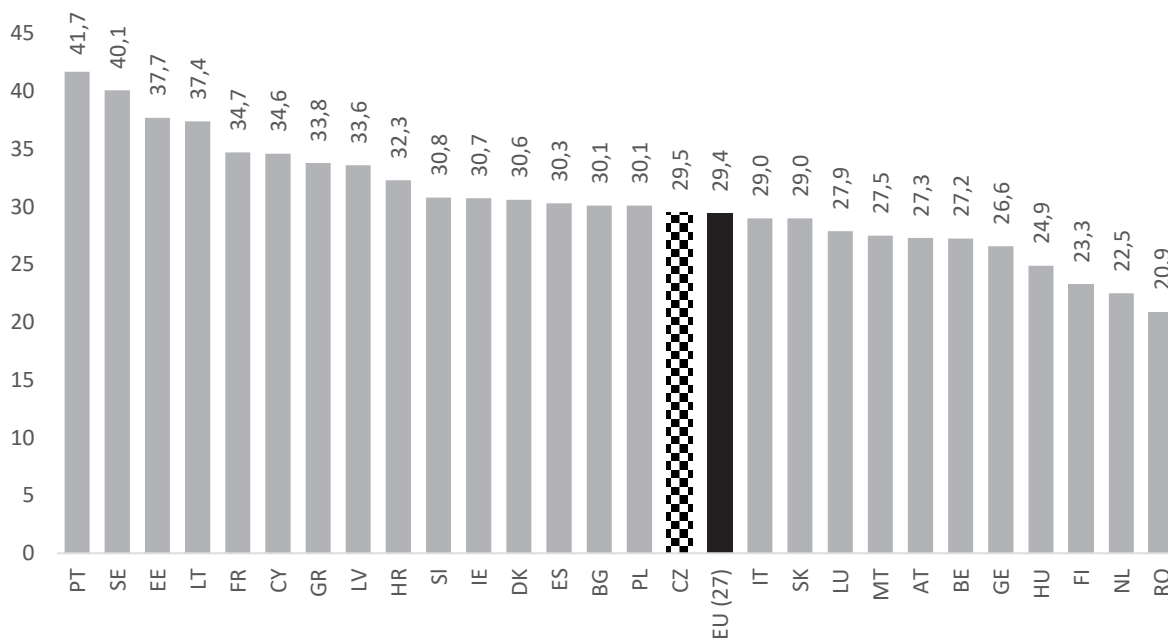

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování.

Specialisté v oblasti vědy a techniky

V evropském měřítku má Česká republika solidní postavení v zastoupení žen mezi speciality v oblasti vědy a techniky.⁸⁴ V roce 2020 v těchto profesích bylo v Česku zaměstnáno 29,5 % žen, což je lehce nad průměrem EU-27, který činil nepříliš vysokých 29,4 %. Nejbližší paritě je Portugalsko (41,7 %) a Švédsko (40,1 %), kde reprezentace žen překročila v roce 2020 40procentní hranici. V Estonsku (37,7 %), Litvě (37,4 %), ve Francii (34,7 %), na Kypru (34,6 %), v Řecku (33,8 %) a Lotyšsku (33,6 %) byl evidován vyšší než třetinový podíl žen. Na samém chvostu žebříčku je Maďarsko (24,9 %), Finsko (23,3 %), Nizozemsko (22,5 %) a Rumunsko (20,9 %), kde tvoří ženy méně než čtvrtinu zaměstnanců mezi specialisty v oblasti vědy a techniky.

Graf 69: Zastoupení žen mezi specialisty (HC) v oblasti vědy a techniky ve státech EU, 2020 (%)

Zdroj: ČSÚ. Specialisté ve vědě a technice v mezinárodním srovnání; vlastní zpracování.

⁸⁴ Do této kategorie se řadí osoby jako astronomové, meteorologové, chemici, geologové, statistici, biologové, botanici, zoologové, specialisté ve výrobě, stavebnictví a příbuzných oborech, architekti, kartografové, zeměměřiči, inženýři elektrotechnici nebo grafici a výtvarníci.

PŘÍLOHA: ČASOVÉ ŘADY

ZAMĚŠTNANCI/KYNĚ VE VÝZKUMU A VÝVOJI	58
Tab. 1: Zaměstnanci/kyně ve výzkumu a vývoji (v HC)	58
Tab. 2: Zaměstnanci/kyně ve výzkumu a vývoji (v FTE)	58
IDEÁLNĚ TYPICKÁ DRÁHA: OD STUDIA K VĚDĚ	59
Tab. 3: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia a výzkumníci/ice (v HC)	59
Tab. 4: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia přírodních věd a výzkumníci/ice (v HC) v přírodních vědách	59
Tab. 5: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia technických věd a výzkumníci/ice (v HC) technických vědách	60
Tab. 6: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia zemědělsko-lesnických a veterinárních věd a nauk a výzkumníci/ice (v HC) v zemědělských vědách.	60
Tab. 7: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia zdravotnictví, lékařství a farmaceutických věd a nauk a výzkumníci/ice v lékařských vědách (v HC)	61
Tab. 8: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia sociálních věd a výzkumníci/ice v sociálních vědách (v HC).	61
Tab. 9: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia humanitních věd a výzkumníci/ice v humanitních vědách (v HC)	62
VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE VĚDNÍCH OBLASTÍ	63
Tab. 10: Výzkumníci/ice podle vědních oblastí (v HC).	63
Tab. 11: Výzkumníci/ice podle vědních oblastí (v FTE)	63
VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE VĚDNÍ OBLASTI A SEKTORU PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE	64
Tab. 12: Výzkumníci/ice v přírodních vědách podle sektoru (v HC)	64
Tab. 13: Výzkumníci/ice v přírodních vědách podle sektoru (v FTE).	64
Tab. 14: Výzkumníci/ice v technických vědách podle sektoru (v HC).	65
Tab. 15: Výzkumníci/ice v technických vědách podle sektoru (v FTE)	65
Tab. 16: Výzkumníci/ice v zemědělských vědách podle sektoru (v HC)	66
Tab. 17: Výzkumníci/ice v zemědělských vědách podle sektoru (v FTE).	66
Tab. 18: Výzkumníci/ice v lékařských vědách podle sektoru (v HC).	67
Tab. 19: Výzkumníci/ice v lékařských vědách podle sektoru (v FTE).	67
Tab. 20: Výzkumníci/ice v sociálních vědách podle sektoru (v HC)	68
Tab. 21: Výzkumníci/ice v sociálních vědách podle sektoru (v FTE)	68
Tab. 22: Výzkumníci/ice v humanitních vědách podle sektoru (v HC)	69
Tab. 23: Výzkumníci/ice v humanitních vědách podle sektoru (v FTE).	69
VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE SEKTORŮ PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE	70
Tab. 24: Výzkumníci/ice podle sektorů provádění výzkumné práce (v HC)	70
Tab. 25: Výzkumníci/ice v podnikatelském sektoru (v HC)	70
Tab. 26: Výzkumníci/ice ve vládním sektoru (v HC)	71

Tab. 27: Výzkumníci/ice ve vysokoškolském sektoru (v HC)	71
Tab. 28: Výzkumníci/ice podle sektorů provádění výzkumné práce (v FTE)	72
AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI/ICE	73
Tab. 29: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace (v FTE)	73
Tab. 30: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle vědních oblastí (v FTE).	73
Tab. 31: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v přírodních vědách (v FTE).	74
Tab. 32: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v technických vědách (v FTE)	74
Tab. 33: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace ve zdravotnictví, lékařství a farmaceutických vědách (v FTE).	74
Tab. 34: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v zemědělsko-lesnických a veterinárních vědách (v FTE).	75
Tab. 35: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v sociálních vědách (v FTE)	75
Tab. 36: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v humanitních vědách (v FTE).	75
Tab. 37: Průměrná měsíční mzda (Kč) akademických pracovníků/íc	76
ROZHODOVÁNÍ A REPREZENTACE	77
Tab. 38: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech veřejných výzkumných institucí v roce 2020 (v HC)	77
Tab. 39: Zastoupení žen a mužů v řídicích a poradních orgánech AV ČR v roce 2020 (v HC)	77
Tab. 40: Zastoupení žen a mužů v České konferenci rektorů v roce 2020 (v HC)	77
Tab. 41: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Rady vysokých škol v roce 2020 (v HC)	77
Tab. 42: Zastoupení žen a mužů v řídicích a poradních orgánech Technologické agentury ČR v roce 2020 (v HC)	78
Tab. 43: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Grantové agentury ČR v roce 2020 (v HC).	78
Tab. 44: Zastoupení žen a mužů v Učené společnosti České republiky v roce 2020 (v HC)	78
SPECIALISTÉ V OBLASTI VĚDY A TECHNIKY	79
Tab. 45: Specialisté v oblasti vědy a techniky a jejich průměrná měsíční mzda (Kč).	79
PATENTY	79
Tab. 46: Získávání patentů z pohledu pohlaví	79

ZAMĚSTNANCI/KYNĚ VE VÝZKUMU A VÝVOJI

Tab. 1: Zaměstnanci/kyně ve výzkumu a vývoji (v HC)

	výzkumníci/ice		techniči/čky		ostatní		celkem	
	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)
2020	17 922	47 201	10 548	25 603	7 651	9 049	36 191	81 854
2019	17 313	46 377	10 533	26 275	7 536	9 041	35 382	81 693
2018	16 461	45 505	10 524	24 093	7 457	9 406	34 442	79 005
2017	16 005	43 784	9 543	22 649	7 027	8 724	32 576	75 158
2016	14 971	41 206	9 225	20 690	6 072	7 710	30 268	69 606
2015	15 252	41 352	9 538	20 053	6 332	7 601	31 122	69 006
2014	14 815	39 679	9 146	20 330	6 159	7 225	30 120	67 234
2013	14 537	36 917	8 906	18 710	6 454	7 189	29 897	62 816
2012	13 102	34 579	8 700	18 176	5 944	7 058	27 746	59 813
2011	12 936	32 966	8 604	16 423	5 192	6 161	26 732	55 550
2010	12 198	31 220	8 194	15 473	5 030	5 789	25 422	52 482
2009	12 437	30 656	8 503	14 781	4 333	5 078	25 273	50 515
2008	12 613	31 627	7 865	13 652	4 243	4 501	24 721	49 780
2007	12 034	30 504	8 413	13 231	4 395	4 503	24 842	48 238
2006	11 295	28 381	8 099	13 239	4 000	4 147	23 394	45 767
2005	10 827	26 715	7 817	11 835	4 220	3 965	22 864	42 515

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 2: Zaměstnanci/kyně ve výzkumu a vývoji (v FTE)

	výzkumníci/ice		techniči/čky		ostatní		celkem	
	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)
2020	10 665	33 541	7 255	18 691	5 240	5 566	23 160	57 799
2019	10 154	32 347	7 406	18 340	5 259	5 740	22 819	56 426
2018	9 543	31 655	6 911	16 408	4 978	5 474	21 432	53 538
2017	9 060	30 121	5 918	14 909	4 612	5 116	19 590	50 146
2016	8 610	28 728	5 813	13 609	4 237	4 786	18 660	47 123
2015	8 923	29 158	6 102	13 248	4 391	4 611	19 416	47 017
2014	8 701	27 338	6 065	13 781	4 154	4 404	18 920	45 523
2013	8 401	25 870	5 921	13 012	4 191	4 581	18 513	43 463
2012	8 212	25 006	5 832	12 576	4 090	4 615	18 134	42 197
2011	7 696	22 985	5 485	11 624	3 591	4 315	16 772	38 924
2010	7 490	21 799	5 141	10 830	3 369	3 723	16 000	36 352
2009	7 490	21 269	5 395	10 610	2 938	3 259	15 823	35 138
2008	7 559	22 226	5 259	9 874	2 888	3 002	15 706	35 102
2007	7 093	20 785	5 641	9 789	2 916	2 967	15 650	33 541
2006	6 652	19 615	5 672	10 168	2 731	2 891	15 055	32 674
2005	6 349	17 820	5 672	8 620	2 633	2 795	14 654	29 235

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

IDEÁLNĚ TYPICKÁ DRÁHA: OD STUDIA K VĚDĚ

Tab. 3: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia a výzkumníci/ice (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2020	59 417	38 679	60,6	59,6	16 320	11 051	44,5	814	981	17 992	47 201	27,6
2019	58 430	38 305	60,4	58,8	16 502	11 567	44,9	992	1 261	17 313	46 377	27,2
2018	59 748	39 412	60,3	59,2	17 728	12 224	44,8	1 027	1 293	16 461	45 505	26,6
2017	62 270	40 873	60,4	58,8	18 308	12 803	45,1	955	1 384	16 005	43 784	26,8
2016	64 365	42 763	60,1	59,2	19 303	13 327	44,8	994	1 289	14 971	41 206	26,6
2015	65 572	43 981	59,9	59,6	20 629	13 977	45,5	1 048	1 313	15 252	41 352	26,9
2014	69 199	45 809	60,2	60,3	21 343	14 041	44,6	920	1 230	14 815	39 679	27,2
2013	71 700	46 856	60,5	60,5	22 359	14 570	44,6	1 018	1 332	14 537	36 917	28,3
2012	73 848	47 581	60,8	60,1	22 656	15 028	44,2	1 093	1 507	13 102	34 579	27,5
2011	75 076	48 705	60,7	59,6	22 434	15 181	43,3	1 032	1 337	12 936	32 966	28,2
2010	74 801	49 304	60,3	59,3	21 146	14 508	43,0	855	1 301	12 198	31 220	28,1
2009	73 820	48 977	60,1	59,3	19 692	13 537	42,4	886	1 421	12 437	30 656	28,9
2008	71 077	46 458	60,5	56,9	17 561	13 296	41,5	876	1 425	12 613	31 627	28,5
2007	68 932	45 788	60,1	56,3	15 656	12 130	40,2	836	1 390	12 034	30 504	28,3
2006	67 707	45 757	59,7	55,5	14 306	11 486	39,7	724	1 286	11 295	28 381	28,5
2005	66 954	48 294	58,1	54,8	12 957	10 703	38,5	669	1 240	10 827	26 715	28,8

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 4: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia přírodních věd a výzkumníci/ice (v HC) v přírodních vědách

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2020	2 577	1 601	61,7	65,0	863	465	51,4	220	234	5 020	15 195	24,8
2019	2 370	1 368	63,4	65,8	838	435	51,0	271	292	4 950	14 432	25,5
2018	2 369	1 286	64,8	66,0	950	490	51,7	245	286	4 665	14 572	24,2
2017	2 407	1 299	64,9	65,0	908	489	50,8	269	294	4 564	13 647	25,1
2016	2 470	1 410	63,7	63,6	919	525	51,1	249	245	4 213	12 433	25,3
2015	2 468	1 469	62,7	63,5	905	520	48,4	233	248	4 222	12 154	25,8
2014	2 473	1 525	61,9	65,4	913	482	51,6	254	234	4 143	11 971	25,7
2013	2 485	1 455	63,1	62,8	930	550	53,0	239	244	3 943	10 628	27,1
2012	2 434	1 446	62,7	62,3	928	561	52,2	234	264	3 694	9 582	27,8
2011	2 487	1 537	61,8	63,5	920	528	51,6	255	256	3 432	8 956	27,7
2010	2 418	1 523	61,4	61,7	887	551	51,3	219	255	2 731	7 524	26,6
2009	2 415	1 499	61,7	63,8	866	492	51,4	221	243	2 623	6 837	27,7
2008	2 352	1 429	62,2	60,1	697	463	50,2	203	274	2 835	7 406	27,7
2007	2 090	1 322	61,3	60,1	720	479	48,6	213	233	2 523	7 069	26,3
2006	1 910	1 341	58,8	54,8	640	528	47,5	206	265	2 519	7 216	25,9
2005	1 882	1 537	55,0	54,2	602	509	46,5	185	266	2 432	6 656	26,8

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 5: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia technických věd a výzkumníci/ice (v HC) technických vědách

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice				
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	
2020	4 757	11 445	29,4	32,2	2 143	4 507	32,2	1 541	4 240	26,7	3 587	20 781	14,7
2019	5 314	12 048	30,6	31,5	2 157	4 687	31,5	1 574	4 140	27,5	3 288	20 895	13,6
2018	5 760	12 902	30,9	31,5	2 268	4 927	31,5	1 596	4 243	27,3	3 144	20 191	13,5
2017	6 017	13 580	30,7	30,0	2 279	5 318	30,0	1 612	4 488	26,4	2 931	19 252	13,2
2016	6 095	14 447	29,7	29,7	2 293	5 433	29,7	1 642	4 880	25,2	2 695	18 410	12,8
2015	6 021	15 026	28,6	29,1	2 359	5 737	29,1	1 599	4 406	26,7	2 999	19 093	13,6
2014	6 049	15 693	27,8	28,6	2 347	5 850	28,6	1 795	5 291	25,3	2 882	17 780	13,9
2013	6 213	16 210	27,7	28,6	2 397	5 994	28,6	1 817	5 433	25,1	2 779	16 475	14,4
2012	6 336	16 447	27,8	28,7	2 408	5 988	28,7	1 812	5 459	24,9	2 349	16 114	12,7
2011	6 345	16 725	27,5	27,5	2 401	6 337	27,5	1 796	5 705	23,9	2 178	14 746	12,9
2010	6 223	17 153	26,6	26,8	2 162	5 917	26,8	1 796	5 836	23,5	2 258	14 487	13,5
2009	6 044	16 949	26,3	24,9	1 834	5 528	24,9	1 775	5 725	23,7	2 499	14 425	14,8
2008	5 032	15 572	24,4	25,4	2 088	6 122	25,4	1 725	5 564	23,7	2 629	15 124	14,8
2007	4 912	15 836	23,7	24,5	1 768	5 445	24,5	1 734	5 615	23,6	2 530	14 121	15,2
2006	5 006	16 226	23,6	24,4	1 612	4 987	24,4	1 640	5 545	22,8	1 953	12 316	13,7
2005	5 769	18 464	23,8	23,4	1 345	4 407	23,4	1 554	5 548	21,9	1 998	11 315	15,0

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 6: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia zemědělsko-lesnických a veterinárních věd a nauk a výzkumníci/ice (v HC) v zemědělských vědách

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice							
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)				
2020	2 511	1 245	66,9	64,3	737	409	64,3	424	438	49,2	37	26	58,7	1 222	1 447	45,8
2019	2 451	1 193	67,3	63,7	750	427	63,7	420	387	52,0	55	55	50,0	1 135	1 197	48,7
2018	2 576	1 253	67,3	64,4	826	457	64,4	402	382	51,3	53	52	50,5	1 014	1 305	43,7
2017	2 706	1 357	66,6	62,4	763	460	62,4	402	359	52,8	60	48	55,6	1 076	1 529	41,3
2016	2 762	1 392	66,5	60,7	727	470	60,7	431	381	53,1	56	49	53,3	968	1 440	40,2
2015	2 663	1 376	65,9	64,4	785	434	64,4	448	387	57,8	63	46	57,8	907	1 405	39,2
2014	2 732	1 354	66,9	62,2	755	458	62,2	464	360	56,3	73	69	51,4	937	1 431	39,6
2013	2 814	1 346	67,6	62,3	786	476	62,3	441	389	53,1	69	68	50,4	894	1 478	37,7
2012	2 834	1 345	67,8	62,2	765	464	62,2	450	409	52,4	100	86	53,8	783	1 385	36,1
2011	2 738	1 349	67,0	64,9	800	432	64,9	543	514	51,4	83	76	52,2	914	1 352	40,3
2010	2 723	1 310	67,5	63,3	780	453	63,3	548	526	51,0	63	70	47,4	995	1 600	38,3
2009	2 777	1 341	67,4	60,7	738	478	60,7	516	533	49,2	44	68	39,3	1 076	1 651	39,5
2008	2 767	1 355	67,1	60,2	684	452	60,2	448	500	47,3	67	69	49,3	1 160	1 751	39,8
2007	2 749	1 475	65,1	60,6	708	461	60,6	419	502	45,5	61	101	37,7	1 124	1 844	37,9
2006	2 785	1 573	63,9	56,3	609	472	56,3	440	499	46,9	56	77	42,1	1 041	1 631	39,0
2005	2 688	1 722	61,0	55,3	474	383	55,3	431	507	45,9	59	76	43,7	1 061	1 649	39,2

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 7: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia zdravotnictví, lékařství a farmaceutických věd a nauk a výzkumníci/ice v lékařských vědách (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2020	14 091	6 476	68,5	71,7	2 440	965	71,7	51,6	118	101	53,9	4 281
2019	13 397	6 276	68,1	72,9	2 313	860	72,9	52,0	124	98	55,9	4 116
2018	12 798	6 134	67,6	74,3	2 483	859	74,3	51,8	139	86	61,8	3 725
2017	13 116	6 094	68,3	73,6	2 526	906	73,6	53,3	130	110	54,2	3 736
2016	13 181	6 162	68,1	72,7	2 402	904	72,7	53,5	114	110	50,9	3 410
2015	13 028	6 067	68,2	75,2	2 407	795	75,2	56,1	124	97	56,1	3 340
2014	12 963	5 931	68,6	74,4	2 458	844	74,4	53,4	127	134	48,7	3 358
2013	13 072	5 875	69,0	75,1	2 325	772	75,1	52,5	139	133	51,1	3 335
2012	12 707	5 751	68,8	74,2	2 395	834	74,2	52,7	112	114	49,6	2 794
2011	12 542	5 794	68,4	74,5	2 314	793	74,5	51,2	120	134	47,2	3 356
2010	12 054	5 590	68,3	74,2	2 273	790	74,2	50,6	97	122	44,3	3 399
2009	11 788	5 424	68,5	76,6	2 347	718	76,6	49,6	109	134	44,9	3 646
2008	11 742	5 222	69,2	75,5	1 938	629	75,5	46,8	93	132	41,3	3 289
2007	11 432	5 106	69,1	74,1	1 771	620	74,1	45,5	97	136	41,6	2 868
2006	11 164	5 016	69,0	72,5	1 674	636	72,5	44,2	72	107	40,2	2 752
2005	10 594	4 742	69,1	69,3	1 522	675	69,3	43,3	73	110	39,9	2 521

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 8: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia sociálních věd a výzkumníci/ice v sociálních vědách (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2020	31 031	15 616	66,5	68,6	8 772	4 021	68,6	50,2	198	180	52,4	3 223
2019	30 346	15 073	66,8	69,0	9 242	4 153	69,0	51,6	237	225	51,3	3 441
2018	31 378	15 377	67,1	69,5	9 989	4 393	69,5	50,9	238	239	49,9	3 534
2017	32 893	16 028	67,2	69,3	10 464	4 641	69,3	52,7	217	249	46,6	3 484
2016	34 368	16 816	67,1	69,9	11 528	4 961	69,9	52,2	241	216	52,7	3 435
2015	35 730	17 375	67,3	70,4	12 824	5 392	70,4	50,9	249	240	50,9	3 225
2014	39 308	18 544	67,9	70,7	13 728	5 677	70,7	51,7	254	240	51,4	3 196
2013	41 227	19 199	68,2	71,6	14 302	5 671	71,6	52,2	260	270	49,1	3 117
2012	43 418	19 723	68,8	70,3	14 521	6 134	70,3	51,5	319	282	53,1	2 596
2011	44 680	20 476	68,6	71,0	14 563	5 955	71,0	50,4	253	250	50,3	2 720
2010	45 174	20 878	68,4	70,5	13 686	5 731	70,5	50,2	213	226	48,5	1 958
2009	44 675	20 838	68,2	70,4	12 722	5 349	70,4	48,8	212	276	43,4	2 068
2008	43 309	19 960	68,5	70,0	11 092	4 754	70,0	48,3	220	246	47,2	2 247
2007	41 907	19 129	68,7	69,7	9 685	4 210	69,7	47,1	194	249	43,8	2 489
2006	41 046	18 610	68,8	68,5	8 798	4 052	68,5	47,1	177	212	45,5	2 516
2005	40 343	18 718	68,3	66,8	7 932	3 934	66,8	46,3	162	212	43,3	2 565

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 9: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia humanitních věd a výzkumníci/ice v humanitních vědách (v HC)

	mgr. studující		mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	ženy	muži	ženy (%)	ženy	muži	ženy (%)			
2020	4 450	2 296	66,0	684	66,6	1 553	1 385	52,9	114	118	49,1	1 675	2 274	42,4
2019	4 552	2 347	66,0	682	69,1	1 522	1 373	52,6	145	146	49,8	1 642	2 296	41,7
2018	4 867	2 460	66,4	729	68,4	1 607	1 456	52,5	170	125	57,6	1 553	2 179	41,6
2017	5 131	2 515	67,1	686	70,9	1 721	1 492	53,6	139	150	48,1	1 461	2 135	40,6
2016	5 489	2 536	68,4	777	68,5	1 876	1 526	55,1	181	170	51,6	1 473	2 079	41,5
2015	5 662	2 668	68,0	748	69,4	1 915	1 581	54,8	187	154	54,8	1 469	2 135	40,8
2014	5 674	2 762	67,3	783	69,9	1 970	1 612	55,0	145	152	48,8	1 299	1 941	40,1
2013	5 889	2 771	68,0	797	70,8	2 003	1 694	54,2	147	127	53,6	1 307	1 885	40,9
2012	6 119	2 869	68,1	746	72,2	1 996	1 679	54,3	159	184	46,4	1 548	2 078	42,7
2011	6 284	2 824	69,0	768	70,1	1 961	1 685	53,8	173	141	55,1	1 243	1 835	40,4
2010	6 209	2 850	68,5	739	69,5	1 981	1 647	54,6	119	133	45,2	1 671	2 253	42,6
2009	6 121	2 926	67,7	712	67,0	1 870	1 631	53,4	123	133	48,0	1 450	2 028	41,7
2008	5 875	2 920	66,8	644	66,8	1 733	1 586	52,2	125	147	46,0	1 220	1 810	40,3
2007	5 842	2 920	66,7	668	65,2	1 629	1 569	50,9	105	119	46,9	1 206	1 718	41,2
2006	5 796	2 991	66,0	674	62,2	1 532	1 484	50,8	88	115	43,3	1 150	1 672	40,8
2005	5 678	3 111	64,6	704	62,5	1 414	1 414	50,0	89	105	45,9	1 074	1 589	40,3

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE VĚDNÍCH OBLASTÍ

Tab. 10: Výzkumníci/ice podle vědních oblastí (v HC)

	přírodní vědy		technické vědy		zemědělské vědy		lékařské vědy		sociální vědy		humanitní vědy					
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži				
2020	5 020	15 195	24,8	14,7	1 222	1 447	45,8	3 981	4 281	48,2	2 507	3 223	43,8	1 675	2 274	42,4
2019	4 950	14 432	25,5	13,6	1 135	1 197	48,7	3 721	4 116	47,5	2 576	3 441	42,8	1 642	2 296	41,7
2018	4 665	14 572	24,2	13,5	1 014	1 305	43,7	3 436	3 725	48,0	2 649	3 534	42,8	1 553	2 179	41,6
2017	4 564	13 647	25,1	13,2	1 076	1 529	41,3	3 471	3 736	48,2	2 503	3 484	41,8	1 461	2 135	40,6
2016	4 213	12 433	25,3	12,8	968	1 440	40,2	3 116	3 410	47,7	2 507	3 435	42,2	1 473	2 079	41,5
2015	4 222	12 154	25,8	13,6	907	1 405	39,2	3 265	3 340	49,4	2 390	5 616	29,9	1 469	2 135	40,8
2014	4 143	11 971	25,7	13,9	937	1 431	39,6	3 179	3 358	48,6	2 376	5 572	29,9	1 299	1 941	40,1
2013	3 943	10 628	27,1	14,4	894	1 478	37,7	3 250	3 335	49,4	2 364	5 481	30,1	1 307	1 885	40,9
2012	3 694	9 582	27,8	12,7	783	1 385	36,1	2 866	2 794	50,6	1 862	4 458	29,5	1 548	2 078	42,7
2011	3 432	8 956	27,7	12,9	914	1 352	40,3	3 179	3 356	48,6	1 991	4 711	29,7	1 243	1 835	40,4
2010	2 731	7 524	26,6	13,5	995	1 600	38,3	3 201	3 399	48,5	1 342	3 300	28,9	1 671	2 253	42,6
2009	2 623	6 837	27,7	14,8	1 076	1 651	39,5	3 352	3 646	47,9	1 437	3 505	29,1	1 450	2 028	41,7
2008	2 835	7 406	27,7	14,8	1 160	1 751	39,8	3 058	3 289	48,2	1 711	3 958	30,2	1 220	1 810	40,3
2007	2 523	7 069	26,3	15,2	1 124	1 844	37,9	2 868	3 263	46,8	1 783	4 272	29,4	1 206	1 718	41,2
2006	2 519	7 216	25,9	13,7	1 041	1 631	39,0	2 752	3 030	47,6	1 879	4 395	29,9	1 150	1 672	40,8
2005	2 432	6 656	26,8	15,0	1 061	1 649	39,2	2 521	2 942	46,1	1 741	4 306	28,8	1 074	1 589	40,3

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 11: Výzkumníci/ice podle vědních oblastí (v FTE)

	přírodní vědy		technické vědy		zemědělské vědy		lékařské vědy		sociální vědy		humanitní vědy					
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži				
2020	3 792	11 741	24,4	13,0	801	1 003	44,4	1 630	1 608	50,3	1 017	1 393	42,2	989	1 461	40,4
2019	3 626	10 988	24,8	12,3	705	805	46,7	1 533	1 588	49,1	1 100	1 428	43,5	926	1 447	39,0
2018	3 362	11 218	23,1	12,1	620	777	44,4	1 391	1 494	48,2	1 204	1 629	42,5	884	1 375	39,1
2017	3 210	10 668	23,1	11,9	660	809	44,9	1 332	1 248	51,6	1 083	1 493	42,0	792	1 239	39,0
2016	3 009	9 887	23,3	11,0	625	806	43,7	1 320	1 174	52,9	1 128	1 570	41,8	780	1 186	39,7
2015	3 075	9 605	24,3	11,9	578	821	41,3	1 352	1 265	51,7	1 117	1 430	43,9	816	1 328	38,1
2014	2 998	9 220	24,5	13,5	492	782	38,6	1 190	1 183	50,1	1 124	1 465	43,4	777	1 143	40,5
2013	2 837	8 090	26,0	12,8	471	794	37,2	1 303	1 189	52,3	1 060	1 390	43,3	763	1 059	41,9
2012	2 689	7 400	26,7	12,5	407	789	34,0	1 292	1 177	52,3	980	1 415	40,9	992	1 267	43,9
2011	2 425	6 458	27,3	12,5	553	754	42,3	1 358	1 345	50,2	971	1 379	41,3	678	1 068	38,8
2010	1 966	5 618	25,9	12,5	590	884	40,0	1 446	1 388	51,0	737	1 031	41,7	1 034	1 325	43,8
2009	2 006	5 182	27,9	13,6	615	833	42,5	1 370	1 383	49,8	807	1 140	41,4	870	1 204	41,9
2008	2 162	5 716	27,4	13,6	636	895	41,5	1 291	1 349	48,9	855	1 160	42,4	727	1 124	39,3
2007	1 952	5 460	26,3	13,9	624	961	39,4	1 263	1 365	48,1	796	1 104	41,9	691	978	41,4
2006	1 960	5 671	25,7	12,3	592	882	40,2	1 210	1 289	48,4	862	1 199	41,8	693	1 027	40,3
2005	1 785	5 132	25,8	13,9	583	879	39,9	1 160	1 327	46,6	803	1 125	41,6	662	972	40,5

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE VĚDNÍ OBLASTI A SEKTORU PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE

Tab. 12: Výzkumníci/ice v přírodních vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor									
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)								
2020	1 163	6 537	15,1	84,9	2 263	4 222	34,9	65,1	1 576	4 397	26,4	73,6	18	39	31,4	68,6
2019	1 143	6 379	15,2	84,8	2 113	4 017	34,5	65,5	1 676	4 012	29,5	70,5	18	24	43,6	56,5
2018	1 034	6 647	13,5	86,5	2 053	4 081	33,5	66,5	1 563	3 819	29,0	71,0	15	25	37,5	62,5
2017	984	6 238	13,6	86,4	2 173	3 899	35,8	64,2	1 385	3 477	28,5	71,5	22	34	39,0	61,0
2016	978	5 670	14,7	85,3	1 927	3 705	34,2	65,8	1 297	3 028	30,0	70,0	11	30	26,5	73,5
2015	934	5 253	15,1	84,9	1 830	3 727	32,9	67,1	1 433	3 139	31,3	68,7	25	35	41,7	58,3
2014	922	4 950	15,7	84,3	1 823	3 656	33,3	66,7	1 373	3 332	29,2	70,8	25	33	43,1	56,9
2013	862	3 833	18,4	81,6	1 717	3 517	32,8	67,2	1 352	3 249	29,4	70,6	12	29	29,3	70,7
2012	879	3 133	21,9	78,1	1 571	3 323	32,1	67,9	1 232	3 087	28,5	71,5	12	39	23,5	76,5
2011	616	2 576	19,3	80,7	1 503	3 321	31,2	68,8	1 301	3 006	30,2	69,8	12	52	18,8	81,3
2010	525	2 202	19,3	80,7	1 409	3 350	29,6	70,4	781	1 923	28,9	71,1	15	48	23,8	76,2
2009	536	1 955	21,5	78,5	1 480	3 143	32,0	68,0	592	1 702	25,8	74,2	15	38	28,3	71,7
2008	461	1 916	19,4	80,6	1 804	3 687	32,9	67,1	563	1 789	23,9	76,1	7	14	33,3	66,7
2007	356	2 022	15,0	85,0	1 678	3 585	31,9	68,1	484	1 449	25,0	75,0	5	13	27,8	72,2
2006	324	1 933	14,4	85,6	1 526	3 477	30,5	69,5	664	1 793	27,0	73,0	5	13	27,8	72,2
2005	359	1 981	15,3	84,7	1 440	3 320	30,3	69,7	625	1 341	31,8	68,2	8	14	36,4	63,6

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 13: Výzkumníci/ice v přírodních vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor									
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)								
2020	989	5 522	15,2	84,8	1 766	3 312	34,8	65,2	1 020	2 889	26,1	73,9	17	18	49,0	51,0
2019	978	5 390	15,4	84,6	1 600	3 145	33,7	66,3	1 031	2 439	29,7	70,3	17	14	56,3	43,7
2018	879	5 696	13,4	86,6	1 548	3 166	32,8	67,2	923	2 339	28,3	71,7	12	16	42,3	57,8
2017	817	5 373	13,2	86,8	1 631	3 187	33,8	66,2	743	2 082	26,3	73,7	19	26	42,7	57,3
2016	806	4 836	14,3	85,7	1 454	2 954	33,0	67,0	739	2 073	26,3	73,7	9	24	27,2	72,8
2015	736	4 515	14,0	86,0	1 406	2 914	32,5	67,5	913	2 142	29,9	70,1	20	34	37,0	63,0
2014	747	4 204	15,1	84,9	1 405	2 868	32,9	67,1	829	2 121	28,1	71,9	17	27	38,6	61,4
2013	686	3 184	17,7	82,3	1 282	2 704	32,2	67,8	860	2 174	28,3	71,7	9	28	24,3	75,7
2012	715	2 563	21,8	78,2	1 154	2 674	30,1	69,9	806	2 131	27,4	72,6	14	32	30,4	69,6
2011	492	1 997	19,8	80,2	1 140	2 547	30,9	69,1	787	1 883	29,5	70,5	7	31	18,4	81,6
2010	419	1 694	19,8	80,2	1 079	2 651	28,9	71,1	458	1 238	27,0	73,0	10	35	22,2	77,8
2009	445	1 520	22,6	77,4	1 178	2 542	31,7	68,3	373	1 096	25,4	74,6	11	24	31,4	68,6
2008	383	1 597	19,3	80,7	1 386	2 918	32,2	67,8	389	1 191	24,6	75,4	4	10	28,6	71,4
2007	318	1 786	15,1	84,9	1 331	2 799	32,2	67,8	301	869	25,7	74,3	3	6	33,3	66,7
2006	295	1 734	14,5	85,5	1 159	2 705	30,0	70,0	503	1 223	29,1	70,9	4	8	33,3	66,7
2005	326	1 797	15,4	84,6	1 093	2 572	29,8	70,2	360	748	32,5	67,5	6	15	28,6	71,4

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 14: Výzkumníci/ice v technických vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor									
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)								
2020	1 759	15 464	10,2	89,6	108	270	28,6	71,4	1 696	5 014	25,3	74,7	24	33	42,2	57,8
2019	1 623	15 271	9,6	90,4	106	272	28,0	72,0	1 547	5 334	22,5	77,5	13	18	41,7	58,3
2018	1 496	14 555	9,3	90,7	116	265	30,4	69,6	1 529	5 357	22,2	77,8	3	14	17,6	82,4
2017	1 382	13 852	9,1	90,9	128	309	29,3	70,7	1 410	5 060	21,8	78,2	11	31	26,2	73,8
2016	1 177	13 014	8,3	91,7	123	278	30,7	69,3	1 384	5 098	21,4	78,6	11	20	35,5	64,5
2015	1 413	13 670	9,4	90,6	118	328	26,5	73,5	1 459	5 084	22,3	77,7	9	11	45,0	55,0
2014	1 539	12 732	10,8	89,2	90	256	26,0	74,0	1 237	4 766	20,6	79,4	15	26	36,6	63,4
2013	1 402	11 996	10,5	89,5	101	247	29,0	71,0	1 271	4 202	23,2	76,8	5	31	13,9	86,1
2012	1 057	11 299	8,6	91,4	90	247	26,7	73,3	1 199	4 538	20,9	79,1	3	30	9,1	90,9
2011	1 065	10 585	9,1	90,9	98	225	30,3	69,7	1 011	3 907	20,6	79,4	4	29	12,1	87,9
2010	880	9 747	8,3	91,7	80	211	27,5	72,5	1 296	4 507	22,3	77,7	1	22	4,3	95,7
2009	984	9 678	9,2	90,8	77	252	23,4	76,6	1 435	4 488	24,2	75,8	3	7	30,0	70,0
2008	1 086	10 195	9,6	90,4	102	283	26,5	73,5	1 435	4 591	23,8	76,2	6	55	9,8	90,2
2007	999	9 319	9,7	90,3	83	233	26,3	73,7	1 444	4 534	24,2	75,8	4	36	10,0	90,0
2006	824	8 207	9,1	90,9	95	241	28,3	71,7	1 031	3 853	21,1	78,9	3	15	16,7	83,3
2005	819	6 834	10,7	89,3	96	239	28,7	71,3	1 080	4 224	20,4	79,6	3	18	14,3	85,7

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 15: Výzkumníci/ice v technických vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor									
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)								
2020	1 474	13 329	10,0	90,0	88	227	27,9	72,1	865	2 764	23,8	76,2	10	15	39,1	60,9
2019	1 317	12 917	9,3	90,7	96	228	29,7	70,3	844	2 936	22,3	77,7	7	11	37,9	62,1
2018	1 242	12 188	9,3	90,7	87	225	27,8	72,2	751	2 733	21,5	78,5	3	15	14,5	85,5
2017	1 154	11 740	9,0	91,0	77	238	24,5	75,5	745	2 664	21,9	78,1	6	23	22,0	78,0
2016	984	11 176	8,1	91,9	94	266	26,0	74,0	666	2 655	20,0	80,0	3	7	31,5	68,5
2015	1 212	11 774	9,3	90,7	87	260	25,1	74,9	683	2 662	20,4	79,6	4	12	25,0	75,0
2014	1 335	10 610	11,2	88,8	82	210	28,1	71,9	696	2 697	20,5	79,5	9	27	25,0	75,0
2013	1 228	10 513	10,5	89,5	75	217	25,7	74,3	661	2 596	20,3	79,7	3	22	12,0	88,0
2012	945	9 890	8,7	91,3	53	240	18,1	81,9	848	2 804	23,2	76,8	4	24	14,3	85,7
2011	951	9 290	9,3	90,7	66	199	24,9	75,1	693	2 475	21,9	78,1	3	17	15,0	85,0
2010	793	8 553	8,5	91,5	52	212	19,7	80,3	810	2 769	22,6	77,4	2	19	9,5	90,5
2009	899	8 587	9,5	90,5	55	234	19,0	81,0	865	2 697	24,3	75,7	2	11	15,4	84,6
2008	955	9 096	9,5	90,5	91	243	27,2	72,8	840	2 623	24,3	75,7	3	20	13,0	87,0
2007	888	8 096	9,9	90,1	72	200	26,5	73,5	805	2 613	23,6	76,4	1	9	10,0	90,0
2006	705	7 127	9,0	91,0	78	207	27,4	72,6	552	2 209	20,0	80,0	1	5	16,7	83,3
2005	727	6 086	10,7	89,3	70	185	27,5	72,5	559	2 104	21,0	79,0	1	8	11,1	88,9

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 16: Výzkumníci/ice v zemědělských vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2020	198	221	366	356	656	865	56,9	56,9
2019	187	213	363	353	583	629	51,9	51,9
2018	160	221	320	344	532	738	58,1	58,1
2017	134	210	356	356	584	962	62,2	62,2
2016	127	223	332	347	507	869	63,2	63,2
2015	132	219	332	363	441	822	65,1	65,1
2014	128	198	224	281	583	946	61,9	61,9
2013	101	175	189	249	604	1 050	63,5	63,5
2012	170	303	142	232	470	846	64,3	64,3
2011	204	251	308	330	400	766	65,7	65,7
2010	190	270	289	310	515	1 015	66,3	66,3
2009	224	285	266	266	586	1 091	65,1	65,1
2008	226	294	292	299	638	1 145	64,2	64,2
2007	201	297	304	347	615	1 192	66,0	66,0
2006	239	300	301	334	499	984	66,4	66,4
2005	228	315	280	348	553	987	64,1	64,1

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 17: Výzkumníci/ice v zemědělských vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2020	140	143	261	338	399	516	56,4	56,4
2019	123	141	284	301	299	366	54,7	54,7
2018	109	141	262	292	248	342	57,9	57,9
2017	101	124	299	304	259	379	59,4	59,4
2016	92	134	283	321	250	349	58,3	58,3
2015	91	132	284	335	202	353	63,6	63,6
2014	95	132	160	239	235	405	63,3	63,3
2013	69	111	162	228	240	451	65,3	65,3
2012	127	212	127	207	152	367	70,7	70,7
2011	134	176	276	285	141	289	67,2	67,2
2010	133	193	265	276	190	411	68,4	68,4
2009	167	222	257	198	191	405	68,0	68,0
2008	179	224	226	240	229	425	65,0	65,0
2007	145	223	239	277	239	454	65,5	65,5
2006	177	218	231	278	185	377	67,1	67,1
2005	153	220	218	290	211	367	63,5	63,5

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 18: Výzkumníci/ice v lékařských vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)
2020	370	319	745	505	2 858	3 450	8	7
2019	316	270	782	582	2 617	3 258	6	6
2018	315	306	775	543	2 344	2 874	2	2
2017	340	281	715	534	2 413	2 919	3	2
2016	316	275	697	464	2 103	2 671	-	-
2015	313	242	769	594	2 183	2 504	-	-
2014	249	237	674	634	2 556	2 487	0	1
2013	246	240	802	554	2 200	2 541	1	0
2012	235	272	768	518	1 861	2 001	2	3
2011	272	234	740	605	2 152	2 514	15	3
2010	330	239	729	596	2 141	2 561	1	3
2009	131	198	819	671	2 392	2 772	-	-
2008	157	197	783	633	2 118	2 458	-	-
2007	155	187	709	673	2 003	2 401	1	1
2006	150	238	729	652	1 871	2 139	2	2
2005	144	180	709	601	1 666	2 160	2	0

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 19: Výzkumníci/ice v lékařských vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)
2020	310	262	355	211	961	1 133	4	2
2019	272	243	407	281	851	1 062	3	2
2018	243	276	400	261	745	956	2	2
2017	272	246	379	233	677	767	3	2
2016	255	230	411	249	654	695	-	-
2015	254	204	439	271	659	790	-	-
2014	186	213	340	247	658	723	6	0
2013	203	199	463	276	622	714	15	0
2012	215	245	449	266	601	665	28	1
2011	228	201	430	311	672	832	27	2
2010	256	201	397	297	768	888	23	2
2009	125	172	434	309	810	901	1	1
2008	142	181	420	328	728	839	2	1
2007	136	159	392	327	733	877	2	2
2006	136	190	382	362	690	736	1	1
2005	132	144	351	335	676	849	1	0

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 20: Výzkumníci/ice v sociálních vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor								
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)							
2020	147	338	30,4	69,6	211	257	45,1	54,9	2 094	2 560	45,0	55,0	69	44,5	55,5
2019	138	324	29,9	70,1	328	309	51,5	48,5	2 039	2 738	42,7	57,3	70	50,1	49,9
2018	147	390	27,3	72,7	421	363	53,7	46,3	2 030	2 710	42,8	57,2	71	41,9	58,1
2017	147	406	26,6	73,4	366	338	52,0	48,0	1 940	2 669	42,1	57,9	71	41,3	58,7
2016	260	636	29,0	71,0	307	280	52,3	47,7	1 887	2 462	43,4	56,6	57	48,3	51,7
2015	95	266	26,3	73,7	253	287	46,9	53,1	1 988	2 612	43,2	56,8	60	47,8	52,2
2014	138	379	26,7	73,3	268	270	49,8	50,2	1 914	2 481	43,5	56,5	66	45,9	54,1
2013	51	219	18,9	81,1	256	240	51,6	48,4	2 002	2 596	43,5	56,5	62	47,0	53,0
2012	65	197	24,8	75,2	257	275	48,3	51,7	1 492	2 075	41,8	58,2	48	49,5	50,5
2011	39	134	22,5	77,5	256	252	50,4	49,6	1 656	2 270	42,2	57,8	40	38,5	61,5
2010	87	70	35,8	64,2	218	241	47,5	52,5	1 038	1 592	39,5	60,5	47	55	53,9
2009	87	159	35,4	64,6	216	253	46,1	53,9	1 083	1 589	40,5	59,5	51	67	56,8
2008	74	102	42,0	58,0	257	276	48,2	51,8	1 366	1 855	42,4	57,6	14	14	50,0
2007	66	110	37,5	62,5	298	312	48,9	51,1	1 405	2 043	40,7	59,3	14	24	63,2
2006	54	83	39,4	60,6	377	375	50,1	49,9	1 431	2 021	41,5	58,5	17	37	68,5
2005	54	113	32,3	67,7	337	311	52,0	48,0	1 330	2 121	38,5	61,5	20	20	50,0

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 21: Výzkumníci/ice v sociálních vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor								
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)							
2020	107	247	30,2	69,8	172	195	47,0	53,0	692	894	43,6	56,4	45	57	54,2
2019	101	225	30,9	69,1	263	229	53,5	46,5	687	926	42,6	57,4	49	48	50,6
2018	107	264	28,9	71,1	274	256	51,8	48,2	776	1 050	42,5	57,5	46	59	43,8
2017	100	277	26,5	73,5	249	229	52,1	47,9	688	927	42,6	57,4	47	60	43,9
2016	188	479	28,2	71,8	213	200	51,7	48,3	682	844	44,7	55,3	45	48	48,4
2015	69	173	28,5	71,5	229	214	51,7	48,3	772	992	43,8	56,2	47	51	48,0
2014	104	265	28,2	71,8	213	219	49,3	50,7	757	921	45,1	54,9	50	60	45,5
2013	32	141	18,5	81,5	205	205	50,0	50,0	775	992	43,9	56,1	49	51	49,0
2012	38	108	26,0	74,0	215	225	48,9	51,1	680	1 037	39,6	60,4	46	45	50,5
2011	25	81	23,6	76,4	231	283	44,9	55,1	682	961	41,5	58,5	32	54	37,2
2010	29	45	39,2	60,8	249	267	48,3	51,7	415	668	38,3	61,7	44	50	46,8
2009	49	91	35,0	65,0	208	221	48,5	51,5	504	774	39,4	60,6	46	54	46,0
2008	41	51	44,6	55,4	257	241	51,6	48,4	543	855	38,8	61,2	14	12	53,8
2007	37	58	38,9	61,1	295	267	52,5	47,5	447	759	37,1	62,9	17	20	45,9
2006	24	55	30,4	69,6	311	325	48,9	51,1	516	798	39,3	60,7	11	21	34,4
2005	25	82	23,4	76,6	271	250	52,0	48,0	495	779	38,9	61,1	13	14	48,1

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 22: Výzkumníci/ice v humanitních vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2020	2	3	791	986	879	1 280	40,7	59,3
2019	-	-	662	932	976	1 357	41,8	58,2
2018	3	2	635	891	912	1 279	51,6	58,4
2017	3	1	570	825	886	1 305	40,4	59,6
2016	3	2	580	825	886	1 250	41,5	58,5
2015	0	1	545	759	923	1 375	40,2	59,8
2014	0	1	546	788	752	1 152	39,5	60,5
2013	0	0	568	730	737	1 153	39,0	61,0
2012	0	0	565	713	972	1 361	41,7	58,3
2011	3	6	570	726	664	1 085	38,0	62,0
2010	2	9	576	688	1 077	1 531	41,3	58,7
2009	1	10	593	742	851	1 264	40,2	59,8
2008	1	17	624	776	591	1 001	37,1	62,9
2007	1	11	607	712	598	991	37,6	62,4
2006	2	19	593	749	554	901	38,1	61,9
2005	18	24	591	758	459	797	36,5	63,5

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 23: Výzkumníci/ice v humanitních vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2020	1	1	520	724	466	732	38,9	61,1
2019	-	-	462	673	461	768	37,5	62,5
2018	2	1	439	669	439	698	38,6	61,4
2017	2	1	440	642	349	594	37,0	63,0
2016	2	2	420	634	357	549	39,4	60,6
2015	0	1	368	586	447	742	37,6	62,4
2014	1	1	389	606	387	536	41,9	58,1
2013	1	0	386	523	375	534	41,3	58,7
2012	0	0	352	492	636	772	45,2	54,8
2011	2	4	342	502	328	547	37,5	62,5
2010	2	7	361	470	665	834	44,4	55,6
2009	1	10	373	490	491	697	41,3	58,7
2008	1	15	391	547	331	549	37,6	62,4
2007	0	8	433	524	258	444	36,8	63,2
2006	1	11	424	531	267	484	35,6	64,4
2005	7	16	387	544	214	400	34,9	65,1

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE SEKTORŮ PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁČE

Tab. 24: Výzkumníci/ice podle sektorů provádění výzkumné práce (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		soukromý neziskový sektor									
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)								
2020	3 639	22 882	13,7	86,3	4 484	6 596	40,5	59,5	9 759	17 566	35,7	64,3	109	157	41,0	59,0
2019	3 407	22 457	13,2	86,8	4 354	6 465	40,2	59,8	9 438	17 328	35,3	64,7	114	127	47,2	52,8
2018	3 155	22 120	12,5	87,5	4 320	6 487	40,0	60,0	8 910	16 777	34,7	65,3	76	121	38,7	61,3
2017	2 990	20 988	12,5	87,5	4 308	6 261	40,8	59,2	8 618	16 392	34,5	65,5	89	143	38,4	61,6
2016	2 861	19 820	12,6	87,4	3 966	5 899	40,2	59,8	8 064	15 378	34,4	65,6	81	110	42,4	57,6
2015	2 887	19 651	12,8	87,2	3 847	6 058	38,8	61,2	8 427	15 536	35,2	64,8	92	107	46,2	53,8
2014	2 975	18 497	13,9	86,1	3 625	5 885	38,1	61,9	8 115	15 164	34,9	65,1	100	132	43,1	56,9
2013	2 662	16 462	13,9	86,1	3 633	5 537	39,6	60,4	8 166	14 791	35,6	64,4	75	127	37,1	62,9
2012	2 405	15 204	13,7	86,3	3 393	5 308	39,0	61,0	7 226	13 908	34,2	65,8	77	129	37,4	62,6
2011	2 198	13 786	13,8	86,2	3 475	5 459	38,9	61,1	7 184	13 548	34,7	65,3	79	172	31,5	68,5
2010	1 967	12 536	13,6	86,4	3 301	5 396	38,0	62,0	6 848	13 129	34,3	65,7	82	159	34,0	66,0
2009	1 973	12 285	13,8	86,2	3 451	5 326	39,3	60,7	6 939	12 906	35,0	65,0	73	138	34,6	65,4
2008	2 005	12 721	13,6	86,4	3 862	5 954	39,3	60,7	6 711	12 839	34,3	65,7	35	113	23,6	76,4
2007	1 777	11 945	13,0	87,0	3 679	5 862	38,6	61,4	6 549	12 610	34,2	65,8	29	87	25,0	75,0
2006	1 594	10 781	12,9	87,1	3 621	5 828	38,3	61,7	6 050	11 691	34,1	65,9	29	82	26,1	73,9
2005	1 622	9 447	14,7	85,3	3 454	5 576	38,3	61,7	5 713	11 630	32,9	67,1	38	62	38,0	62,0

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 25: Výzkumníci/ice v podnikatelském sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		veřejné podniky		soukromé podniky domácí		soukromé podniky pod zahraniční kontrolou									
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)								
2020	3 639	22 882	13,7	86,3	128	834	13,3	86,7	1 869	9 407	16,6	83,4	1 642	12 641	11,5	88,5
2019	3 407	22 457	13,2	86,8	134	859	13,5	86,5	1 726	9 299	15,7	84,3	1 548	12 299	11,2	88,8
2018	3 155	22 120	12,5	87,5	133	760	14,9	85,1	1 578	8 859	15,1	84,9	1 444	12 501	10,4	89,6
2017	2 990	20 988	12,5	87,5	133	775	14,6	85,4	1 447	8 266	14,9	85,1	1 410	11 947	10,6	89,4
2016	2 861	19 820	12,6	87,4	110	694	13,7	86,3	1 338	7 766	14,7	85,3	1 413	7 766	15,4	84,6
2015	2 887	19 651	12,8	87,2	120	782	13,4	86,6	1 365	7 869	14,8	85,2	1 401	11 000	11,3	88,7
2014	2 975	18 497	13,9	86,1	107	808	11,7	88,3	1 416	8 305	14,6	85,4	1 452	9 385	13,4	86,6
2013	2 662	16 462	13,9	86,1	92	756	10,9	89,1	1 359	7 707	15,0	85,0	1 212	7 998	13,2	86,8
2012	2 405	15 204	13,7	86,3	129	761	14,5	85,5	1 215	7 100	14,6	85,4	1 061	7 343	12,6	87,4
2011	2 198	13 786	13,8	86,2	127	819	13,4	86,6	1 170	6 479	15,3	84,7	902	6 488	12,2	87,8
2010	1 967	12 536	13,6	86,4	132	869	13,2	86,8	1 097	6 055	15,3	84,7	738	5 613	11,6	88,4
2009	1 973	12 285	13,8	86,2	134	898	13,0	87,0	1 005	5 464	15,5	84,5	835	5 923	12,3	87,7
2008	2 005	12 721	13,6	86,4	158	942	14,4	85,6	945	5 325	15,1	84,9	902	6 454	12,3	87,7
2007	1 777	11 945	13,0	87,0	131	1 065	10,9	89,1	963	5 684	14,5	85,5	684	5 196	11,6	88,4
2006	1 594	10 781	12,9	87,1	159	1 180	11,9	88,1	920	5 404	14,6	85,4	515	4 196	10,9	89,1
2005	1 622	9 447	14,7	85,3	232	1 181	16,4	83,6	868	4 874	15,1	84,9	522	3 392	13,3	86,7

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 26: Výzkumníci/ice ve vládním sektoru (v HC)

	vládní sektor		pracoviště Akademie věd ČR		ostatní veřejné výzkumné instituce		knihovny, archivy muzea		zdravotnická zařízení		ostatní					
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)				
2020	4 484	6 596	40,5	4 410	36,4	537	697	43,5	487	511	48,8	450	59,3	283	528	34,9
2019	4 354	6 465	40,2	4 261	35,5	539	683	44,1	442	483	47,8	484	57,4	378	554	40,6
2018	4 320	6 487	40,0	4 319	34,4	530	673	44,1	424	463	47,8	458	58,8	449	574	43,9
2017	4 308	6 261	40,8	4 255	36,9	510	633	44,6	359	396	47,5	440	56,8	373	537	41,0
2016	3 966	5 899	40,2	4 024	35,5	494	614	44,6	378	381	49,8	374	59,4	331	506	39,5
2015	3 847	6 058	38,8	4 070	34,0	470	630	42,7	351	383	47,8	496	56,2	297	479	38,3
2014	3 625	5 885	38,1	2 054	34,6	376	585	39,1	315	355	47,0	530	50,1	350	543	39,2
2013	3 633	5 537	39,6	1 913	34,1	470	639	42,4	343	350	49,5	377	61,0	316	480	39,7
2012	3 393	5 308	39,0	1 744	33,3	431	600	41,8	314	380	45,2	564	61,2	340	469	42,0
2011	3 475	5 459	38,9	1 692	32,2	529	656	44,6	360	397	47,5	537	58,9	357	472	43,1
2010	3 301	5 396	38,0	1 557	31,0	486	621	43,9	386	400	49,1	528	57,8	344	529	39,4
2009	3 451	5 326	39,3	1 601	32,9	522	630	45,3	374	425	46,8	608	57,5	346	553	38,5
2008	3 862	5 954	39,3	2 043	34,3	529	658	44,6	404	444	47,6	602	59,1	284	526	35,1
2007	3 679	5 862	38,6	1 931	33,6	509	652	43,8	407	408	49,9	534	53,3	298	520	36,4
2006	3 621	5 828	38,3	1 828	32,6	510	646	44,1	396	402	49,6	558	56,2	329	568	36,7
2005	3 454	5 576	38,3	1 733	32,5	493	645	43,3	359	399	47,3	572	56,2	297	485	38,0

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 27: Výzkumníci/ice ve vysokoškolském sektoru (v HC)

	vysokoškolský sektor		veřejné a státní vysoké školy		fakultní nemocnice		soukromé vysoké školy							
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)						
2020	9 759	17 566	35,7	64,3	16 017	34,7	65,3	1 047	1 221	46,2	53,8	328	40,0	60,0
2019	9 438	17 328	35,3	64,7	15 793	34,4	65,6	948	1 177	44,6	55,4	358	38,2	61,8
2018	8 910	16 777	34,7	65,3	15 261	33,6	66,4	961	1 183	44,8	55,2	333	41,1	58,9
2017	8 618	16 392	34,5	65,5	14 952	33,2	66,8	958	1 099	46,6	53,4	341	40,9	59,1
2016	8 064	15 378	34,4	65,6	14 064	33,5	66,5	783	1 055	42,6	57,4	259	44,8	55,2
2015	8 427	15 536	35,2	64,8	14 036	33,8	66,2	1 032	1 181	46,6	53,4	319	43,3	56,7
2014	8 115	15 164	34,9	65,1	13 777	33,3	66,7	981	1 014	49,2	50,8	373	39,5	60,5
2013	8 166	14 791	35,6	64,4	13 217	34,5	65,5	952	1 123	45,9	54,1	451	36,0	64,0
2012	7 226	13 908	34,2	65,8	12 661	33,1	66,9	737	884	45,5	54,5	363	39,4	60,6
2011	7 184	13 548	34,7	65,3	12 205	33,3	66,7	892	1 020	46,7	53,3	323	37,0	63,0
2010	6 848	13 129	34,3	65,7	11 806	33,0	67,0	847	1 059	44,4	55,6	264	40,0	60,0
2009	6 939	12 906	35,0	65,0	11 459	33,3	66,7	1 022	1 178	46,5	53,5	269	42,2	57,8
2008	6 711	12 839	34,3	65,7	11 697	33,0	67,0	816	895	47,7	52,3	247	36,2	63,8
2007	6 549	12 610	34,2	65,8	11 383	32,6	67,4	892	983	47,6	52,4	244	37,1	62,9
2006	6 050	11 691	34,1	65,9	10 710	33,0	67,0	710	826	46,2	53,8	155	31,7	68,3
2005	5 713	11 630	32,9	67,1	10 713	31,9	68,1	633	791	44,4	55,6	126	36,4	63,6

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

Tab. 28: Výzkumníci/ice podle sektorů provádění výzkumné práce (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		soukromý neziskový sektor							
	ženy	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži (%)	ženy	muži (%)						
2020	3 020	13,4	3 162	5 007	4 404	8 928	4 404	8 928	23,0	67,0	78	101	43,7	56,3
2019	2 790	12,9	3 111	4 857	4 172	8 491	4 172	8 491	22,9	67,1	80	83	49,1	50,9
2018	2 583	12,2	3 010	4 869	3 882	8 119	3 882	8 119	22,3	67,7	67	101	39,8	60,2
2017	2 445	12,1	3 075	4 833	3 462	7 413	3 462	7 413	31,8	68,2	78	114	40,5	59,5
2016	2 328	12,1	2 876	4 624	3 347	7 165	3 347	7 165	31,8	68,2	60	82	42,1	57,9
2015	2 362	12,3	2 813	4 580	3 676	7 681	3 676	7 681	32,4	67,6	72	98	42,4	57,6
2014	2 468	13,8	2 588	4 391	3 562	7 403	3 562	7 403	32,5	67,5	83	121	40,7	59,3
2013	2 218	13,6	2 572	4 153	3 534	7 462	3 534	7 462	32,1	67,9	77	107	41,8	58,2
2012	2 040	13,5	2 351	4 103	3 722	7 776	3 722	7 776	32,4	67,6	99	109	47,6	52,4
2011	1 832	13,5	2 485	4 126	3 303	6 986	3 303	6 986	32,1	67,9	77	123	38,5	61,5
2010	1 633	13,2	2 403	4 174	3 306	6 809	3 306	6 809	32,7	67,3	86	122	41,3	58,7
2009	1 686	13,7	2 505	3 993	3 235	6 569	3 235	6 569	33,0	67,0	64	104	38,1	61,9
2008	1 702	13,2	2 771	4 517	3 059	6 482	3 059	6 482	32,1	67,9	27	62	30,3	69,7
2007	1 525	12,9	2 761	4 393	2 783	6 017	2 783	6 017	31,6	68,4	24	46	34,3	65,7
2006	1 338	12,5	2 585	4 407	2 713	5 828	2 713	5 828	31,8	68,2	17	45	27,4	72,6
2005	1 370	14,1	2 388	4 176	2 514	5 248	2 514	5 248	32,4	67,6	76	51	59,8	40,2

Zdroj: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje.

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI/ICE

Tab. 29: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace (v FTE)

	lektori/rky		asistenti/ky		odborní asistenti/ky		docenti/ky		profesoři/rky											
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)										
2020	515	398	56,4	43,6	664	695	48,9	51,1	4 007	5 782	40,9	59,1	1 143	3 125	26,8	73,2	334	1 844	15,3	84,7
2019	508	365	58,2	41,8	629	638	49,7	50,3	3 940	5 685	40,9	59,1	1 103	3 096	26,2	73,8	335	1 815	15,6	84,4
2018	471	329	58,9	41,1	611	601	50,4	49,5	3 963	5 713	41,0	59,0	1 072	3 056	26,0	74,0	330	1 814	15,4	84,6
2017	455	318	58,9	41,1	632	621	50,5	49,5	3 943	5 663	41,0	59,0	1 049	3 066	25,5	74,5	333	1 802	15,6	84,4
2016	450	321	58,3	41,7	655	686	48,8	51,2	3 943	5 667	41,0	59,0	1 036	3 054	25,3	74,7	332	1 825	15,4	84,6
2015	457	299	60,4	39,6	634	685	48,1	51,9	3 759	5 470	40,7	59,3	954	2 828	25,2	74,8	313	1 739	15,3	84,7
2014	367	251	59,4	40,6	576	619	48,2	51,8	3 396	4 577	42,6	57,4	849	2 376	26,3	73,7	274	1 501	15,4	84,6
2013	319	218	59,4	40,6	598	627	48,8	51,2	3 399	4 653	42,2	57,8	822	2 332	26,1	73,9	273	1 503	15,4	84,6
2012	329	219	60,0	40,0	633	670	48,6	51,4	3 443	4 837	41,6	58,4	824	2 386	25,7	74,3	268	1 528	14,9	85,1
2011	431	292	59,6	40,4	989	1 029	49,0	51,0	4 667	6 980	40,1	59,9	1 040	3 265	24,2	75,8	352	2 135	14,2	85,8
2010	499	326	60,5	39,5	1 101	1 098	50,1	49,9	4 669	7 048	39,8	60,2	1 034	3 289	23,9	76,1	342	2 184	13,5	86,5
2009	463	310	59,9	40,1	1 158	1 237	48,4	51,6	4 652	7 150	39,4	60,6	959	3 191	23,1	76,9	298	2 126	12,3	87,7
2008	463	310	59,9	40,1	1 158	1 237	48,4	51,6	4 652	7 150	39,4	60,6	959	3 191	23,1	76,9	298	2 126	12,3	87,7
2007	459	298	60,6	39,4	1 059	1 170	47,5	52,5	4 495	6 897	39,5	60,5	940	3 100	23,3	76,7	263	2 070	11,3	88,7
2006	352	295	54,4	45,6	968	1 112	46,5	53,5	4 270	6 551	39,5	60,5	917	3 083	22,9	77,1	258	1 980	11,5	88,5
2005	274	223	55,1	44,9	851	978	46,5	53,5	4 249	6 416	39,8	60,2	881	3 052	22,4	77,6	240	1 944	11,0	89,0

Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky.

Tab. 30: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle vědních oblastí (v FTE)*

	přírodní vědy		technické vědy		zemědělské vědy		lékařské vědy		sociální vědy		humanitní vědy		Neurčeno, celkem						
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)							
2020	762	2 173	26,0	865	3 000	22,4	373	639	36,8	1 188	1 509	44,0	1 751	2 097	45,5	1 158	1 604	41,9	-
2019	701	2 094	25,1	848	2 870	22,5	332	616	35,0	1 155	1 605	41,9	1 670	1 993	45,6	1 158	1 605	41,9	-
2018	445	1 415	23,9	1 059	2 815	27,3	205	624	39,6	1 123	1 569	41,7	1 746	2 555	40,6	1 198	1 715	41,1	-
2017	484	1 466	24,8	1 102	3 679	23,1	286	520	35,5	1 120	1 459	43,4	2 060	2 598	44,2	1 191	1 687	41,6	883,4
2016	414	1 326	23,8	1 096	3 694	22,9	276	506	35,3	1 088	1 424	43,3	2 046	2 579	44,2	1 144	1 647	41,0	730,1
2015	565	1 775	24,1	1 254	4 491	21,8	315	531	37,2	2 265	3 178	41,6	2 030	2 482	45,0	1 339	2 011	40,0	-

* Data jsou sbírána od roku 2015.
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD).

Tab. 31: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v přírodních vědách (v FTE)*

	lektori/rky		asistenti/ky		odborní asistenti/ky		docenti/ky		profesoři/rky		
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	
2020	69	87	44,3	33,8	386	870	30,8	144	601	45	366
2019	70	93	43,1	35,7	386	863	30,9	138	646	45	396
2018	70	90	43,8	41,1	364	828	30,6	134	629	44	395
2017	69	88	43,9	38,0	365	835	30,4	125	616	46	383

* Data jsou sbírána od roku 2017.
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky.

Tab. 32: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v technických vědách (v FTE)*

	lektori/rky		asistenti/ky		odborní asistenti/ky		docenti/ky		profesoři/rky		
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	
2020	22	40	34,9	32,4	544	1505	26,6	153	789	49	441
2019	19	39	32,7	33,8	543	1464	27,1	152	788	47	436
2018	6	19	25,2	35,7	577	1533	27,4	148	784	46	430
2017	4	18	17,7	36,3	567	1507	27,3	143	781	44	430

* Data jsou sbírána od roku 2017.
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky.

Tab. 33: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace ve zdravotnictví, lékářství a farmaceutických vědách (v FTE)*

	lektori/rky		asistenti/ky		odborní asistenti/ky		docenti/ky		profesoři/rky		
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	
2020	88	63	58,1	55,5	693	656	51,4	151	315	62	323
2019	82	59	58,3	59,2	670	658	50,5	149	316	62	320
2018	76	59	56,3	62,3	655	649	50,2	146	314	63	315
2017	78	68	53,6	60,1	655	640	50,6	145	319	64	313

* Data jsou sbírána od roku 2017.
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky.

Tab. 34: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v zemědělsko-lesnických a veterinárních vědách (v FTE)*

	lektori/rky		asistenti/ky		odborní asistenti/ky		docenti/ky		profesoři/rky			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži		
2020	4	2	69,1	38	60,2	260	42,6	51	158	22	96	18,3
2019	3	0	90,8	32	57,8	247	41,9	47	156	20	97	16,8
2018	2	0	100,0	30	59,1	249	41,5	43	152	22	101	17,8
2017	2	0	100,0	30	58,8	258	40,0	43	159	22	102	17,6

* Data jsou sbírána od roku 2017.
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky.

Tab. 35: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v sociálních vědách (v FTE)*

	lektori/rky		asistenti/ky		odborní asistenti/ky		docenti/ky		profesoři/rky			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži		
2020	101	76	57,0	111	52,1	1174	48,5	332	488	67	218	23,5
2019	101	68	59,7	103	52,5	1149	48,9	322	486	69	224	23,4
2018	90	58	61,0	102	48,5	1126	49,5	308	485	65	218	23,0
2017	77	50	60,9	119	47,9	1171	50,0	296	494	65	219	23,0

* Data jsou sbírána od roku 2017.
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky.

Tab. 36: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle klasifikace v humanitních vědách (v FTE)*

	lektori/rky		asistenti/ky		odborní asistenti/ky		docenti/ky		profesoři/rky			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži		
2020	158	71	69,1	128	105	828	44,5	214	453	62	223	21,9
2019	162	68	70,5	123	106	830	44,2	202	444	64	219	22,6
2018	163	65	71,6	124	108	834	43,0	195	429	64	227	21,8
2017	165	59	73,6	129	105	821	43,1	188	432	65	229	22,2

* Data jsou sbírána od roku 2017.
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky.

Tab. 37: Průměrná měsíční mzda (Kč)* akademických pracovníků/íc

	lektori/rky		GPG (%)		asistenti/ky		GPG (%)		odborní asistenti/ky		GPG (%)		docenti/ky		GPG (%)		profesoři/rky		GPG (%)		
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	
2020	37 695	42 443	11,2	11,2	36 932	40 611	9,1	9,1	45 892	52 163	12,2	12,2	64 484	73 508	12,8	12,8	84 815	92 824	8,6	8,6	
2019	37 553	43 417	11,5	11,5	36 287	40 270	9,9	9,9	45 155	50 876	11,2	11,2	63 991	72 218	11,4	11,4	83 540	91 486	8,7	8,7	
2018	34 783	38 640	10,0	10,0	33 265	36 530	8,9	8,9	41 586	47 233	12,0	12,0	59 694	67 541	11,6	11,6	78 091	84 350	7,4	7,4	
2017	31 643	35 405	10,6	10,6	29 446	32 588	9,6	9,6	37 552	42 482	11,6	11,6	53 300	60 746	12,3	12,3	72 983	77 629	6,0	6,0	
2016	30 128	34 236	12,0	12,0	27 976	30 424	8,0	8,0	35 212	39 858	11,7	11,7	50 794	56 966	10,8	10,8	68 791	72 750	5,4	5,4	
2015	30 575	33 919	9,9	9,9	27 877	29 662	6,0	6,0	34 876	39 310	11,3	11,3	50 648	56 942	11,1	11,1	69 435	73 049	4,9	4,9	
2014	28 354	33 068	14,3	14,3	26 198	27 688	5,4	5,4	32 959	36 403	9,5	9,5	48 674	54 146	10,1	10,1	66 978	70 016	4,3	4,3	
2013	27 487	30 814	10,8	10,8	25 361	27 336	7,2	7,2	31 603	35 468	10,9	10,9	47 279	52 071	9,2	9,2	64 414	67 344	4,4	4,4	
2012	26 139	29 033	10,0	10,0	24 642	25 929	5,0	5,0	31 215	34 078	8,4	8,4	45 569	49 414	7,8	7,8	61 778	65 062	5,0	5,0	
2011	24 684	27 540	10,4	10,4	23 232	25 867	10,2	10,2	29 464	32 967	10,6	10,6	43 677	47 427	7,9	7,9	58 156	62 057	6,3	6,3	
2010	24 319	27 409	11,3	11,3	23 415	24 603	4,8	4,8	29 877	31 793	6,0	6,0	43 451	46 230	6,0	6,0	58 661	60 329	2,8	2,8	
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Nominální mzdy v běžných cenách daného roku.
Zdroj: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky.

ROZHODOVÁNÍ A REPREZENTACE

Tab. 38: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech veřejných výzkumných institucí v roce 2020 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
ředitel/ka	7	67	9,5
zástupce/kyně	-	-	-
rada	149	624	19,3
dozorčí rada	90	314	22,3
celkem	246	1 005	19,6

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti za rok 2020.

Tab. 39: Zastoupení žen a mužů v řídicích a poradních orgánech AV ČR v roce 2020 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	1	0	100,0
Akademická rada	6	11	35,3
Akademický sněm	50	207	19,5
Dozorčí komise	1	7	12,5
Vědecká rada	4	25	13,8
vedení AV ČR celkem	62	250	19,9
další poradní orgány (komise a rady)	84	294	22,2
celkem AV ČR	146	544	21,2

Zdroj: www.avcr.cz

Tab. 40: Zastoupení žen a mužů v České konferenci rektorů v roce 2020 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	0	1	0,0
předsednictvo	1	5	16,6
Komora rektorů veřejných a státních VŠ	4	24	13,3
Komora rektorů soukromých VŠ	6	13	31,6
celkem	11	43	20,3

Zdroj: crc.muni.cz

Tab. 41: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Rady vysokých škol v roce 2020 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	0	1	0,0
předsednictvo	18	32	36,0
studentské komory RVŠ	13	22	34,3
Sněm RVŠ	115	198	36,7
celkem	146	253	36,6

Zdroj: www.radavs.cz

Tab. 42: Zastoupení žen a mužů v řídicích a poradních orgánech Technologické agentury ČR v roce 2020 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	0	1	0,0
předsednictvo	1	4	20,0
výzkumná rada	1	12	7,7
kontrolní rada	3	7	30,0
celkem vedení TA ČR	5	25	16,7
rady programů, podprogramů, exp. komise	58	158	26,9
celkem	63	160	28,3

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti TA ČR 2020, www.tacr.cz

Tab. 43: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Grantové agentury ČR v roce 2020 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	1	0	100,0
předsednictvo	2	3	40,0
vědecká rada	1	11	8,3
kontrolní rada	1	8	11,1
celkem řídicí orgány GA ČR	5	22	18,5
hodnotící panely	82	328	20,0
oborové komise	0	5	0,0
celkem	87	355	19,7

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti GA ČR 2020.

Tab. 44: Zastoupení žen a mužů v Učené společnosti České republiky v roce 2020 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	0	1	0,0
rada	2	5	28,6
řádní členové/ky	7	84	7,7
zahraníční členové/ky	3	47	6,0
emeritní členové/ky	1	17	5,5
celkem	13	154	7,8

Zdroj: www.learned.cz/cz/

SPECIALISTÉ V OBLASTI VĚDY A TECHNIKY

Tab. 45: Specialisté v oblasti vědy a techniky* a jejich průměrná měsíční mzda (Kč)

	Počet celkem		mzdy dle věku: 25–29 let		podle věku: 30–34 let		podle věku: 35–44 let		podle věku: 45–54 let	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
2020	-	-	37 145	44 162	46 589	52 834	52 854	62 926	53 196	61 346
2019	39 500	104 200	35 749	42 912	44 883	51 828	49 933	60 483	49 276	60 238
2018	36 800	106 300	34 272	38 945	41 510	47 956	45 656	54 842	45 489	55 019
2017	34 400	105 300	31 693	36 432	38 432	45 207	42 613	52 566	42 209	51 134
2016	30 900	100 000	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	26 900	91 600	29 768	32 290	36 885	41 764	38 453	47 618	36 689	46 113
2014	25 400	85 500	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	23 300	79 700	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	21 600	74 700	-	-	-	-	-	-	-	-

* Zaokrouhleno na stovky.
Zdroj: ČSÚ, VŠPS.

PATENTY

Tab. 46: Získávání patentů z pohledu pohlaví

	celkem		veřejné vysoké školy		veřejné výzkumné instituce		podniky		fyzické osoby	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
2020	53	486	19	130	7	40	20	234	5	47
2019	60	459	17	114	20	43	17	216	4	56
2018	55	463	15	123	11	29	22	217	5	60
2017	55	549	20	150	10	42	19	254	5	71
2016	60	606	27	187	8	48	18	277	6	67
2015	54	546	25	179	10	59	16	228	2	61
2014	50	436	20	140	7	48	16	185	6	50
2013	44	377	20	138	10	31	12	144	2	57
2012	44	378	16	123	8	38	18	147	1	57
2011	38	306	13	90	7	28	15	104	2	63
2010	22	278	3	62	9	29	5	112	4	53
2009	32	348	9	48	8	33	11	189	2	66
2008	19	232	2	17	6	20	9	139	2	43
2007	15	226	3	20	1	10	8	120	2	65
2006	19	247	2	14	5	8	9	141	3	78
2005	18	327	1	17	2	15	9	180	4	104

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2021.

**Postavení žen v české vědě
Monitorovací zpráva za rok 2020**

Autor: Nathalie Koubayová

Sběr dat pro kapitolu Rozhodovací pozice: Jarmila Lancošová

Jazyková korektura: Kristýna Příbylová

Sazba: Jakub Kubů

Grafika: Michal Ureš

Tisk: ART D – Grafický ateliér Černý, s. r. o.

Vydal: Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

Jiřská 1, 110 00 Praha 1

Náklad: 150 výtisků

Vydání první

Praha 2022

Distribuce: Tiskové a ediční oddělení Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.

Jiřská 1, 110 00 Praha 1, telefon: 210 310 217, e-mail: prodej@soc.cas.cz

ISBN 978-80-7330-397-6 print

ISBN 978-80-7330-398-3 online – pdf